

อนุสรณ์

งานพระราชทานเพลิงศพ

พระสุนทรศีลสมาจาร

(กุตฺตจิตฺโต)

อาวาสวัดหนังราชวรวิหาร

ณ เมรุ วัดหนังราชวรวิหาร

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

อุทิศโดย

เสนาะ เอกพจน์

(อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกา)

สมาชิกวุฒิสภา

หัวหน้าสำนักกฎหมาย ธนาคารไทยทนุ จำกัด

393 ถนนสีลม กรุงเทพ 5
โทร. 233-9160-9
ต่อ 274

บ้านสุนทรี, 179/1 ตำบลบางค้อ
อ.บางขุนเทียน กรุงเทพ 6
โทร. 4680048

อนุสรณ์

งานพระราชทานเพลิงศพ

พระสุนทรศีลสมาจาร

(คุตฺตจิตฺโต)

อดีตเจ้าอาวาสวัดหนังราชวรวิหาร

ณ เมรุวัดหนังราชวรวิหาร

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

ความดีของหนังสือเล่มนี้

ขอน้อมอุทิศถวาย

แด่

พระสุนทรศีลสมาจาร ผล คุตฺตจิตฺโต

อดีตเจ้าอาวาสวัดหนังราชวรวิหาร

คำนำ

เนื่องในงาน พระราชทานเพลิงศพ พระสุนทรศีลสมาจาร (ผล คุตฺตสิริโต) อดีตเจ้าอาวาสวัด[illegible] กำหนดวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ คณะเจ้าภาพจะพิมพ์หนังสือ เป็นอนุสรณ์ในงานศพครั้งนี้ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจสืบอยู่ยืนนาน ในหนังสือนั้น มีรูปลักษณะ พระศรีธน คาถา การเจิม และตำรายา ซึ่งเป็นตำราของเจ้าคุณหลวงพ่อ โดยตรงเฉพาะเรื่อง ทั้ง เป็นของพระสุนทรศีลสมาจารเอง ครั้งนี้เพื่อรักษาวิชาไว้ เมื่ออยู่ใครสนใจจะได้นำไปใช้ได้ถูกต้อง ถ้าไม่พิมพ์ไว้ ตำราของ อาจจะถึงสูญสิ้นไป เป็นของที่น่าเสียดาย จึงขออนุโมทนาในการพิมพ์หนังสือ เรื่อง แจกจ่าย เช่นนี้

ในงานศพนี้ ศิษยานุศิษย์ ท่านที่เคารพนับถือมากท่าน ได้พร้อมเพรียงกันกตเวที ร่วมกันบำเพ็ญเป็นสามัคคีสังฆทาน ทำให้งานสำเร็จไปด้วยดี ขออำนาจบุญกุศล ที่ได้บำเพ็ญอุปการะนี้ จงสำเร็จผลแก่ พระสุนทรศีลสมาจาร สมควรแก่คติวิสัย ในสัมปรายภพ

สมเด็จพระวันรัต

วัดพระเชตุพน
๒๖ มกราคม ๒๕๒๓

คำอนุโมทนา

พระครูพิศาลสุตาคม เจ้าอาวาสวัดหนัง ได้มาเรียนให้ทราบว่าจักกำหนดงานพระราชทานเพลิงศพเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร (ผล คุตฺตจิตฺโต) อดีตเจ้าอาวาสวัดหนัง ในงานพระราชทานเพลิงศพก็ควรที่จักต้องมีหนังสือเป็นบรรณาการในงานที่ได้กระทำกันทั่วๆ ไป แต่เรื่องที่จักจัดพิมพ์หนังสือเป็นอนุสรณ์ในงานนั้น ก็แล้วแต่ความคิดความเห็นของคณะเจ้าภาพที่จักจัดทำขึ้นตามสติกำลัง และความสามารถ ในงานนี้พระครูพิศาลสุตาคม ได้เรียนให้ทราบว่าจักจัดพิมพ์หนังสือเรื่องวิชาความรู้ของพระเครื่อง ยันต์ คาถา วิธีการเจิมและตำรายาของเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร เพื่อเป็นอนุสรณ์ของงานและเป็นวิทยาทานแก่ผู้มาร่วมงาน ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย เพราะเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารในสมัยที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ได้ปรากฏเกียรติคุณเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนเป็นจำนวนมากทั้งใกล้ไกล และเมื่อท่านถึงมรณภาพไปแล้วก็ยังมีคนอีกจำนวนมากเสียดายความรู้วิชาประเภทนี้ เกรงว่าจักสูญหายไปพร้อมกับการมรณภาพของท่าน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นความคิดนึกและเป็นการกระทำที่เหมาะอัธยาศัยของท่านเจ้าคุณผู้มรณภาพ หากวิญญาณของท่านได้หยั่งทราบด้วยญาณวิถีในการบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายของเจ้าภาพ ท่านคงจะอนุโมทนาสาธุการเป็นอย่างยิ่ง และ

ข้าพเจ้าเข้าใจว่าหนังสือที่พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพครั้งนี้นั้น จักเป็นที่สนใจของท่านทั้งหลายผู้มาร่วมบำเพ็ญกุศลถวายเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร และจักเป็นอนุสรณ์นำไปไว้สักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งมีอยู่ในหนังสือเล่มนี้

จึงขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของเจ้าภาพผู้ดำเนินงานในครั้งนี้และด้วยอานุภาพกุศลทักษิณานุปทานกิจ ซึ่งคณะศิษย์ญาติและมิตรร่วมใจกันบำเพ็ญอุทิศถวายด้วยกตัญญูกตเวทีและความเคารพนับถือนี้ จงสำเร็จเป็นปัตตานุโมทนามัยแด่เจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารผู้มรณภาพแล้วนั้น โดยสมควรแก่ฐานะนิยมสมความประสงค์ทุกประการ เทอญ.

พระเทพญาณมุนี
เจ้าคณะอำเภอบางขุนเทียน
วัดราชโอรสาราม ธนบุรี
๑๙ มกราคม ๒๕๑๓

คำปรารภ

เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๒ ได้มีการประชุมคณะกรรมการจัดงานพระราชทานเพลิงศพพระเดชพระคุณเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร (ผล คุตฺตจิตฺโต) อดีตเจ้าอาวาสวัดหนัง ตำบลบางค้อ อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี โดยมติที่ประชุมกำหนดวันพระราชทานเพลิงศพในอาทิตย์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ เวลา ๑๖.๓๐ น. เมื่อกำหนดงานก็จักต้องตระเตรียมงานทุกด้านทุกมุมให้อยู่ในสภาพพร้อมสมบูรณ์ งานประเภทหนึ่งที่ควรจักต้องหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในสังคมยุคปัจจุบันที่มีการฌาปนกิจศพ ก็คืองานจัดพิมพ์หนังสือเป็นอนุสรณ์และบรรณาการแก่ท่านผู้มาร่วมงาน เมื่อจะคิดให้ซึ้งลงไปว่าจักพิมพ์หนังสือประเภทไหนเรื่องอะไรจักถูกตาถูกใจท่านผู้รับไปพิจารณา อันนี้ก็เป็นเรื่องต้องใช้ความคิดประกอบด้วยเหตุผลของเจ้าภาพมิใช่น้อย โดยเฉพาะงานนี้คณะกรรมการมีมติในบันทึกรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๑๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๒ ว่าจักจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับเรื่องวิชาความรู้ลักษณรูปพระเครื่อง ยันต์คาถา วิธีการเจิมและตำรายาของพระเดชพระคุณเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร อันเป็นวิชาเกี่ยวข้องกับการกระทำของท่านให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ แต่เมื่อรับหลักการจากที่ประชุมแล้วก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น ข้าพเจ้าจึงสั่งให้พระมหาทองเหมาะ อคฺค

สุวณฺโณ แผนกเลขานุการกรรมการจัดงานรวบรวมสิ่งที่เป็นสาระของหนังสือซึ่งกำหนดไว้ในที่ประชุม แต่การรวบรวมนี้เป็นไปด้วยความลำบากยากหลายประการ เพราะว่าเจ้าของเรื่องท่านมรณภาพแล้ว ขัดข้องบางประการก็ไม่สามารถที่จะปรึกษาถามข้อละเอียดได้เท่าที่ควร ขาดตกบกพร่องก็ต้องอภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย แต่ทุกคนทุกท่านเชื่อว่ามีจุดหมายเดียวกันคือตั้งใจอันแน่วแน่ว่าการจัดงานครั้งนี้เป็นการสนองพระเดชพระคุณเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารผู้เป็นอุปัชฌาย์อาจารย์และผู้ที่ตนเคารพนับถือของตน ขอให้งานได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลและกตัญญูกตเวทิตาธรรมบูชาพระคุณของท่าน ขอขอบคุณและอนุโมทนาแด่ท่านผู้อุปถัมภ์ให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จประโยชน์ตามวัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณและขอบใจทุกท่านที่มาร่วมงานบำเพ็ญกุศลพระราชทานเพลิงศพพระเดชพระคุณเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ส่วนบุญส่วนกุศลอันใดจักพึงบังเกิดมีขึ้นจากความพร้อมเพรียง การจัดงานบำเพ็ญกุศลครั้งนี้ ขอตั้งกัลยาณจิตอุทิศถวายส่วนกุศลผลบุญอันนั้นแด่พระเดชพระคุณเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร หากจักมีส่วนหนึ่งส่วนใดที่ขาดตกบกพร่องโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือรู้เท่าแต่ไม่ทันการณ์ ก็ขอได้โปรดเมตตาอภัยด้วย.

พระครูพิศาลสุตาคม

วัดหนัง บางขุนเทียน ธนบุรี

๑๙ มกราคม ๒๕๑๓

พระสุนทรศีลสมาจาร (คุตฺตจิตฺโต)

ชาตะ ๖ สิงหาคม ๒๔๓๗

มรณภาพ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒

ประวัติพระสุนทรศีลสมาจาร

ชาติภูมิ

พระสุนทรศีลสมาจาร คุตตจิตตเถร นามเดิมผล นามฉายา คุตฺตจิตฺโต (ฉายาเดิมที่พระอุปัชฌาย์ ตั้งให้วันอุปสมบทเป็น "คงฺคสฺโส") จ้าคุณพระมหาโพธิวงศาจารย์ อินทโชตมหาเถร วัดอนงคาราม อดีตเจ้าคณะจังหวัดธนบุรี ปรารภว่า ที่ประชุมในคราวพิจารณาคัดเลือกพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ คณะสังฆมนตรี พากันหัวเราะเรื่องฉายา คงฺคสฺโส มีความหมายไม่เหมาะสม ขอให้ผู้เขียนประวัติไปเรียนให้พระวิเชียรกวี (ฉ้ตร) ทราบและให้เปลี่ยนฉายาเสียใหม่ ผู้เขียนกราบเรียนให้ทราบว่าหลวงพ่อเจ้าคุณวิเชียรกวีอาพาธหนัก ขอให้พระเดชพระคุณอดีตเจ้าคณะจังหวัดธนบุรี เปลี่ยนให้ ท่านจึงเขียนมาให้หลวงพ่อเจ้าคุณสุนทร ฯ คัดเลือกเอาตามใจชอบ เท่าที่ผู้เขียนจำได้มีอยู่ ๓ ชื่อ หลวงพ่อเลือกเอา "คุตฺตจิตฺตเถร" ท่านให้เหตุผลว่าที่เลือกเอาชื่อฉายานี้ เห็นว่าเกี่ยวกับการรักษาจิต เพราะหลวงพ่อสนใจเรื่องทำสมาธิจิตเป็นประจำอยู่แล้ว หลวงพ่อเจ้าคุณสุนทรฯ เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๗ ตรงกับวันจันทร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๙ ปีมะเมีย จุลศักราช ๑๒๕๖ ในรัชกาลที่ ๕ ที่บ้านโคกขาม ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นบุตรนายแก้ว นางยิ้ม แก้วเพ็ชร มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๙ คน

๑.	น.ส. แหยม	แก้วเพ็ชร	ถึงแก่กรรม
๒.	นางผึ่ง	มากมีผล	,,
๓.	นางผาย	ทรัพย์เจริญ	,,
๔.	นายเพิ่ม	แก้วเพ็ชร	,,
๕.	นางพูล	โคกระบิน	,,
๖.	นางพัน	คงมาก	,,
๗.	นายพร	แก้วเพ็ชร	,,
๘.	พระสุนทรศีลสมาจาร (ผล แก้วเพ็ชร)		,,
๙.	นายผัน	แก้วเพ็ชร	

ดวงชาตากำเนิด

วัน ๒ ฯ ๙ ปีมะเมีย ฉอศก จ.ศ. ๑๒๕๖
วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๗
เวลา ๑๕.๐๐ น. เศษ

การศึกษา

การศึกษาภาษาบาลี ในเบื้องต้นเมื่ออายุ ๑๒ ปี ได้มาอยู่วัดหนัง ศึกษาหนังสือไทยในสำนักของพระครูสังวรยุตตินทรีย์ (คำ) เรียนภาษาบาลีกับนายมิ่ง รักชินวงศ์ อาจารย์สอนบาลีแห่งวัดหนัง พ.ศ. ๒๔๕๓ เลิกการศึกษากลับไปอยู่บ้านช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพ พ.ศ. ๒๔๕๕ สมัครเข้ารับราชการทหารเรือ

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๔๕๘ อุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดหนัง ตำบลคุ้งเผาถ่าน (บางค้อ) อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี พระภาวนาโกศลเถร (เอี่ยม) วัดหนัง เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการนิ่ม แห่งวัดโคกขาม พระปลัดแจ้ง แห่งวัดหนัง เป็นคู่กรรมวาจาจารย์ อุปสมบทแล้วจำพรรษา ณ วัดหนัง จนถึงวันมรณภาพ ได้ศึกษาพระธรรมวินัยในสำนักของพระอุปัชฌาย์และมีความอุตสาหะศึกษาในวิปัสสนาธุระในสำนักของพระอุปัชฌาย์เช่นกัน

หน้าที่งานปกครอง

หลวงพ่อเจ้าคุณรับสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตรผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงชั้นโท เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้เป็นกำลังช่วยบริหารกิจการของวัดตลอดมา เป็นการแบ่งเบาภาระเจ้าอาวาส จนกระทั่งได้รับตำแหน่งเจ้าอาวาสเป็นองค์ที่ ๗ นับแต่สถาปนาเป็นพระอารามหลวง การปกครอง หลวงพ่อได้เคารพต่อพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของ

คณะสงฆ์ ปฏิบัติงานเด็ดขาด เป็นที่เคารพยำเกรงของบุคคลผู้อยู่ภายใต้การปกครอง และประชาชนทั่ว ๆ ไป

งานการศึกษา

หลวงพ่อได้ศึกษาในอักขรสมัย (ภาษาขอม) จนเกิดความชำนาญในการอ่านและการเขียนเป็นอย่างดี และต่อมาได้ค้นคว้าหลักวิชาการในแนวทางปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน จนเป็นผู้ฝึกแนะให้กุลบุตรได้ปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกที่ควรดำเนิน เพื่อให้เกิดเป็นสุปฏิบัติโดยควรแก่ความรู้ความสามารถของหลวงพ่อ ที่ท่านได้วิริยะอุตสาหะสร้างสมอบรมมา นับว่าเป็นกำลังของพระศาสนาที่จะช่วยกันทำนุบำรุงพระปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธให้สืบต่ออายุพระพุทธศาสนาสืบต่อไป

งานเผยแผ่

หลวงพ่อไม่ใช่นักพูดแต่หลวงพ่อเป็นนักทำ คือทำตนของท่านให้ศิษยานุศิษย์และสาธุชนได้เห็นได้ศึกษาในการประพฤติปฏิบัติของท่าน นับว่าเป็นผลดีต่อการปกครองและในด้านการเผยแผ่ก็เท่ากับเป็นการเผยแผ่ตัวอย่างที่ดีให้แก่ชนรุ่นหลังได้เห็นได้รู้เอาเป็นครูในการดำเนินรอยตาม

งานสาธารณูปการ

งานบูรณะปฏิสังขรณ์ก่อสร้างเสนาสนะนั้น หลวงพ่อได้กระทำมาก่อนที่ท่านจักดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส จับงานมาแต่สมัย

เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส ฉะนั้นงานการก่อสร้างปฏิสังขรณ์พระอารามจึงไม่เป็นของแปลกและหนักใจของท่าน ท่านมิได้ถือว่างานก่อสร้างเป็นเรื่องของสมภารเจ้าวัด เอกลาภเป็นของลูกวัด ท่านถือเสียว่างานก่อสร้างทุกชิ้นที่เกิดขึ้นในวัด เป็นสมบัติของพระศาสนาเป็นของส่วนรวมเป็นส่วนกลางเป็นที่บำเพ็ญบุญกุศลของสาธุชนทั่วไป ฉะนั้นในยุคสมัยที่ท่านยังมีความสามารถมีชีวิตอยู่จึงได้ก่อสร้างบูรณะปฏิสังขรณ์เสนาสนะไว้เป็นจำนวนมาก ทำให้พระอารามเป็นที่เจริญตาเจริญใจของสาธุชน ผู้เข้าไปในวัดให้เกิดศรัทธาปสาทะน้อมใจเข้าสู่แนวทางปฏิบัติให้เกิดปัญญาเห็นชัดตามสภาวธรรมในขั้นต่อไป

สมณศักดิ์และตำแหน่งหน้าที่

หลวงพ่อเจ้าคุณ ฯ ได้รับสมณศักดิ์และรับพระราชทานสมณศักดิ์ ตำแหน่งหน้าที่การงานโดยลำดับ ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๖๗ เป็นพระใบฎีกา ฐานานุกรมในท่านเจ้าคุณพระภาวนาโกศลเถระ (เอี่ยม)

พ.ศ. ๒๔๖๘ เป็นพระสมุห์ ,, ,, (,,)

พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นพระปลัด ฐานานุกรมของพระวิเชียรกวี (ฉัตร)

พ.ศ. ๒๔๗๙ เป็นพระครูสัญญาบัตรผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงชั้นโท (ฝ่ายวิปัสสนา)

พ.ศ. ๒๔๙๔ เป็นพระครูสัญญาบัตรผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงชั้นเอก

พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นพระราชาคณะสามัญที่พระสุนทรศีลสมาจาร

พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหนัง

พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นเจ้าอาวาสวัดหนัง

กิจจวัตร

หลวงพ่อเป็นพระเถระ ที่ฝักใฝ่อยู่ในวิปัสสนาธุระเท่าที่องค์ปัญญาจะเกิดมีขึ้นแก่ท่าน และได้แนะนำให้พระภิกษุทายกทายิกาผู้มีศรัทธาปสาทะในแนวทางปฏิบัติ ให้ได้รับเรียนวิปัสสนาในสำนักของท่านละต่างสำนัก กิจจวัตรที่หลวงพ่อมีพลังศรัทธาอยู่มากและสนใจมากก็คือธุดงควัตร เมื่อเป็นพระอันดับอยู่ ท่านถือการเดินธุดงค์เป็นประจำทุก ๆ ปี มาจนตราบเท่าเจริญพรรษายุกาลมากขึ้นโดยลำดับ ได้ทราบว่าหลวงพ่อเจ้าคุณพระวิเชียรกวี อดีตเจ้าอาวาสวัดหนัง องค์ที่ ๖ ในสมัยที่ท่านมีชีวิตอยู่ได้ขอร้องให้อยู่กับวัดโดยมิให้เดินธุดงค์จาริกไปในคามนิคมชนบท เพราะเห็นความสำคัญในหลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทร ฯ เกี่ยวกับเรื่องวัดวาอารามและการอนุเคราะห์ทายกทายิกาผู้หันหน้ามาพึ่งเพื่อบำบัดทุกข์โศกโรคภัยนาๆ ประการ และอีกประการหนึ่งก็เท่ากับว่าหลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทร ฯ เป็นกำลังเป็นมือขวาของหลวงพ่อเจ้าคุณพระวิเชียรกวี เมื่อท่านละทิ้งวัดไปนาน ๆ ก็เกิดความว้าวุ่นใจของพระเถระผู้ปกครองวัด ขาด

ผู้แบ่งเบาภาระ ขาดที่ปรึกษากิจการงาน ด้วยความเคารพและความเห็นใจที่หลวงพ่อทั้งสองมีต่อกันเป็นพื้นอยู่แล้ว เมื่อท่านขอร้องเช่นนั้นท่านจะไม่ยอมรับฟังเหตุผลก็เห็นจะผิดวิสัยของท่านผู้ปรารถนาดีต่อกันจึงจำยอมปฏิบัติตาม

จริยาวัตร

หลวงพ่อเจ้าคุณ ฯ เป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่มั่นคงอยู่ในเพศพรหมจรรย์ตลอดชีวิตความเป็นสมณะของท่านตั้งอยู่ในพรหมวิหารธรรมให้ความคุ้นเคยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับบุคคลทุกชั้นทุกวรรณะ มิได้แสดงอาการอันเป็นเหตุให้อาคันตุกได้รับความหนักใจ เพราะความมากไปด้วยเมตตากรุณานั่นเองท่านจึงต้องใช้สังขารอย่างตรากตรำ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่บุคคลผู้หันหน้ามาพึ่งท่านมิได้คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย ไม่ใคร่มีเวลาพักผ่อน เวลาไม่เป็นของท่าน กิจธุระนอกวัดก็มากขึ้นโดยลำดับ เมื่อกลับถึงวัดก็ควรที่จักได้พักผ่อนถึงวัดถึงกุฏิก็ต้องแก้ปัญหาบำบัดความทุกขเวทนาของบุคคลผู้มาคอยหวังความอนุเคราะห์อยู่เป็นประจำ เพราะความคุ้นเคยเป็นกันเองนั่นเอง จึงมีผู้ศรัทธาปสาทะในท่านเป็นจำนวนมาก ท่านได้บำเพ็ญตนอยู่ในลักษณะนี้ ชั่วอายุของท่าน จึงเป็นเหตุให้เราคนวัดเกือบจะไม่ได้ยินใครเรียกว่าพระสุนทรศีลสมาจารว่าเจ้าคุณ มีแต่ใช้คำเรียกท่านว่า "หลวงพ่อ" ทั้งในวัดและนอกวัดในที่ทั่ว ๆ ไปเรียกหลวงพ่อกันได้อย่างสนิทใจเหมือนกับเป็นพ่อของคนเหล่านั้นโดยความรู้สึก ตามปกติคนเราเมื่อมีทุกขภัยเกิดขึ้นก็ไม่มีคนอื่นที่จะ

ดีไปกว่าบิดามารดาฉันใด หลวงพ่อก็ฉันนั้น จึงเปรียบเสมือนว่าเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้ความร่มเย็นแก่ชาวบ้านชาววัดมาเป็นเวลานานปี บัดนี้ หลวงพ่อได้ละอัตตภาพจากพวกเราไปแล้วด้วยดี ถ้าพวกเราคัดค้านต่อต้านการมรณภาพของท่านได้ ก็คงจะได้เห็นความพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอีกครั้ง แต่ไม่ใช่วิสัยของชาวพุทธที่จะพึงกระทำได้ นอกจากปล่อยให้เป็นไปตามสภาวธรรมธรรมดาของไตรลักษณ์ ที่ได้พบได้เห็นมาแล้วและที่จะมีต่อไป ตราบใดที่ยังไม่สิ้นภพสิ้นชาติ ก็จักต้องเป็นไปอย่างนี้

อาพาธมรณภาพ

เจ้าคุณพ่อเริ่มมีสุขภาพทรุดโทรมมาหลังจากมีอายุครบ ๖ รอบแล้ว และก็ได้รักษาพยาบาลอยู่ในความสนใจของนายแพทย์ทุกระยะ มาระยะหลังเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ สุขภาพทรุดโทรมมีอาการเหนื่อยหอบมากขึ้น อาหารลดน้อยมาก นายแพทย์ปรีชา ธนะสุวัฒน์ แห่งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ฯ ผู้มีความเคารพนับถือในหลวงพ่อเป็นอย่างมาก ให้ความเห็นและถวายคำแนะนำให้หลวงพ่อไปรักษาพยาบาลเป็นการพักผ่อนที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และจะได้ตรวจร่างกายให้ถี่ถ้วน หลวงพ่อก็ตกลงใจและเป็นความเห็นชอบของศิษยานุศิษย์ เพื่อที่จะได้เห็นหลวงพ่อมีสุขภาพดีขึ้น จึงได้ไปรักษาพยาบาลอยู่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เมื่อวันที่๑๓มกราคม๒๕๑๒อาการก็ไม่ดีขึ้นเท่าที่ควรมีทรงกับทรุดเรื่อยมา ในที่สุดนายแพทย์ได้ตรวจ

ร่างกายส่วนต่าง ๆ ทั่วแล้วปรากฏว่าเป็นมะเร็งที่ปอด เมื่อทราบผลการพิสูจน์โรคแน่ชัดแล้ว นายแพทย์ก็แจ้งให้เจ้าของไข้ทราบว่าหมดหวังในการรักษาพยาบาล แต่ความปรารถนาของศิษยานุศิษย์ญาติมิตรท่านที่เคารพในท่าน หวังที่จะให้ท่านอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพวกเราต่อไป นิสัยเห็นแก่ตัวไม่ใคร่ยอมเชื่อฟังหลักวิชาการและเหตุผล อีกใจหนึ่งก็คิดเถียงคัดค้านแพทย์อยู่ในใจว่าคงไม่เป็นไปอย่างนั้นหลวงพ่อต้องหายจากโรค และต้องได้กลับวัดในสภาพของผู้มีชีวิต ในที่สุดความเห็นแก่ตัวและไม่มีเหตุผลอันตนจะพึงพิสูจน์ด้วยตนเองได้ก็เลือนลางลงไปทุกวัน ๆ ไปเยี่ยมครั้งไรถามอาการกันดูแล้วต่างก็วิตกในอาการอาพาธของหลวงพ่อไปตาม ๆ กัน แต่หลวงพ่อจะหวั่นไหวในมรณกรรมของท่านเหมือนกับพวกเราที่วิตกกันหรือไม่ก็ไม่มีใครทราบ เห็นหลวงพ่อมีสติมั่นคงดีมาก ข่มเวทนามิให้เกิดการทุรนทุราย ทั้ง ๆ ที่อาการของหลวงพ่อหนักมาก กับสอนเตือนให้บุคคลอื่น ๆ ได้สติว่าชีวิตของมนุษย์นี้อย่าประมาท จะแตกดับเมื่อไรก็ไม่มีใครรู้ หลวงพ่อมีสติมั่นคงเช่นนี้เพราะเกิดจากท่านได้บำเพ็ญสร้างพลังทางจิตของท่านไว้เป็นเวลาช้านานจึงไม่หวั่นไหวต่อมรณภัย ฉะนั้นจึงได้ชื่อว่าท่านไม่หลงทำกาลกิริยา สมแก่ภูมิปฏิบัติที่หลวงพ่อได้ฝึกฝนอบรมมาเป็นเวลาช้านาน ในที่สุดหลวงพ่อก็ฝากการมรณภาพของท่าน ให้บรรดาศิษยานุศิษย์ญาติมิตรท่านที่

เคารพนับถือได้พิจารณาแล้วเจริญเป็นผลมรณสติเพื่อบรรเทาความประมาทในวัยของแต่ละท่านแต่ละบุคคล จึงเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ เวลา ๒๑.๑๐ น. หลวงพ่อก็ได้ถึงมรณภาพด้วยอาการอันสงบ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ พระนคร ศิริชนมายุได้ ๗๔ ปี ๖ เดือน ๒๘ วัน พรรษา ๕๔

พระครูพิศาลสุตาคม

วัดหนัง

๑๙ มกราคม ๒๕๑๓

ครั้ง รับพระราชทานสมณศักดิ์

เป็นพระราชาคณะ

คุณานุสรณ์ท่านผู้มรณภาพ

ในงานพระราชทานเพลิงศพท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร คุตฺตจิตฺโต (ผล) อดีตเจ้าอาวาสวัดหนัง ต. บางค้อ อ.บางขุนเทียน จ. ธนบุรี วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓ ณ เมรุวัดหนังครั้งนี้ ได้มี พ.ท. สุภวัฒณ์ คิดการดี แห่งกรมพลาธิการทหารบก พระนคร ได้มาติดต่อขอร้องให้อาตมาเขียนคำปรารภ อันเนื่องด้วยความเป็นมาของท่านเจ้าคุณสุนทรศีลสมาจาร เพื่อนำไปผสมผสานกับหนังสือที่จะจัดพิมพ์แจกในงานนั้น ข้อนี้อาตมารู้สึกอึดอัดใจ เพราะไม่สันทัดจัดเจนในการเขียน เวลาก็กระทันหันสองวันเท่านั้น ตัวก็เป็นคนแก่และมีโรครบกวน จึงได้บอกออกตัวว่าการเขียนเรื่องอย่างนี้ยังไม่เคยเลย ผู้มาขอร้องก็บอกว่าไม่เป็นไร ขอแต่สังเขปเล็กน้อยก็แล้วกัน ฉะนั้นจึงขอเขียนข้อความเป็นบรรณาการ ตามความสามารถเท่าที่คิดได้

ท่านเจ้าคุณสุนทรศีลสมาจาร มีฉันทอัธยาสัย ปฏิบัติในธุดงควัตร ตั้งแต่อุปสมบทเสมอมา ซึ่งอาตมาก็ได้เคยไปกับท่านครั้งหนึ่ง ท่านมีใจหนักแน่นดีมาก เท่าที่สังเกตมา ท่านไม่โยคโคลงต่ออารมณ์ที่มากระทบเท่าไรนัก แลเมื่ออาตมาย้ายจากวัดหนังมาอยู่วัดนางชีใหม่ ๆ ได้เกิดมีอุปสรรคในด้านการปกครอง ท่านยังได้ช่วย

ตักเตือนอาตมาว่า ให้ปล่อยวางเสียบ้าง อย่ายึดเอามาเป็นอารมณ์ให้มากนัก อาตมาก็สำนึกประจักษ์ซาบซึ้งในพระคุณของท่าน ยังระลึกจดจำไว้มิลืม แลทำให้สบายใจได้บ้างเป็นบางครั้งบางคราวเท่าที่กระทำได้ ท่านมีใจโอบอ้อมอารีย์ สงเคราะห์ต่อคนทุกชั้นวรรณะก็เหตุที่ทำให้ท่านมีความรู้เยียวยารักษาโรคแก่ประชาชนนั้น คือในครั้งหนึ่งซึ่งอายุของท่านอยู่ในปูนมัชฌิมวัย ได้เกิดเป็นไข้หนักมาก ดูเหมือนจะหมดความรู้สึกไปชั่วขณะหนึ่ง แต่ว่าโรคของท่านเป็นสเตกิจฉาเมื่อได้รับการเยียวยาถูกเรื่องถูกราวกันแล้ว ก็หายเป็นปรกติ ภายหลังจากการหายป่วยแล้ว ท่านได้เล่าถึงความรำพึงในใจ ในเวลาที่อาพาธค่อยทุเลาลงแล้ว แก่สหธรรมิกว่าถ้าเราหายคราวนี้แล้ว ต้องพยายามศึกษาหาความรู้ ในเรื่องโอสถไว้ช่วยตัวเองบ้าง และท่านก็ได้ขวนขวายดังที่ตั้งปณิธานไว้ อันนี้ก็เข้าในข้อที่ว่า ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนนั่นแหละเจ้าขา จึงเป็นผลแผ่ให้แก่ประชาชนที่เดือนร้อนด้วยโรคบีฑาพากันมาขอให้ท่านช่วยสงเคราะห์รักษา ด้วยโอสถแลวิทยาศาตร์แลหายจากโรค เป็นสุขสบายมีจำนวนมากมาย ถึงโรคทางใจใครปฏิบัติได้อย่างท่าน ก็สามารถบันเทาได้เหมือนกัน จึงสรุปได้ว่า ท่านเจ้าคุณสุนทรศีลสมาจารได้มีอุปการคุณแก่ประชาชนญาติมิตรศิษยานุศิษย์ เหลือที่จะนับประมาณ แม้ท่านได้ล่วงลับดับขันธ์ไปตามคติวิสัยแห่งสังขาร ซึ่งมีเกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป ดังอาทิตย์อุทัยแล้ว

ก็ย่อมอัสดงคต ฉะนั้นก็ตาม แต่เกียรติคุณความดีมิได้สลายสูญสิ้นไปตามรูปกาย คงเป็นอมตะสถิตอยู่ตลอดไป สมด้วยพุทธภาษิตว่า

"รูปํ ชีรติ มจฺจานํ นามโคตฺตํ น ชีรติ"

อันรูปกายตายเน่าของเหล่าสัตว์
ย่อมวิบัติย่อยยับลับหาย
สกุลชื่อลือล่ำไม่ทำลาย
เป็นเครื่องหมายประวัติไว้ชัดเจน

หากทำตัวชั่วช้ามีราคิน
แม้รูปสิ้นส่วนชื่อยังลือเหม็น
ฝ่ายดีหนอมรณังชื่อยังเป็น
ดังจันทร์เพ็ญเด่นจ้านภาเอย

คณะศิษยานุศิษย์ ญาติมิตร วิสสาสิกชน ได้ร่วมกันเป็นกายสามัคคี และจิตตสามัคคีบำเพ็ญคุณความดีอันรวมลงใน ทาน ศีล ภาวนา บุญญกิริยาวัตถุ น้อมอุทิศถวายแด่ท่านเจ้าคุณสุนทรศีลสมาจาร เป็นการแสดงกตัญญูกตเวทีและคารวะ ตามสัปปุริสวิสัยบัณฑิตชน ทั้งนี้เพราะทุกคน ดำรงมั่นอยู่ในสัจจธรรม ซื่อตรงต่อหน้าที่จึงบำเพ็ญบุญราศีอุทิศถวาย เป็นปฏิการสนองคุณท่านดังกล่าวมา จึงขออนุโมทนาเป็นคำร้อยกรองว่า

“เพราะมนัสสัจจธรรมประจำมั่น
จึงประจันบั่นบากความยากไหว
เกิดศีลทานการบุญเป็นทุนไป
สัจจะใหญ่ยิ่งกว่าบรรดาบุญ

รสจริงนี้ดีกว่ารสอาหาร
แม้ล่วงกาลนานเหลือยังเกื้อหนุน
ส่วนอาหารพานเค้าให้เมามุ่น
รสจริงจุนทุนกินไม่สิ้นไป

จริงต้องพิงอิงดีมีประโยชน์
พุทธพจน์บรรหารทรงขานไข
ดังศิษย์ดีปรีชาปัญญาไว
มารู้ในหน้าที่ลูกหนี้คุณ

แล้วสนองปองทดเปลื้องปลดหนี้
ตามหน้าที่ศิษย์แลท่านแผ่หนุน
ดังลูกหนี้ดีล้ำไม่ทำวุ่น
รีบหาทุนทบได้มาใช้ทัน

หรือสนองปองทดตามบทหนอ
เปลื้องหนี้ต่ออาจารย์ด้วยมานฉันท์
ดังชนพ้อนอ่อนชดตามบทบรรพ์
เป็นจริงคั่นค่าล้นมงคลเอย........

ขอบุญบารมีที่ท่านเจ้าคุณสุนทรศีลสมาจาร คุตฺตจิตฺโต (ผล) ได้บำเพ็ญไว้แล้วกับบุญกุศลที่ญาติมิตรศิษยานุศิษย์ ได้ร่วมจิตกันบำเพ็ญแล้ว ตั้งกัลยาณจิตอุทิศถวายนี้ จงดลบันดาลให้ท่านเจ้าคุณสุนทรศีลสมาจาร ประสบสุขสำราญ ณ สุคติสถานในสัมปรายภพ ทุกประการเทอญ.

ธมฺมธีโร ภิกขุ

วัดนางชี ตำบลปากคลอง อำเภอภาษีเจริญ

จังหวัดธนบุรี

ถึงแม้จะเป็นญาติมิตร แต่ไม่มีจิตเอื้อ ก็เหมือนเสือในป่า

แม้จะไม่เป็นญาติมิตร แต่มีจิตเอื้อเฟื้อ ก็เหมือนเนื้อในไพร

คำกลอนนี้เป็นของใครไม่ทราบ เห็นว่าเป็นคติเตือนใจได้ดี ในการคบค้าสมาคมกันในระหว่างญาติมิตร จึงได้นำมาเขียนไว้ในที่นี้ ซึ่งหวังว่าจะเป็นประโยชน์ได้บ้างไม่มากก็น้อย ความเป็นญาติพี่น้องกันก็ดี ความเป็นมิตรสหายเพื่อนฝูงกันก็ดี หากยังดำรงคงทนอยู่ได้เพียงใด ความสามัคคี และความสงบสุขที่สามัญมนุษย์จะพึงมีพึงได้รับก็มีอยู่เพียงนั้น หรือขยายวงกว้างออกไปเพียงไร ประโยชน์สุขก็มีมากเพียงนั้น ด้วยเหตุนี้ ความเป็นญาติพี่น้องกันและความเป็นมิตรสหายกัน จึงนับว่าเป็นหลักประกันสังคม ให้เป็นปกติสุขได้หลักหนึ่ง เราท่านทั้งหลายไม่ควรมองข้ามไปเสีย อันคนผู้ไม่มีจิตเอื้อ มุ่งแต่จะเอาจะได้ฝ่ายตนและพรรคพวกของตนเป็นที่ตั้งนั้น มักจะก่อความยุ่งยากเดือดร้อนให้แก่ชุมนุมชนเสมอไป ไว้วางใจอะไรได้ยาก เผลอก็ฉวยโอกาส ไม่เผลอก็เอาคืน คืนอย่างไม่มียางอาย ร้ายยิ่งกว่าเสือร้ายในป่าเสียอีก ตรงกันข้ามกับคนผู้มีจิตเอื้อเฟื้อ ไม่มุ่งแต่จะเอาจะได้ฝ่ายตนถ่ายเดียว รู้จักแลเหลียวถึงส่วนได้ส่วนเสียประโยชน์ของผู้อื่น ขนานคู่กันไปกับประโยชน์ของตน ไม่ทำตนให้ขัดกันกับผลประโยชน์ของผู้อื่น เอื้อเฟื้อเจือจุนกัน ตามฉันท์ที่เกี่ยว

เนื่องกันอย่างไร ด้วยน้ำใจมีเมตตาปรานี หวังดีต่อกัน สร้างญาติธรรมและมิตรธรรมให้เกิดมีแก่ตนและหมู่คณะของตน ตลอดถึงผู้อื่นทั่ว ๆ ไป เช่นควรจะสงเคราะห์ด้วยอามิสก็สงเคราะห์ด้วยอามิสเป็นต้นเป็นตัวอย่าง บุคคลเช่นนี้ สังคมมนุษย์มีความต้องการเป็นจำนวนมากยิ่งกว่าพรานป่าต้องการเนื้อในไพรเสียอีก เพราะคนเช่นนี้มีจำนวนมากเพียงไร ก็ยิ่งมีประโยชน์มากแก่สังคมเพียงนั้น เจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารอดีตเจ้าอาวาสวัดหนัง นับว่าเป็นพระเถระน่าเคารพนับถือบูชาได้รูปหนึ่ง เพราะท่านเพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมสัมมาปฏิบัติดังกล่าวแล้ว ท่านสงเคราะห์อนุเคราะห์ญาติมิตรและศิษยานุศิษย์ เสมอต้นเสมอปลายเสมอมาจนตราบเท่าอวสานแห่งชีวิตของท่าน เมื่อท่านล่วงลับไปตามธรรมดาของสังขาร ก็ก่อให้เกิดความเศร้าใจแก่ญาติมิตรและศิษยานุศิษย์มิใช่น้อย แต่ท่านว่า อนิจฺจา วต สงฺขารา ฯ ล ฯ

พระท่านว่า	อนิจจัง	หนอสังขาร
ไม่ทนทาน	นานไกล	ถึงไหนหนา
พอแก่หน่อย	พลอยหด	หมดราคา
ทั้งดวงหน้า	ที่เคยนวล	ก็ปรวนแปร
เนื้อก็ยาน	หนังก็ย่น	ผมก็หงอก
แม้จะพอก	จะย้อม	ซ่อมกันแย่

ไม่ยืนยง คงทน คนไม่แล
เพราะมันแก่ เกินกาล ขี้คร้านคบ
ผลสุดท้าย ปลายโด่ง เข้าโลงสิ้น
บ้างฝังดิน บ้างก็เอา เข้าเตาอบ
อังคารเล่า เขาส่ง ลงอรรณพ
ที่ไม่กลบ ดินหรือ คือชั่วดี

พระวุฒิญาณมุนี
วัดนางนอง

๒๙ ม.ค. ๑๓

มุมสงบแห่งความเมตตา

ข้าพเจ้าได้พบเห็นและมีโอกาสคุ้นเคยกับเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร (ผล แก้วเพ็ชร) มาเป็นเวลานาน เมื่อแรกพบเห็นและรู้จักกับท่านครั้งแรกได้รับการปฏิสันฐานจากท่านอย่างไร ท่านก็ให้ความคุ้นเคยสม่ำเสมอมาจนตราบเท่าถึงมรณภาพ จริยาวัตรของท่านน่าศรัทธาปสาทะ ปฏิบัติเพศพรหมจรรย์ไม่ถอยหลัง ไม่ถือตนมิได้เลือกชั้นวรรณะของบุคคลผู้ไปมาหาสู่ ให้ความอบอุ่นเสมอหน้ากันหมด ถึงคราวใดใครทุกข์ร้อนด้วยการป่วยไข้หันหน้ามาขอความอนุเคราะห์จากท่าน ท่านก็อนุเคราะห์ไปตามกำลังความสามารถ เจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารเป็นพระผู้ใหญ่ ที่ประชาชนจำนวนมากทั้งใกล้ไกลเคารพนับถือมีความเชื่อมั่นในภูมิปฏิบัติของท่านเป็นอย่างดีคนทั้งหลายจึงนิยมเรียกท่านว่า "หลวงพ่อ" เพราะท่านเจ้าคุณสร้างแต่คุณงามความดีไม่เป็นภัยเป็นเวรต่อใคร ๆ มีพรหมวิหารธรรมเจริญเมตตาธรรมไม่มีขอบเขตหาปริมาณมิได้ เมื่อเมตตาธรรมของท่านแผ่ไปถึงแห่งหนตำบลใด คำว่า "หลวงพ่อ" ก็ปรากฏ ณ ที่นั้น ถ้าหากทุกคนดำเนินตามปฏิปทาของท่าน สังคมของมนุษย์ในยุคปัจจุบันก็จะมีแต่ความสงบสุข ไม่ต้องได้รับความเดือดร้อน ต่างคนต่างก็นอนตาหลับอย่างเป็นสุข

บัดนี้ เจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ได้ถึงมรณภาพไปแล้วตามสภาวธรรมเป็นของประจำโลก ใครจะหลีกเลี่ยงมิได้ ในเวลาอีกไม่นานรูปกายของท่านก็จะต้องมอดไหม้ไปในกองเพลิงซึ่งเราทุกคนมีจุดอันเดียวกัน แต่เป็นที่น่าภาคภูมิใจของศิษยานุศิษย์ญาติมิตรและท่านที่เคารพนับถือ แม้ว่ารูปกายของท่านเจ้าคุณจะย่อยยับไปด้วยเพลิง แต่เพลิงนั้นเป็นเพลิงพระราชทาน ให้เป็นเกียรติปรากฏแก่ท่านผู้มีความดี อีกประการหนึ่งเป็นการประกาศคุณงามความดีของเจ้าคุณผู้มรณภาพ ความดีที่ท่านสร้างสมอบรมมาเป็นเวลาช้านาน จักเป็นนามธรรมปรากฏให้เราได้กราบระลึกถึงพระคุณของท่านไปชั่วกาลนาน

แสวง ลัดพลี

ผู้พิพากษาศาลฎีกา

๒๖ มกราคม ๒๕๑๓

ระลึกถึงคุณธรรม

พระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพพระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร อดีตเจ้าอาวาสวัดหนัง อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มีโอกาสกล่าวคำไว้อาลัย เพื่อเป็นการสนองพระเดชพระคุณครั้งนี้

ถึงแม้ข้าพเจ้าจะไม่ได้เป็นศิษย์พระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารโดยตรง แต่ในด้านส่วนตัวข้าพเจ้าก็เคารพนับถือพระคุณเจ้าอยู่แล้ว เพราะข้าพเจ้าได้รู้จักคุ้นเคยกับพระคุณเจ้ามาเป็นเวลานาน เปรียบเสมือนญาติ ยิ่งได้มาเห็นพระคุณเจ้าเป็นพระเถระบำเพ็ญสมถภาวนาผู้สละแล้ว ข้าพเจ้าทั้งเลื่อมใส รักเคารพบูชา ซาบซึ้งในคุณธรรมของพระคุณเจ้า เพราะพระคุณเจ้าเป็นผู้มีเมตตาจิตต่อประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยาก เป็นผู้ช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชนที่เจ็บไข้ได้ป่วยมาให้พระคุณเจ้าช่วยรักษา เป็นผู้โอบอ้อมอารีย์ต่อประชาชนผู้มีความเดือดร้อน เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของมวลศิษย์ ถ้าประชาชนหรือศิษย์มีความต้องการอะไร แม้ผู้นั้นจะเป็นคนชั้นไหน ชนิดใด เป็นใครมาจากไหน ไม่เลือกชั้นวรรณะ มาหาให้พระคุณเจ้าช่วยเหลือแล้ว หากพระคุณเจ้าสามารถช่วยได้ พระคุณเจ้าจะต้องช่วยทันที

ด้วยเหตุนี้ พระคุณเจ้าจึงเป็นที่รักเคารพกราบไหว้บูชาของประชาชนและศิษยานุศิษย์ บัดนี้พระคุณเจ้าได้จากพี่น้องประชาชนศิษยานุศิษย์ไปแล้ว อย่างไม่มีวันจะหวลกลับฟื้นคืนมา บางขุนเทียนของเรา คงจะเงียบเหงาเศร้าสร้อยไปอีกนาน เพราะได้ขาดพระเถระผู้มีคุณธรรมสูง ผู้เปรียบเสมือนร่มโพธิ์ร่มไทรที่เราได้เคยอาศัยมาช้านาน

ฉะนั้น การจากไปของพระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารครั้งนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าสลดและเสียใจอย่างสุดซึ้ง ที่ได้สูญเสียพระคุณเจ้าที่เคารพอันสูงยิ่งไปเสียแล้ว สุดอาลัยเสียดายพระคุณเจ้าผู้มีคุณธรรมอันสูง มีเมตตาจิต โอบอ้อมอารีย์ เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ของชนทั่วไป แม้พระคุณเจ้าจะสูญสิ้นไปแล้ว แต่คุณงามความดีที่พระคุณเจ้าได้บำเพ็ญไว้ ย่อมปรากฏอยู่ เป็นอนุสรณ์เตือนใจให้เราและท่านทั้งหลาย ทรงจำกันไปอีกนานแสนนาน

ในโอกาสวันพระราชทานเพลิงศพของพระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจารครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอให้ประชาชนที่เคารพนับถือและศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย ตั้งจิตบำเพ็ญกุศลน้อมอุทิศถวายแด่พระคุณเจ้าท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและกุศลผลบุญที่พระคุณเจ้าได้บำเพ็ญไว้นั้น จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของพระคุณเจ้า ไปสู่สุคติยังสัมปรายภพ เทอญ ฯ

นายผ่อง รามนัฏ

อดีตนายอำเภอตลิ่งชัน

๒๕ มกราคม ๒๕๑๓

หลวงพ่อของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเคารพนับถือหลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร (ผล) มากกว่า ๓๐ ปี ได้ปวารณาตัวเป็นศิษย์ตั้งแต่ข้าพเจ้าเริ่มมารับราชการที่อำเภอบางขุนเทียน และหลวงพ่อยังมิได้รับตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหนัง ข้าพเจ้าไม่เคยห่างเหินหลวงพ่อ ถึงแม้ข้าพเจ้าจะย้ายหน้าที่ราชการไปอยู่จังหวัดอื่น ก็ไม่ลืม ครั้งสุดท้ายข้าพเจ้าย้ายกลับมารับราชการที่อำเภอบางขุนเทียนอีก ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับหลวงพ่อมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าย้ายมาครั้งนี้ หลวงพ่อได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชา คณะท่านเจ้าคุณ พระสุนทรศีลสมาจาร และได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสแล้ว หลวงพ่อมีผู้ที่เคารพนับถือและลูกศิษย์มากมายหลายจังหวัด ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ความเคารพนับถือและความเลื่อมใสของทุกคนซึ่งรวมทั้งตัวข้าพเจ้าด้วย ก็เนื่องจากหลวงพ่อมีคุณธรรมหลายประการ

คุณธรรมของหลวงพ่อ

หลวงพ่อเป็นผู้ที่สละกิเลสแล้ว ดำรงอยู่ในความสงบไม่ยินดีในสิ่งทั้งปวง หลวงพ่อเป็นผู้ที่เสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น ใครเจ็บไข้ได้ป่วย มาขอให้หลวงพ่อช่วยสงเคราะห์รักษาหลวงพ่อเป็นต้องรีบช่วยทันที ไม่ว่าเขาผู้นั้นจะเป็นใคร มาจากไหนรู้จักหรือไม่ ใครมานิมนต์หลวงพ่อ ถึงแม้ว่าท่านจะอาพาธ

ถ้าไปไหวและไม่ติดนิมนต์ที่อื่นอยู่ก่อนแล้ว หลวงพ่อไม่เคยปฏิเสธเลย คุณธรรมของหลวงพ่อดังกล่าวนี้ ทำให้ประชาชนทุกทิศทุกทางที่มุ่งมาหาหลวงพ่อ เกิดความเลื่อมใสด้วยใจจริง และแทนที่เขาเหล่านั้นจะเรียกนามสมณศักดิ์ของท่านว่า "ท่านเจ้าคุณ" กลับเรียกว่า"หลวงพ่อ" ทั้งนี้ ก็เนื่องด้วยความดื่มด่ำในความรัก ความเคารพและเลื่อมใสในคุณธรรมอันสูงของหลวงพ่อ ซึ่งเขาเหล่านั้นต่างภูมิใจว่า เขาได้เข้ามาเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อแล้ว

นอกจากในทางส่วนตัวแล้ว แม้ในทางราชการ หลวงพ่อยังกรุณาช่วยเหลือราชการอำเภอด้วยความเต็มใจ เช่นการเกณฑ์ทหารทุก ๆ ปี ทางอำเภอต้องอาศัยใช้สถานที่ศาลาวัดหนัง หลวงพ่อไม่เคยขัดข้อง หรือเกรงว่าศาลาจะพัง นอกจากอำนวยความสะดวกแล้ว ในวันเกณฑ์หลวงพ่อจะต้องลงมาหาข้าพเจ้า ตอน ๑๐.๐๐ น. บอกกับข้าพเจ้าว่า พระที่จะเข้าเกณฑ์ทหารทุกองค์ ให้ข้าพเจ้านิมนต์ขึ้นไปฉันเพลบนกุฎิของท่าน ท่านจัดเลี้ยงเอง ทางอำเภอไม่ต้องเป็นห่วง หลวงพ่อปฏิบัติดังนี้ตลอดมา ทำให้ข้าพเจ้าซาบซึ้งในน้ำใจและความกรุณาของหลวงพ่อซึ่งหาได้ยากยิ่ง นอกจากนี้แล้วยังมีเรื่องอื่น ๆ อีกเอนกประการ ซึ่งข้าพเจ้าไม่มีโอกาสจะนำมากล่าวได้ทั่วถึง ณ ที่นี้

ของดีของหลวงพ่อ

หลวงพ่อเป็นศิษย์ของท่านเจ้าคุณพระภาวนาโกศลเถระ (หลวงปู่เอี่ยม) ซึ่งชาวบ้านทั่วไปเรียกท่านว่า "หลวงปู่เฒ่า" หลวงปู่

เฒ่าเป็นพระเถระที่เชี่ยวชาญในทางวิปัสสนาธุระเป็นอย่างยิ่ง พระเครื่องและเหรียญตลอดทั้งเครื่องรางของขลังของท่าน เป็นที่ยอมรับกันว่ามีอานุภาพและความศักดิ์สิทธิ์เป็นเยี่ยม ฉะนั้นหลวงพ่อซึ่งเป็นศิษย์ใกล้ชิดจึงมีโอกาสได้รับถ่ายทอดวิชาไว้จากหลวงปู่เฒ่าแทบทุกอย่าง เมื่อหลวงปู่เฒ่าและท่านเจ้าคุณพระวิเชียรกวีเจ้าอาวาส ได้มรณะภาพไปโดยลำดับแล้ว หลวงพ่อซึ่งได้รับตำแหน่งเจ้าอาวาสแทน จึงถูกรบเร้าจากบรรดาศิษย์และผู้ที่เคารพนับถือท่าน ให้ท่านสร้างพระเครื่องและเหรียญรูปท่าน แจกทำนองเดียวกับหลวงปู่เฒ่าซึ่งเป็นพระ-อาจารย์ของท่านได้ปฏิบัติมาแล้ว หลวงพ่อจึงต้องปฏิบัติตามคำขอร้อง พระเครื่องและเหรียญที่หลวงพ่อสร้างขึ้นได้ประจักษ์อานุภาพความศักดิ์สิทธิ์แก่บรรดาผู้ที่รับไปบูชา จนเป็นที่เลื่องลือกันอยู่ทั่วไปในขณะนี้ ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ต่อไปจะเป็นของที่หาได้ยากยิ่งเช่นเดียวกับหลวงปู่เฒ่าอย่างแน่นอน ความเชี่ยวชาญของหลวงพ่อนอกจากจะเป็นที่ประจักษ์แก่บรรดาผู้ที่เคารพนับถือแล้ว แม้แต่ทางราชการก็ยังเลื่อมใสหลวงพ่อ กระทรวงมหาดไทยจะประกอบพิธีสร้างพระคราวใด ต้องสั่งมาให้ข้าพเจ้านิมนต์หลวงพ่อไปประกอบพิธีพุทธาภิเศกด้วย สำหรับตัวของข้าพเจ้า นอกจากจะเคารพและเลื่อมใสในคุณธรรมของหลวงพ่อแล้ว ข้าพเจ้ายังมีความเลื่อมใสและเชื่อมั่นพระเครื่องและเหรียญของหลวงพ่อซึ่งเป็นของศักดิ์สิทธิ์สามารถดลบันดาลและคุ้มครองป้องกันภัยให้กับข้าพเจ้าได้ดังคำอธิษฐาน

หลวงพ่อจากข้าพเจ้าผู้เป็นศิษย์ ตลอดจนบรรดาศิษย์และผู้ที่เคารพนับถือไปแล้ว ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ทุกท่านตั้งจิตอธิษฐาน ให้วิญญาณของหลวงพ่อจงไปสถิตในทิพย์วิมานสถานในสัมปรายภพนั้น เทอญ

เล็ก ภาณุนันทน์

อดีตนายอำเภอบางขุนเทียน

๒๕ มกราคม ๒๕๑๓

ระลึกถึงเมตตาคุณ

ท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

ระลึกถึง	พระคุณ	เคยอุ่นจิต
มวลญาติมิตร	ศิษยา	ได้อาศัย
ท่านรักษา	ทุกข์โศก	โรคกายใจ
มีเมตตา	ทั่วไป	ได้เห็นมา
นับว่าท่าน	ทรงคุณ	การุณยิ่ง
ทั้งจีนไทย	ชายหญิง	ช่วยรักษา
เหมือนร่มไทร	ร่มโพธิ์	อันโสภา
ให้นกกา	อาศัย	ไม่วายวัน
การซ่อมสร้าง	อาราม	นามวัดหนัง
ที่ปรัก	หักพัง	ได้จัดสรรค์
ขึ้นสวยงาม	ร่มรื่น	ชื่นชีวัน
แบ่งเขตขั้น	เป็นสถาน	อาคารเรียน
ให้บุตรหลาน	ชาวประชา	ได้อาศัย
กรมสามัญ ฯ	สร้างให้	ใหญ่เสถียร
จากเมตตา	พระคุณท่าน	กาลจำเนียร
ชาวขุนเทียน	โมทนา	สาธุการ

ความเมตตา อารีย์ ท่านดีล้น
ผู้ระลึก สุดค้น ลิขิตขาน
พระคุณท่าน เป็นที่พึ่ง มาช้านาน
ท่านถึงกาล มรณา หาลืมเลือน

โอ้พระคุณ จากไป ไม่มีกลับ
ร่างกายลับ สุดหาใคร มาได้เหมือน
ปวงญาติมิตร น้อยใหญ่ ใจสะเทือน
เปรียบก็เหมือน นกขาดไม้ อาศัยเนา

ขอวิญญาณ พระคุณท่าน พลันรับรู้
ผู้ระลึก พระคุณอยู่ ต่างร่วมเข้า
สร้างกุศล ผลบุญ หนุนคละเคล้า
อุทิศถึง พระคุณเจ้า ตลอดมา

พระคุณท่าน สถิตไหน อภัยผิด
ที่ญาติมิตร ศิษย์ทำไป ไม่เข้าท่า
ขณะนี้ หรือครั้ง รับใช้มา
โปรดเมตตา อภัยทาน ทุกกาล เทอญ

จากนายธรรม นนทะเปารยะ

ผู้ระลึกถึงพระคุณอยู่เสมอ

หลวงพ่อของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างมาก ที่กรรมการผู้จัดทำหนังสืออนุสรณ์ ให้เขียนเรื่องคุณธรรมของพระเดชพระคุณหลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร เพื่อเป็นที่ระลึกแจกในงานพระราชทานเพลิงศพ ฯ นั้น

ด้วยความจริงแล้วข้าพเจ้าได้ระลึกถึงพระคุณของหลวงพ่อมาก ยากที่จะพรรณนาในที่นี้ได้หมดสิ้น เพราะเป็นเวลาระยะนานถึง ๓๐ ปีเศษ ที่ข้าพเจ้าได้ปวารณาตัวเป็นศิษย์ ตั้งแต่ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งครูโรงเรียนที่วัดหนัง หลวงพ่อให้ความอุปถัมภ์ ในด้านอุปกรณ์การศึกษาตลอดมาและยิ่งกว่านั้น หลวงพ่อยังเป็นดวงประทีปแห่งชีวิตข้าพเจ้าอีกด้วย การที่ข้าพเจ้าใช้คำว่าดวงประทีปแห่งชีวิตนั้นเพราะหลวงพ่อเป็นอนุสาวนาจารย์ของข้าพเจ้า ให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้พระพุทธประวัติ พระธรรมวินัยต่างๆ ฉะนั้นการที่ข้าพเจ้าใช้คำว่า ดวงประทีปนั้น จึงไม่ผิดเพี้ยนไปจากความจริง บัดนี้หลวงพ่อได้มรณภาพไปตามสภาวธรรมแล้ว ก็ประหนึ่งว่าดวงประทีปแห่งชีวิตข้าพเจ้าได้ดับสูญไป แต่แสงแห่งธรรมอันเกิดจากดวงประทีปนั้นหาดับไปไม่ คงยังเป็นคุณธรรมอันสูงยิ่งที่ข้าพเจ้าไม่อาจจะลืมได้ ในด้านอื่น หลวงพ่อยังเป็นนักปกครองที่ดีมีเมตตาวิหารธรรม โอบอ้อมอารีย์ ทั้งยังเป็นอาจารย์ผู้ให้ความสงเคราะห์ต่อศิษยานุศิษย์เสมอ

และประชาชนที่มาขอความอนุเคราะห์ ในด้านการเจ็บไข้ได้ป่วย หลวงพ่อช่วยทำการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดี แม้แต่ทางราชการจะต้องการสถานที่ปลูกสร้างอาคารเรียนหลวงพ่อไม่เคยขัดข้อง ซึ่งทางวัดจะได้รับผลประโยชน์ที่ดินนั้น ๆ หรือไม่ หลวงพ่อท่านก็ยอมเสียสละให้เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา นับว่ามีส่วนช่วยเหลือให้โรงเรียนวัดหนังมีอาคารสถานที่ที่มั่นคง สวยงามดังที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้

โดยอัธยาศัยของหลวงพ่อ ไม่เคยปฏิเสธใครเลยที่ไปหาให้ท่านช่วยหลวงพ่อจะต้อนรับและให้ความช่วยเหลือเท่าที่สามารถจะทำได้แก่ทุก ๆ คน จึงเป็นที่รักใคร่เคารพนับถือของศิษยานุศิษย์และประชาชนโดยทั่วไป

ฉะนั้นข้าพเจ้า ขอตั้งจิตรวบรวมผลบุญที่ข้าพเจ้าสร้างสมมาอุทิศถวายแด่ดวงวิญญาณของหลวงพ่อ และขอให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของหลวงพ่อซึ่งกอปร์ด้วยความดี จงถึงซึ่งพระนิพพานเทอญ ฯ

นารถ เสียงสืบชาติ
อดีตครูใหญ่โรงเรียนวัดหนัง

๒๕ มกราคม ๒๕๑๓

“แด่วิญญาณของความเมตตา”

หลวงพ่อผล เป็นพระเถระอาวุโสองค์หนึ่งที่เชี่ยวชาญทางวิทยาคมและการรักษาโรคมาแต่อดีต บุคคลต่าง ๆ ในย่านอำเภอบางขุนเทียนทั้งอำเภอ ตลอดจนอำเภอภาษีเจริญ และตำบลที่ห่างไกลออกไปเช่น บางบอน แสมดำ ท่าข้าม เลยไปถึงนครปฐมและนครชัยศรี แม่กลอง สมุทรสาครบางอำเภอ ก็ยังรู้จักหลวงพ่อผลดี เพราะหลวงพ่อผลเป็นหมอพระที่มีความเมตตาแก่คนไม่เลือกชั้นวรรณะ เข้าพบท่านง่าย ไม่มีพิธีรีตองอะไร ต้องการอะไรขอให้บอก ถ้าสิ่งที่ต้องการนั้น ท่านสามารถจะช่วยได้ท่านไม่เคยปฏิเสธ ใครบากหน้ามาขอความช่วยเหลือในเรื่องการเจ็บป่วยแล้ว ไม่เคยผิดหวัง หลวงพ่อจะให้ยาเป็นทานแก่ชีวิตที่เจ็บป่วยด้วยดีทุกราย บางครอบครัวมีบุตรที่รอดตายมาจากน้ำมือของหลวงพ่อผล ก็ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมเพื่อถือเคล็ดให้เด็กอยู่เย็นเป็นสุข ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บต่อไปก็ยังมี

หลวงพ่อผล......โอบอุ้มชีวิตที่กำลังทุกข์ เหมือนถูกโรยด้วยสะเก็ดเพลิงอันเร่าร้อนกระวนกระวาย...ให้คลายจากความลำเค็ญที่แห้งแล้ง........

เหมือนต้นหญ้าในท้องทุ่งของฤดูแล้ง........ที่กำลังรอฝน......เมล็ดฝนที่เต็มไปด้วยความเยือกเย็น..........โปรยปรายลงมาประพรมชีวิต......ให้เกิดความชุ่มชื่นเบิกบาน.........

ดำรงชีวิตอยู่ได้ต่อไปในโลกที่มีแต่ความแก่งแย่ง......เอารัดเอาเปรียบกัน.....ต่อสู้ชิงชัยเพื่อความอยู่รอดกัน.....ใครที่มีกำลังน้อยมีเล่ห์เหลี่ยมน้อย......แต้มคูไม่ดีก็จบชีวิตเอาง่าย ๆ ในบางครั้งมนุษย์ก็ทอดทิ้งศีลธรรม......ถือเอาแต่ความอหังการ เอากำลังเข้าปะทะประหัตประหารกัน...อย่างน่าอนาถเป็นที่สุด

แต่......โลกของหลวงพ่อผล......เป็นอีกโลกหนึ่ง ที่มีแต่ความเมตตา ปรานี สายตาที่มองดูนั้นเยือกเย็น สงบ มีมโนธรรมเต็มเปี่ยมอยู่ในแววตาของผู้ทรงศีล มือที่มีแต่กลิ่นไอของสาบยา....กลิ่นของผ้าเหลือง....ที่จับต้องคนไข้....เป็นเสมือนโอสถขนานสำคัญที่จะดึงดูดพิษไข้ และความรุ่มร้อนทั้งปวง ออกจากร่างของมนุษย์ที่กำลังเวียนว่ายอยู่ในกฎของสังสารวัฏ คือ เกิด แก่ เจ็บ และตายอยู่นั้น ให้บรรเทาและหายได้ในที่สุด

แม้ว่า...หลวงพ่อผล......จะมิใช่ท่านอาจารย์องค์แรก ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในด้านอักขระสมัยให้แก่ผมก็ตาม แต่พระคุณของท่านที่มีต่อผมมาแต่อดีตนั้น ยังฝังอยู่ในใจไม่เคยลืมสมัยเมื่อผมยังเป็นเด็กเรียนหนังสืออยู่กับท่านเจ้าคุณใหญ่ (หลวงพ่อท่านเจ้าคุณวิเชียรกวี) เมื่อ ๓๐ ปีมานั้น ผมต้องเจ็บป่วยหลายครั้งแม้แต่ครั้งสุดท้ายเกือบเอาชีวิตไม่รอดเพราะความซนเหลือกำลัง ตก

ต้นมะพร้าวขนาดสูง ๓ วาเศษ ลงมาจากยอดถึงพื้นดินอย่างปาฏิหาริย์ ใครจะคิดบ้างว่ามันจะรอด ผมต้องนอนหยอดน้ำข้าวต้มอยู่นาน ผมก็ได้อาศัย ยา น้ำใจ ความเมตตาปรานี...น้ำมือที่ลูบหัวด้วยความสงสารนั้น ประคับประคองชีวิตของผมมาได้จนทุกวันนี้ ก็เพราะน้ำยา...สาบยา...ของหลวงพ่อหรือมิใช่........

หลวงพ่อผล......ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสครองวัด สืบต่อจากท่านเจ้าคุณใหญ่มา และหลวงพ่อก็ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่ "เจ้าคุณสุนทรศีลสมาจาร" ตั้งแต่นั้นมา และก่อนที่ท่านจะถึงแก่มรณภาพตามกงล้อของกฎแห่งกรรม ท่านก็ยังเป็นหลวงพ่อผลที่มีแต่ความเมตตาปรานีแก่ผมและท่านผู้อื่นด้วยดีตลอดมาเช่นเดิม โดยไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง มีแต่ร่างกายที่ทรุดโทรมอ่อนแอลงเท่านั้นที่เปลี่ยนแปลง เพราะถูกโรคร้ายเบียดเบียฬ

หลวงพ่อผล...สร้างพระเครื่องไว้หลายชนิดหลายแบบ การบูรณะปฏิสังขรณ์ พระอุโบสถ กำแพงแก้ว ศาลารายรอบพระอุโบสถ พระปรางค์ ตลอดจนสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ในวัด รวมทั้งกุฏิสงฆ์ด้านใต้อันเป็นที่ตั้งกุฏิของท่านอยู่ทุกวันนี้ ก็ได้อาศัยท่านผู้ใจบุญร่วมการกุศลบริจาคทรัพย์ในการเช่าพระเครื่องของหลวงพ่อไปเป็นอันมาก จึงได้นำทุนทรัพย์เหล่านี้มาปฏิสังขรณ์ นับว่าหลวงพ่อผลได้สร้างคุณประโยชน์แก่พระศาสนาและสานุศิษย์ ตลอดจนผู้ที่เคารพนับถือหลวงพ่อผลไว้อย่างน่าปลาบปลื้มยิ่งนัก วัดอันเป็นที่บำเพ็ญกุศลของชาวพุทธ สวยงาม สอาดตาขึ้น

พระเครื่องอันทรงอานุภาพของหลวงพ่อ เป็นที่ประจักษ์ชัดแก่ผู้นำไปใช้และได้ผลดียิ่งนัก...ทุกคนที่ทราบเรื่องนี้...อยากได้... ใฝ่หาเพื่อเก็บเป็นสมบัติของตน

หลวงพ่อผล......จากไปแล้วด้วยดีตามกฎแห่งกรรม แต่อนุสรณ์ต่าง ๆ ที่หลวงพ่อได้สร้างไว้ ยังคงเป็นสักขีพยานประจักษ์ชัดแก่ผู้พบเห็นอยู่ในขณะนี้ และคงจะยั่งยืนสืบไปอีกเป็นเวลานาน...

แม้ว่าวันนี้จะเป็นวันสุดท้าย ที่ร่างของหลวงพ่อจะมอดไหม้เป็นเถ้าถ่าน สูญสลายไปในเพลิงอันเร่าร้อน แต่...ก็เป็นเพลิงอันสูงส่งด้วย เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ และเป็นนิมิตรหมายอันเกริกเกียรติแก่ชีวิตของหลวงพ่อในวาระสุดท้ายที่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

พระราชทานเพลิงศพ

ให้แก่ร่างที่สงบ หมดสิ้นลมปราณแล้ว ตามสภาวธรรม

ขอให้ควันเพลิงพระราชทาน ที่พุ่งกระจายสู่ท้องฟ้า ได้นำวิญญาณอันบริสุทธิ์ สอาด สงบ มีแต่ความเมตตาปรานี ได้บรรลุถึงภพอันเป็นอมตธรรม สิ้นภพสิ้นชาติ ถึงฝั่งอันเป็นหนทางดับจากกิเลสทั้งปวงนั้น จงเป็นผลสำเร็จด้วยดีทุกประการ

พันโท สุภวัฒณ์ คิดการดี
กรมพลาธิการทหารบก
กระทรวงกลาโหม พระนคร

๑๕ ก.พ. ๒๕๑๒

"รำลึกถึงหลวงพ่อ"

ลุสิบห้ากุมภามหาฤกษ์
วันชัยเบิกดิถีพิธีสงฆ์
คณะญาติร่วมศิษย์จิตจำนง
จัดประจงให้มีพิธีงาน

ต่างร่วมด้วยช่วยแต่งสถานที่
ทั้งบุปผามาลีที่ฉายฉาน
อีกธงทิวปลิวสบัดชัชวาลย์
ไฟตระการพราวสีมณีนิล

ทั้งศาลาดาษผ้าขาวดูพราวเพริศ
ช่างงามเลิศแลสะพรั่งดั่งถวิล
ทั้งม่านย้อยและระยับจับดวงจินต์
หวังถวิลไฉไลให้งามตา

อีกโต๊ะหมู่บูชานำมาตั้ง
แม้กระทั่งลายครามงามหนักหนา
ภาพหลวงพ่อเยี่ยมยศปรากฏตา
ขอบูชาบวงสรวงดวงวิญญาณ

อันเชิญศพขึ้นตั้งยังเมรุทอง
ปี่พาทย์ฆ้องบรรเลงเพลงขับขาน
วิเวกแว่วคร่ำครวญล้วนกังวาล
ขอกราบกรานบูชิตจิตเคารพ

เมรุทองตั้งสูงตระหง่านกลางลานวัด
ดอกไม้จัดตั้งบูชาอยู่หน้าศพ
ภาพที่เห็นเด่นสง่าน่าเคารพ
ประทีปคบไฟราวดูพราวพรรณ

โต๊ะลายทองเป็นหมู่ดูฉายฉาน
เบ่งตระการสีทองมองเฉิดฉันท์
ม่านรูจีศรีใสวิไลวรรณ
เป็นเชิงชั้นเบญจรงค์ลายหงษ์ทอง

ยามลมพัดพริ้วพรายสายสลับ
วะวาววับเด่นดีไม่มีสอง
แสงไฟเลื่อมริ้วระยับจับตามอง
ทั่วโลงทองพร่างพรายด้วยลายไทย

ยอดเมรุลิ่วสูงล้ำค้ำปุยเมฆ
แลวิเวกผุดผ่องมองสดใส
ลอยละลิ่วปลิวผ่านตระการใจ
ดูวิไลลอยฟ่องท้องนภา

เสียงพิณพาทย์ลาดตะโพนโทนขยับ
อีกฉิ่งฉับฆ้องวงตั้งตรงหน้า
วิโยคเศร้าเร้าฤดีปี่ชวา
บรรเลงพาพระยาโศกวิโยคครวญ

ดนตรีเศร้าเคล้าขับประสานเสียง
ส่งสำเนียงแผ่วโผยดูโหยหวล
ทอดระยะจำเรียงเสียงคร่ำครวญ
สลดกำศรวลหมองฤดีไม่มีจาง

จิตสะท้อนหมองหม่นระคนเศร้า
ช่างเงียบเหงาอกระทึกนึกหมองหมาง
น้ำตารินร่วงรดหยดเป็นทาง
แสนอ้างว้างเดียวดายในฤดี

ได้เวลาทอดผ้าบังสุกุล
โดยพระคุณชักผ้าตามหน้าที่
เสร็จทอดบกผ้ารีระทำนำอัคคี
ไฟหลวงมีเกียรติยศปรากฏพลัน

ประธานจุดดอกไม้จันทน์ในทันใด
ปี่พาทย์ให้เสียงดนตรีขมีขมัน
ทุกคนยืนขึ้นคำนับโดยฉับพลัน
ตั้งใจมั่นมาเคารพภพสุดท้าย

เสียงพลุพุ่งดังสนั่นในน่านฟ้า
ดอกไม้เทียนเจิดจ้าน่าใจหาย
ดอกไม้พุ่มที่เห็นเป็นประกาย
ดอกไม้ไฟทำเป็นนกไล่ฉกคน

ทุกคนถือธูปเทียนเข้าเวียนเผา
ทั้งหนุ่มสาวเฒ่าแก่แลสับสน
อีกลูกศิษย์ญาติกาอาละวน
ดูสับสนมากมายหลายหลากจริง

สาธุสะข้า ฯ เคารพขอนบไหว้
เทพไท้สรวงสวรรค์มั่นใจยิ่ง
โปรดเอ็นดูชูชักได้พักพิง
ประทานสิ่งอวยชัยให้มงคล

ขอควันเพลิงที่กระจายสู่ท้องฟ้า
ได้เมตตานำวิญญาณผ่านสถล
สู่สวรรค์ชั้นฟ้านภาดล
บรรลุผลสุขสานต์นิพพานเทอญ............

ถวิล คิดการดี
(ประพันธ์ในนามญาติและศิษยานุศิษย์)
๑๕ ก.พ. ๒๕๑๓

แด่หลวงพ่อ พระสุนทรศีลสมาจาร

ผมได้รับหนังสือแจ้งเป็นทางการ จากพระมหาทองเหมาะ หัวหน้ากองเลขานุการ งานพระราชทานเพลิงศพ พระสุนทรศีลสมาจารว่าท่านประธานและกรรมการหลายท่านควรให้ผมเขียน ประวัติหลวงพ่อพร้อมกับให้แสดงทัศนว่า ผมมีความเคารพนับถือ และเห็นคุณธรรมอะไรในหลวงพ่อบ้าง

ผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงและยินดีรับใช้เขียนถวายด้วยความเคารพยิ่ง

หลวงพ่อเกิดเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๔๓๗ ที่ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร บุตรนายแก้ว นางยิ้ม แก้วเพ็ชร อายุประมาณ ๑๒ ปี ได้เข้ามาศึกษาหนังสือไทยและภาษาบาลีที่วัดหนังราชวรวิหารเป็นลำดับมา ได้กลับไปอยู่บ้านเมื่ออายุประมาณ ๑๘ ปี ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพอยู่โดยตลอด อายุครบเกณฑ์ทหารได้เข้ารับเกณฑ์ทหารเป็นทหารเรือ จากนั้นได้อุปสมบทเมื่ออายุ ๒๑ ปี ที่วัดหนังราชวรวิหาร และได้อยู่ในสมณเพศมาโดยตลอด ระหว่างที่อุปสมบท ได้ศึกษาเล่าเรียนทางวิปัสสนาธุระ และได้รับมอบหมายหน้าที่การงาน อันควรแก่ธุระภิกษุด้วยความสามารถมาโดยตลอดจนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะที่พระสุนทรศีลสมาจาร จนจวบสิ้นอายุขัย เมื่อวันที่ ๑๐

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ สิริอายุได้ ๗๔ ปี ๕ เดือน ๒๗ วัน รวมพรรษาได้ ๕๓ พรรษา

ตามประวัติจะเห็นได้ว่า หลวงพ่อได้ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีขณะอยู่ในเพศฆราวาส กล่าวคือ ได้พยายามศึกษาเล่าเรียนหนังสือไทย ภาษาบาลี อันควรแก่กาลสมัยในขณะนั้น มิได้อยู่นิ่งเฉย แม้ต้องเดินทางจากบ้านเกิดเมืองนอน ซึ่งในสมัยนั้นคงลำบากพอประมาณแต่ก็มิได้ท้อถอย จากนั้นก็เข้ารับใช้ประเทศชาติ โดยการเข้ารับราชการทหาร และช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพอยู่โดยสม่ำเสมอตลอดเวลา ๒๑ ปี ในเพศฆราวาส หลวงพ่อได้กระทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง น้อยคนที่จะสามารถกระทำได้ในวัยเดียวกับหลวงพ่อ หากจะนำมาศึกษาเป็นบทเรียนของคนในสมัยนี้ ว่าช่วงระยะเวลาในตอนต้นของชีวิตทุกชีวิต จะได้พยายามศึกษาเล่าเรียน ช่วยผู้ปกครองประกอบสัมมาอาชีพ และรับใช้ประเทศอย่างการกระทำของหลวงพ่อแล้ว ก็นับได้ว่าเป็นการช่วยสร้างปรากฏการณ์ใหญ่ ๆ ให้เกิดขึ้นถึง ๓ ประการ คือ ช่วยสร้างตนเองให้เป็นคนอย่างสมบูรณ์ เป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา เป็นประการแรก ช่วยทำให้สังคมที่หลวงพ่ออยู่ร่วมด้วยทุก ๆ สังคมไม่พิการ คือไม่นำความชั่วมาสู่สังคม เป็นประการที่สอง ประการสุดท้าย คือช่วยเสริมสร้างพลังให้แก่ชาติบ้านเมือง ซึ่งถ้าหากทุกคนทำได้อย่างหลวงพ่อได้กระทำมา ปัญหาสังคมและปรากฏการณ์ชั่วร้ายต่าง ๆ ย่อมไม่ปรากฏเกิดขึ้นอย่างที่แสลงหูแสลงตาอยู่ทุกวันนี้แน่นอน

จากประวัติในชีวิตสมณเพศ หลวงพ่อได้เรียนวิปัสสนาธุระ นับว่าได้พยายามศึกษาให้เข้าใจลึกซึ้งในเพศสมณอย่างถ่องแท้ ประดุจหนึ่งหลวงพ่อได้มีญาณพิเศษล่วงรู้ได้ว่าตลอดชีวิตของหลวงพ่อเอง คงอยู่ในสมณเพศโดยตลอดอย่างแน่แท้กระนั้น เข้าใจว่าการเรียนวิปัสสนาธุระ หลวงพ่อคงประสงค์จะกระทำจิตให้ว่างเพื่อต้องการให้ถึงพร้อมในพระโอวาทของพระพุทธเจ้า ๓ ประการคือ

๑. เว้นจากทุจริต คือไม่ประพฤติชั่วด้วย กาย วาจา และใจ

๒. ประกอบสุจริต คือ ประพฤติชอบด้วย กาย วาจา และใจ

๓. ทำใจของตนให้หมดจากเครื่องเศร้าหมองใจ มี โลภ โกรธและหลง เป็นต้น

ซึ่งในที่สุดหลวงพ่อก็สำเร็จสมประณิธานที่ได้ตั้งไว้เป็นแม่นมั่น โดยการเห็นได้จากสมณศักดิ์ที่ได้รับพระราชทานกาลต่อมา เป็นพระครูภาวนาภิรัติ ซึ่งทำหน้าที่พระครูฝ่ายวิปัสสนาธุระกิจ และได้รับหน้าที่เป็นพระราชาคณะพระอุปัชฌายะ ต่อมาเป็นลำดับ จึงนับได้ว่า หลวงพ่อมิได้เกิดแล้วเป็นพระสงฆ์แต่องค์เดียว ยังทำให้พระสงฆ์เกิดขึ้นในพระบวรศาสนาอีกเป็นจำนวนมาก

ในส่วนตัวของผม ได้ยินชื่อเสียงของหลวงพ่อมาเป็นเวลานาน ได้เห็นในบางครั้งที่ไปงานอุปสมบทบ้าง โดยกิตติศัพท์จากการรักษายาตามแบบแผนโบราณบ้าง โดยเวทย์มนต์คาถาต่าง ๆ บ้าง

จนกระทั่ง เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีโอกาสเข้ากราบหลวงพ่อในตอนเย็นวันนั้นอย่างใกล้ชิด และในเช้าวันรุ่งขึ้นได้รับน้ำพระพุทธมนต์และของขวัญ คือเหรียญพร้อมกับคำอวยพรที่เป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยลายมือของหลวงพ่อเอง ดังนี้

ของขวัญ
ให้ไว้เป็นที่ระลึก
ในการสมรส ขอให้เจริญ
ด้วยอายุวรรณสุขะ พละ
ทุกทิวาราตรีกาลเทอญ
พระสุนทรศีลสมาจาร

ผมได้เก็บลายมือคำขวัญหลวงพ่อไว้บนที่บูชา มาโดยตลอด นับแต่นั้นมาความเคารพเลื่อมใสในหลวงพ่อก็เกิดแก่ตัวผมมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ หลวงพ่อได้เป็นพระประธานในพระสงฆ์หัววัดที่มาร่วมพิธีทั้งหมด ๗ วัด และพระสงฆ์อื่น ๆ รวมทั้งหมด ๙ รูป ยิ่งนึกยิ่งพิจารณา ยิ่งเพิ่มความเลื่อมใสประทับใจผมมากยิ่งขึ้น นับแต่กาลนั้นมา เมื่อผมมีโอกาสและถึงวันสำคัญของครอบครัวผม ผมจะต้องพากันมาหาหลวงพ่อเสมอ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ ผมได้เข้ากราบหลวงพ่อเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปาวรณาตัวขอรับใช้เป็นศิษย์และด้วยความรู้สึกเจตนาอันแท้จริงของผมแล้ว การได้กราบหลวงพ่อในครั้งนี้ยังความปลื้มปีติเป็นอย่างยิ่งที่จะได้มาอยู่รับใช้อย่างใกล้ชิดไปโดยตลอด ทั้งนี้เพราะทางราชการได้ย้ายให้ผมมาดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนวัดหนัง ด้วยหน้าที่การงานและความมีศรัทธาต่อหลวงพ่อเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ได้ทำให้ผมเห็นหลวงพ่อ มีจิตที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมอันสูงส่ง มีจิตที่เอิบอิ่มไปด้วยเมตตา ต่อบุคคลทั่วไปอย่างแน่แท้

ผมได้ปาวรณาถวายน้ำผึ้ง ต่อหลวงพ่อตลอดไป ซึ่งคิดว่าตลอดชีวิตของผม แม้ผมจะอยู่ ณ ที่ใดก็ตาม ผมจะต้องถวายน้ำผึ้งให้จงได้ บางโอกาสผมขึ้นไปเยี่ยมหลวงพ่อ หลวงพ่อจะยิ้มแย้มแจ่มใสและรินน้ำชาให้ผมถ้วยหนึ่งทุกครั้งไป หลวงพ่อเป็นผู้ที่พูดน้อย แต่ทุกครั้งที่กลับจากกุฏิหลวงพ่อผมมีแต่ความสบายใจกลับมาทุกทีไป

วันหนึ่งทางราชการมีคำสั่งเลื่อนชั้นข้าราชการผมให้สูงขึ้น ผมดีใจเป็นอันมาก มีผู้ที่นำบ่าเลื่อนชั้นที่สูงขึ้นมาให้ผม ก่อนที่ผมมีความจำเป็นจะต้องแต่งเครื่องแบบในวันนั้น ผมได้นำแถบบ่าไปหาหลวงพ่อ ด้วยความตั้งใจเพื่อให้หลวงพ่อพรมน้ำมนต์ หลวงพ่อรับบ่าเลื่อนชั้นจากผมและลุกจากที่นั่งเข้าไปในห้องสักพักใหญ่ออกมาก็ส่งให้ผมกลับคืน มีรอยแป้งเจิมเต็มไปหมดและบอกว่า "ดีละ

คราวนี้ดีแล้ว" ผมจำได้แม่นซึ่งผมถือเหมือนกับหลวงพ่อสอนผมให้ทำดีต่อไป ผมเดินกลับมาและนึกคำพูดได้จนทุกวันนี้ว่าหลวงพ่อบอกผมว่า "ทำดีแล้วคงดีแน่" หลวงพ่อได้กล่าวคำอันเป็นคำตรัสที่เป็นอมตะของพระพุทธเจ้าประโยคนี้ ชวนให้ผมนึกขึ้นมาว่า หลวงพ่อคงชอบคำตรัสของพระพุทธเจ้าประโยคนี้มาก หากท่านที่เคารพนับถือ ศิษยานุศิษย์ โดยเฉพาะผู้ที่มีโอกาสบูชารูปเหรียญหลวงพ่อจะพยายามเข้าใจว่า หลวงพ่อได้เพ่งจิตบรรจุคำพูดประโยคนี้ ไว้ในเหรียญรูปหลวงพ่อส่วนหนึ่งด้วยแล้วและพยายามกระทำความดีทุกๆ อย่างคงทำให้วิญญาณของหลวงพ่อชื่นชมและสงบสุขและตนเองได้รับมรรคผลเป็นแม่นมั่น

ทางด้านโรงเรียนวัดหนัง โดยตำแหน่งหลวงพ่อเป็นผู้อุปการะโรงเรียน หลวงพ่อได้ให้ความสนใจต่อการศึกษาเป็นพิเศษ ได้กรุณามอบที่ดินของวัดส่วนหนึ่งให้สร้างโรงเรียน และได้พยายามให้มากขึ้นสำหรับเป็นที่วิ่งเล่นที่ฝึกหัดต่าง ๆ อนุญาตให้ใช้สนามหน้าวัดและศาลาบำเพ็ญกุศลของวัดทุกโอกาสที่โรงเรียนประสงค์ ถึงคราวมีงานโรงเรียน ได้สละเวลามาเป็นประธานให้โดยตลอด แม้งานในตอนกลางคืนหลวงพ่อก็มานั่งอยู่จนเกือบ ๒ ยาม จึงยอมกลับไปพักผ่อน เป็นกำลังใจแก่ครูและนักเรียนมาโดยตลอด บางโอกาสก็ได้มาเทศนาอบรมสั่งสอนนักเรียนด้วยตนเอง โรงเรียนอยู่ใกล้กุฏิหลวงพ่อ เวลานักเรียนร้องเพลง ซ้อมดนตรี เล่นกีฬา ผมเกรงว่าเสียงดังจะรบกวนหลวงพ่อมากเกินไป จึงขึ้นไปเรียนถามหลวงพ่อว่า

หนวกหูบ้างไหมครับหลวงพ่อ หลวงพ่อตอบผมทันทีว่า เรื่องของการฝึกหัดเด็กก็ต้องมีเสียงดังบ้างเป็นธรรมดา ไม่หนวกหูหรอก เวลาโรงเรียนหยุด เวลาหยุดภาคนาน ๆ หลวงพ่อบอกว่า เงียบไปหน่อย จะเห็นได้ว่าหลวงพ่อเอาใจใส่ต่อการศึกษา เข้าใจธรรมชาติของเด็ก มีจิตเมตตาเผื่อแผ่ต่อนักเรียนเป็นอย่างดียิ่ง

ต้นเดือนมกราคม ๒๕๑๒ หลวงพ่อต้องเข้าโรงพยาบาล ผมทราบจากพระในวัดว่าไปอยู่ตึกสงฆ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ผมรีบไปเยี่ยมทันที หลวงพ่อเห็นผมครั้งแรก เอาผ้าเช็ดหน้าสีเหลืองคลุมหน้านัยน์ตามีน้ำตาไหลออกมาเล็กน้อย ผมนึกในใจว่าหลวงพ่อคงดีใจเมื่อเห็นผมมาเยี่ยมมากกว่าอย่างอื่น วันต่อมาผมได้ไปเยี่ยมอยู่เสมอ ๆ บางคราวให้คณะครูนำเครื่องสักการะไปเยี่ยม แต่อาการของหลวงพ่อมีแต่ทรงกับทรุดมาโดยตลอด จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ หลวงพ่อได้มรณภาพ ทำให้ผมและคณะครูนักเรียนรู้สึกอาลัยและเสียดายอย่างสุดซึ้ง ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการตายเป็นของธรรมดา

ผมได้จัดคณะครูไปรับศพที่โรงพยาบาล จัดรถตำรวจจราจรนำขบวนเพื่อเป็นเกียรติยศจัดคณะครู และนักเรียนยืนแถวเกียรติยศตั้งแต่ปากตรอกวัดหนังจนถึงกุฏิหลวงพ่อ

งานบำเพ็ญกุศลหลวงพ่อได้กระทำอย่างสมเกียรติยิ่ง มีพระเถระผู้ใหญ่และท่านที่เคารพนับถือ ศิษยานุศิษย์มารดน้ำศพ และร่วมกันเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมนับได้เป็นแรมเดือน

หลวงพ่อได้ประพฤติปฏิบัติดีทั้งในเพศฆราวาสและบรรพ-ชิตมาโดยตลอด สร้างคุณงามความดีให้ปรากฏแก่อนุชนรุ่นหลังทั้งทางโลกทางธรรม ด้วยจิตอันเป็นกุศลของหลวงพ่อ หากญาณไปจุติเป็นเทพองค์ใด พึงรับทราบในทิพยญาณนั้น ว่าทุกคนทุกท่านที่ยังอยู่ในวัฏสงสาร จะได้พยายามประกอบแต่คุณงามความดี อันมีเหรียญรูปหลวงพ่อที่บรรจุไว้ด้วยจิตอันมั่นคงนั้นด้วยเถิด

จำนูญ เกียรติมงคล
ครูใหญ่ ร.ร. วัดหนัง

๒๗ ม.ก. ๒๕๑๓

ครั้ง เดินธุดงค์

สมถกัมมัฏฐาน

พระเดชพระคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ผล คุตฺตจิตฺโต

ตั้งแต่หลวงพ่อได้อุปสมบทมาในพระพุทธศาสนา จนวาระสุดท้ายแห่งการมรณภาพ ท่านไม่เคยได้รับประกาศนียบัตร นักธรรมชั้นตรี โท เอก หรือเปรียญธรรมเลย ทั้งธรรมวินัยและบาลีไวยากรณ์ สูตร สน นาม ท่านก็ได้ศึกษา แต่ไม่ได้ประกาศนียบัตรดังกล่าว เพราะท่านศึกษาพอให้รู้หรือให้เป็นแนวทางแห่งการปฏิบัติเท่านั้น ท่านหนักไปทางสมถกัมมัฏฐาน สมถภาวนา ฝึกใจให้เป็นสมาธิ ดังมีพระบรมพุทโธวาทประทานไว้ว่า "สมาธึ ภิกฺขเว ภาเวถ สมาหิโต ยถาภูตํ ปชานาติ" แปลความว่า ภิกษุทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงยังสมาธิให้เกิด ชนผู้มีจิตเป็นสมาธิแล้วย่อมรู้ตามจริง

พระศาสดา จึงทรงชักนำในอันบำเพ็ญสมาธิ เพราะใจเป็นที่ฝึกหรือได้อบรมดีแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่ คนเราจะทำดี จะพูดดี ก็อยู่ที่ใจ เพราะใจเป็นใหญ่ ใจเป็นหัวหน้า สำเร็จด้วยใจ ลำพังแต่กายเหมือนรูปหุ่น ใจเหมือนคนชัก รูปหุ่นจะกระดิกพลิกแพลงไปท่าไร ก็ส่อถึงใจของคนชักฉันใด ใจก็ฉันนั้น อีกอย่างหนึ่งกายเหมือนเรือ ใจเหมือนนายท้ายเรือ ถ้านายท้ายเรือไม่ได้รับความฝึกหัดอย่างชำนิชำนาญ หรือประมาทแล้ว ก็จะพาเอาเรือ

ไปเป็นอันตรายเสีย ต่อเมื่อเป็นผู้ศึกษาและมีสติดีแล้ว จึงสามารถพาเรือไปถึงท่าได้ฉันใด ใจก็ฉันนั้น เมื่อปล่อยให้ใจชั่วละเลิงไม่ได้รับการอบรมดีพอ ก็จะชักจูงกายวาจาให้ประพฤติชั่วได้ ล้วนแต่เป็นความเสียหายทั้งนั้น ถ้าอบรมในทางดี จึงจะชักจูงในทางดี ท่านกล่าวว่า ใจที่ไม่ได้อบรม อาจทำให้คนฉิบหายเสียได้ เพราะฉะนั้น พระศาสดาผู้ทรงกรุณาใหญ่ จึงทรงชักนำบำเพ็ญสมาธิ ด้วยเหตุนี้ หลวงพ่อได้ตระหนักว่า การปฏิบัติในทางเจริญภาวนาสมถกัมมัฏฐานนี้ มิใช่แต่จะได้บุญกุศลอย่างเดียว ยังเป็นอุบายฝึกใจให้อยู่ในอำนาจ ซึ่งสามารถทำใจให้ควรแก่การงานได้ เมื่อถึงคราวทำ ใจจะจดจ่ออยู่ ไม่แชเชือนไปเสีย ฉะนั้น ท่านจึงหนักในสมถกัมมัฏฐานสมถภาวนา ถ้ามีศิษย์มาขอขึ้นกัมมัฏฐานกับหลวงพ่อ ท่านได้อบรมแนะนำว่า การทำใจให้สงบ ไม่ใช่เป็นของทำได้ง่าย ๆ ใช่ว่าจู่ ๆ มานั่งกันวันสองวันแล้วสำเร็จ แม้องค์พระบรมศาสดาซึ่งอบรมสร้างสมบารมีมานาน บำเพ็ญทุกรกิริยา ถึง ๖ ปี ขออย่าให้เราละความเพียร จงพยายามภาวนาไป การเจริญสมถกัมมัฏฐาน ก็ต้องมีคำอาราธนาพระรัตนตรัย

วิธีขึ้นกัมมัฏฐาน ก่อนอื่นท่านให้ทำพิธีการ ดังนี้

๑ เอาไม้ทำตะบะกว้างประมาณ ๘ นิ้ว ยาว ๑๒ นิ้ว

๒ เอาใบลานมาเย็บเป็นทรวยติดเป็นคู่ ๕ คู่ และเย็บรองก้นทรวยทุก ๆ ทรวย

๓ เอาข้าวตอกดอกไม้ (ดอกเข็ม) หมาก พลู ยาสูบ ใส่ในทรวยอย่างละ ๕ ทรวย ธูป ๕ ดอก เทียนขี้ผึ้งแท้ ๕ เล่ม

๔. เอาไม้กว้างประมาณ เท่าไม้บรรทัด ยาวแค่ตะบะ ตอกตะปู ๕ ตัว ทำราวเทียน

บูชาพระรัตนตรัย จุดธูป ๓ ดอก เทียน ๑ เล่ม กราบ ๓ หน ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิฯ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิฯ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิฯ เสร็จแล้วจุดธูป ๕ ดอก เทียน ๕ เล่ม ที่ตะบะ

คำนำในพิธี กราบ ๓ หน ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า พุทธัง สะระณัง คัจฉามิฯ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิฯ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิฯ ทุติยัมปิ พุทธังฯลฯ คัจฉามิฯ ตติยัมปิ พุทธังฯลฯ คัจฉามิ อิติปิโส ภะคะวาฯลฯ พุทโธ ภะคะวาติฯ กราบลงว่า พุทธัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิฯ สวากขาโต ภะคะวะตาฯลฯ วิญญูหีติฯ กราบลงว่า ธัมมัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิฯ สุปะฏิปันโน ภะคะวะโตฯลฯ ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ กราบลงว่า สังฆัง ชีวิตัง ยาวะนิพพานัง สะระณัง คัจฉามิฯ

คำอาราธนาพระ ตั้งนะโม ๓ ครั้ง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิฯ

อุกาสะ ข้าพเจ้าขออาราธนา พระอุปจารสมาธิ พระอัปปนาสมาธิ และพระนวโลกุตตระพระธรรมเจ้า อยู่ในห้องพระขุททะ

กาปิติ พระขนิกาปิติ พระอุเพ็งคาปิติ พระผรณาปิติ พระธรรมเจ้า อันบังเกิดแต่พระพุทธเจ้า แต่พระปัจเจกพุทธเจ้า แต่พระอรหัตตาเจ้า ผู้ล่วงเข้าสู่พระนิพพานไปแล้ว มากกว่าเมล็ดทรายในห้องมหาสมุทรทั้ง ๔ ต้นเตประเพณี แต่พระโพธิเจ้า แต่พระธรรมเจ้า แต่พระปัจเจกโพธิเจ้า แต่พระอรหัตตาเจ้า และมิฉันใดก็ดี ขอให้พระธรรมเจ้า จงมาบังเกิดให้วิตถารกว้างขวางอยู่ในขันธ์ทั้ง ๕ แห่งตัวข้าพเจ้า แต่เวลาบัดเดี๋ยวนี้เถิด นิพพานปัจจะโย โหตุ ๆ เสร็จแล้วกราบ ๓ หน

วิธีการนั่ง ก่อนจะนั่งต้องกรวดน้ำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ปลงกัมมัฏฐานว่า เกสา โลมา นะขา ทันตา ตะโจ ตะโจ ทันตา นะขา โลมา เกสา แล้วนั่งเอาเท้าขวาทับเท้าซ้าย เอามือขวาทับมือซ้าย นั่งตัวตรง ๆ กำหนดลมหายใจเข้าออกเพียงแค่สะดือ อย่าอัดลมหายใจ หรือกลั้นลมหายใจไว้ ปล่อยตามที่เคยหายใจธรรมดา และเวลานั่งนั้น อย่าไปนึกคิดถึงเรื่องอื่น ๆ หรือนึกถึงความสำเร็จ เพราะจะทำให้จิตใจไขว้เขวออกไปนอกทาง หรืออาจทำให้เสียจิตไปก็ได้ ขณะนั่งอยู่นั้น ถ้ามีอะไรมากระทบทำให้ตื่นจากภวังค์ ให้กรวดน้ำแผ่ผลกุศลทานไปให้สรรพสัตว์ทั่ว ๆ ไป เมื่อเสร็จจากการนั่ง เลิกจากการภาวนาแล้ว ก็ให้กรวดน้ำแผ่ส่วนกุศลไปอีก เสร็จแล้วกราบ

คำอาราธนาพระนี้ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

ท. เขียน

คำอาราธนาพระ

ซึ่งอยู่ด้านขวาของท่าน เป็นคำอาราธนาพระที่หลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ได้เขียนไว้ด้วยลายมือของหลวงพ่อเอง ให้พระมหาประยงค์ ฐานวโร ในคราวที่ท่านมหาไปขอขึ้นกัมมัฏฐานกับหลวงพ่อ ประมาณ ๘–๙ ปี ท่านมหายังอุตส่าห์เก็บรักษาไว้ได้เป็นอย่างดี เพื่อรักษาต้นฉบับไว้ และเพื่อเป็นอนุสรณ์ จึงได้นำมาลงในหนังสือเล่มนี้

คำอาราธนาพระว่าดังนี้

อุกาสะข้าพเจ้า ขออาราธนาพระอุปัชฌายะสะมาทิ
พระอัปปะมาสะมาทิ และพระนะวะโลกุตตะระ
พระธรรมเจ้าในห้องพระขุททะกาปิติ พระขะนิกาปิติ
พระโอกันติกาปิติ พระอุเพ็งคาปิติ พระผะระนาปิติ
พระธรรมเจ้า อันพึงเกิดแต่พระพุทธเจ้า แต่พระ
ปัจเจกกะโพธิ์เจ้า แต่พระอะระหันตาเจ้าอันล่วง
เข้าสู่พระนิพพานไปแล้วมากกว่าเมล็ดทราย
ในท้องพระมหาสะมุททั้ง ๔ อันเตปะเพณี —
แต่พระพุทธเจ้า แต่พระธรรมเจ้า แต่พระปัจเจกกะ
โพธิ์เจ้า แต่พระอะระหันตาเจ้า และมรรคผลใดๆก็ดี
ขอพระธรรมเจ้าจงมาบังเกิดให้ได้กว้างขวางอยู่
ในขันธ์ทั้ง ๕ แห่งข้าพเจ้ามัดเดียวนี้เถิด —
นิพพานะปัจจะโยโหตุ ๆ ๆ ตาวกาลหนะ ๆ

เรื่องราวการเดินธุดงค์โดยสังเขป

ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

หลวงพ่อเจ้าคุณได้เริ่มออกเดินทางในปี พ.ศ. ๒๔๕๙ ขณะนั้นเป็นเดือนอ้าย ท่านเดินทางจากวัดไปข้ามเรือหน้าวัดอรุณ มุ่งหน้าไปศรีมหาโพธิ์หยุดพักแรมที่นั้น ๑ คืน รุ่งขึ้นจึงมุ่งหน้าไปพระพุทธบาทหยุดพักที่พระพุทธบาท ๑ คืน เพื่อกราบไหว้และชมพระ จากนั้นก็ออกเดินทางไปยังจังหวัดสิงห์บุรี โดยสารเรือข้ามฝั่งแล้วมุ่งหน้าเดินต่อไป ระหว่างนั้นเป็นเวลาเที่ยงวันจึงหยุดพักใต้ต้นพุทราซึ่งเป็นดงใหญ่ ท่านเก็บลูกพุทราที่หล่นอยู่ใส่ปากอม เพื่อจะให้ชุ่มคอสักครู่จึงคายทิ้ง พักสักครู่จึงออกเดินทางต่อไป พลบค่ำจึงหยุดพักเอาผ้าอาบออกมาปูนอน หลังจากสวดมนต์เสร็จแล้ว ท่านรู้สึกว่ามีสัตว์มารบกวน ท่านจึงจุดเทียนดูปรากฏว่า ฝูงปลวกได้มาขึ้นอยู่เต็มพื้นดินใต้ผ้าอาบที่ปูนอน ท่านจึงลุกขึ้นหยิบผ้าปูนอนของท่านโยนออกไปต่อจากนั้นปลวกก็ไม่มารบกวนอีกเลย ท่านจึงนั่งบำเพ็ญกิจต่อไป

ในวันรุ่งขึ้นออกเดินทางมุ่งหน้าจะไปพระแท่นดงรัง ในระหว่างทางนั้นท่านได้หยุดพักกลางวันอยู่ใต้ดงไม้รวก ท่านปูผ้านอนที่โขดไม้รวกนั้น ท่านมองดูยอดไม้รวก สักครู่หนึ่งก็เห็นสิ่งประหลาด

เกิดขึ้น คือ ไม้รวกลำหนึ่งแยกออกจากกันเป็นสองซีกตั้งแต่ยอดจนโคนนี่เป็นการเดินธุดงค์ครั้งแรกของท่านตามที่ข้าพเจ้าทราบมา

ครั้งต่อมาท่านได้ออกเดินทางไปกับพระสุวรรณมุ่งหน้าขึ้นไปยังพระฉาย พักแรมอยู่ ๒ คืน รุ่งเช้าได้ออกบิณฑบาตท่านได้ข้าวเหนียวองค์ละ ๑ ปั้น รุ่งขึ้นเช้าท่านออกบิณฑบาต โดยแยกกับพระสุวรรณในระหว่างทางที่บิณฑบาตท่านได้พบเสือซึ่งวิ่งตัดหน้าท่านไปแต่มันก็ไม่ได้ทำอันตรายท่าน หลังจากนั้นท่านได้ออกเดินทางต่อไปยังพระพุทธบาทสระบุรี พักแรม ๑ คืน แล้วออกเดินทางต่อไป ในระหว่างทางพบรอยเท้าช้างขนาดลงไปนั่งขัดสมาธิได้ ท่านเดินต่อไปอีกพบชายคนหนึ่ง ท่านได้ถามว่า ทางที่ไปอุตรดิตถ์ไปทางไหน เขาชี้ทางให้ท่านไป ท่านและพระสุวรรณได้เดินทางไปพบทางแยก ๒ ทางท่านจึงตัดสินใจไปทางซ้ายมือ เดินไปพบศาลาใหญ่แห่งหนึ่งยาวประมาณ ๔ วา แล้วจึงตกลงกันพักแรมที่ศาลานั้น ๑ คืน ที่ฝาของศาลานั้นท่านพบรอยเล็บเสือตะกุยอยู่ ท่านรู้ว่าที่นี่มีสัตว์ดุร้ายอาศัยอยู่ รุ่งขึ้นท่านจึงออกเดินทางต่อไป แต่หลงวนเวียนอยู่ในป่า ดงไม้ดำ พลบค่ำท่านก็มิได้หยุดพักยังคงเดินต่อไป พบคนสับเปลือกไม้ ท่านจึงถามทางที่จะไปอุตรดิตถ์ทางนี้ใช่ไหม ชายคนนั้นตอบว่าท่านมาผิดทางแล้ว เขาจึงนิมนต์ให้ท่านพักเสีย ๑ คืน รุ่งขึ้น เขาจึงพาท่านไปส่งยังทางที่จะไปอุตรดิตถ์ ท่านได้ออกเดินทางไปตามทางที่ชายผู้นั้นบอก ระหว่างทางพบโขลงช้างใหญ่โขลงหนึ่ง ช้างโขลงนี้เดินหูผึ่งเข้าหาท่านทั้งสอง แต่น่าอัศจรรย์เพราะก่อนที่โขลง

ช้างจะถึงตัวท่าน โขลงช้างกลับหลีกออกสองข้างทางหมด ท่านจึงออกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการจะมาพักแรม ๒—๓ คืน เพื่อชมและกราบไหว้พระที่นั่นแล้วจึงเดินทางกลับ ระหว่างทางท่านได้พบเสือแม่ลูกอ่อนเข้า โตประมาณ ๓ ศอกเศษ ๆ มันทำตัวพองจ้องท่านแต่ท่านมิได้สนใจ คงเดินผ่านมันไป เดินทางต่อไปอีกไม่นานก็พบกับหมี มันทำท่าจะเข้าทำร้าย แต่มันก็ไม่ได้ทำอะไรท่าน ๆ จึงเดินทางต่อ มาข้ามที่หนองแขมแล้วเลยไปเยี่ยมญาติโยมที่โคกขาม ต่อจากนั้นท่านและพระสุวรรณก็เดินทางกลับวัด นี่เป็นเรื่องราวตอนหนึ่งที่ท่านเคยเล่าให้ข้าพเจ้าฟัง

ในการเดินทางครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ เรื่องราวที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไปนี้เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าประสพพบเห็นมาเพราะได้เดินทางไปกับหลวงพ่อด้วย ขณะนั้นข้าพเจ้ายังบวชอยู่ ได้ติดตามท่านไปพร้อมด้วยลูกศิษย์องค์อื่น ๆ อีก รวมทั้งหมดเป็น ๕ องค์ด้วยกัน ครั้งแรกจ้างรถให้ไปส่งที่บางซื่อ เริ่มออกเดินทางที่บางซื่อประมาณ ๑๕.๐๐ น. เริ่มมืดที่หลักสี่ (เขตดอนเมือง) ไปพักแรม ๑ คืนที่ประตูน้ำพระอินทร์ และในคืนนั้นได้มีคนมานิมนต์ไปทำการตัดจุกในตอนเช้า หลังจากฉันอาหารเช้าเสร็จทั้งหมดจึงออกเดินทางต่อไป พักแรม ๑ คืนที่บ้านห้วยทราย รุ่งขึ้นออกเดินทางไปยังพระ-ฉาย หยุดปักกลดที่นั่น บริเวณใกล้ ๆ นั้น มีกลดของภิกษุอื่นอีก

๒ กลด ภิกษุ ๒ รูปนี้ได้นำเด็กๆ มาด้วยและพูดคุยเสียงดัง ข้าพเจ้านึกในใจว่า ในสถานที่เช่นนี้ไม่ควรนำเด็กมาด้วย ในระหว่างที่นึกอยู่นั้น ได้เกิดเหตุการณ์อย่างหนึ่งขึ้น คือหินก้อนใหญ่ได้หล่นลงมาจากยอดเขา ตกลงมาเฉียดกลดของภิกษุซึ่งคุยอยู่กับเด็ก ๆ รุ่งเช้าทั้งหมดจึงได้ออกเดินทางต่อไป พักแรมที่เขาคอกในตอนบ่ายวันหนึ่งซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดสระบุรี ระหว่างนั้นพบพระเขมร ๓ รูปขอติดตามไปด้วย หลวงพ่อได้บอกให้ข้าพเจ้าและคณะขึ้นไปกราบไหว้พระบนเขาแต่ท่านไม่ได้ขึ้น เมื่อขึ้นไปแล้วพระรูปอื่น ๆ พากันเดินชมทิวทัศน์ต่าง ๆ เพลิน ข้าพเจ้าจึงบอกให้พระทั้งหมดเข้าไปกราบไหว้พระกันก่อนแล้วจึงออกมาเดินเที่ยว ข้าพเจ้าได้เข้าไปในถ้ำเห็นแสงสลัว ๆ พระเขมรรูปหนึ่งได้เข้ามาหาและชี้ให้ดูรอยเท้าสัตว์ ซึ่งคิดว่าต้องเป็นสัตว์ใหญ่ มองเข้าไปในถ้ำเข้าใจว่าพระพุทธรูปตั้งอยู่ ซึ่งอยู่ห่างและสูงกว่าที่ที่ยืนอยู่ ส่วนพระรูปอื่น ๆ พอมาเห็นรอยเท้าสัตว์เข้าพากันลงไปข้างล่างหมด เหลือแต่ข้าพเจ้าและพระเขมรรูปนั้น ข้าพเจ้าจึงยืนหลับตาเท้าชิดกันแล้วสวดมนต์ภาวนา ต่อมาได้ยินเสียงคึก ๆ ดังห่างออกไปและเงียบหายไป ค้างคาวจำนวนมากพากันบินว่อน เมื่อทุกอย่างเงียบสงบแล้ว ข้าพเจ้าและพระเขมรรูปนั้น จึงกลับลงมาข้างล่าง ต่อจากนั้นทั้งหมดจึงออกเดินทางไปยังพระบาทสระบุรี ผ่านนครนายก จากนั้นก็ย้อนกลับลงมาสิงห์บุรี มุ่งหน้าไปยังพระแท่นดงรังจังหวัดกาญจนบุรี แล้วล่องไปราชบุรี

เพชรบุรี พักแรมอยู่ ๓ คืน ชาวบ้านจึงนิมนต์ลงเรือแล้วมาส่งที่บ้านแหลม ออกเดินทางต่อมา แวะเยี่ยมอาจารย์กรับที่วัดโกรกกราก พัก ๒ คืน แล้วจึงลากลับ ออกเดินทางมาสู่วัด

นี่เป็นเรื่องราวการเดินธุดงค์ของหลวงพ่อในจำนวนทั้งหมด ๗ ครั้งแต่ที่เขียนมานี้เป็นเพียงเกร็ดบางส่วนเท่าที่จำได้เท่านั้น

ถม ทองอู๋

ประสพการณ์ตอนหนึ่งการเดินธุดงค์

พระเดชพระคุณหลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

ในการเดินธุดงค์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ๗ ครั้ง จะเป็นครั้งที่เท่าไร ปี พ.ศ. ใด ข้าพเจ้าไม่ทราบแน่นอน ผู้อ่านบางท่านอาจจะคิดว่า ข้าพเจ้าเก็บเอาเรื่องราวการเดินธุดงค์ของหลวงพ่อมาเล่าให้ฟังได้อย่างไร เรื่องที่ข้าพเจ้าจะเล่าต่อไปนี้ เป็นประสพการณ์ตอนหนึ่งเท่านั้น คืนวันหนึ่งข้าพเจ้าได้ปฏิบัติกิจวัตรให้ท่าน ด้วยการบีบ ๆ นวด ๆ ตามนิสัยที่ศิษย์จะพึงกระทำต่ออาจารย์ ข้าพเจ้าทำกิจวัตรไปเรื่อย ๆ หลวงพ่อได้เล่าให้ฟังว่า ในสมัยท่านเดินธุดงค์นั้นเป็นสมัยที่บ้านเมืองยังไม่เจริญเหมือนทุกวันนี้ การเดินทางลำบากต้องบุกป่าฝ่าดงและฝ่าอันตรายมาก ต้องมีน้ำอดน้ำทน ทนต่อความลำบาก ทนต่อความหิวโหย ทนต่อความเหน็ดเหนื่อย ถึงจะเป็นนักเดินธุดงค์ได้ และต้องพบกับสิ่งแปลก ๆ นา ๆ ประการ เช่นพระธุดงค์บางรูปไปพบเสือบ้าง ช้างบ้าง ฝูงปลวก ฝูงมด รบกวนบ้างในทำนองนี้เสมอ การที่มีสัตว์มารังควาญนั้น ก็เพราะเหตุที่ประพฤติผิดศีลาจารวัตร ข้าพเจ้าเลยถือโอกาสขัดจังหวะเรียนถามท่านว่า พระเดชพระคุณหลวงพ่อเคยถูกบ้างหรือเปล่า ท่านตอบว่าเคยถูกฝูงปลวกมารบกวนไต่ขึ้นตามผ้าอาบปูนอน ข้าพเจ้าเรียนว่า แล้วหลวงพ่อทำ

อย่างไร ท่านตอบว่า ก็เอาผ้าอาบโยนออกไป แล้วท่านก็หัวเราะ เรื่องอย่างนี้เป็นธรรมดา สู้ครั้งที่ไปพบควายป่าไม่ได้ ถึงจะน่าดู ท่านเลยเล่าต่อให้ฟังว่า ท่านแบกกรดเดินเข้าไปในป่า ขอโทษข้าพเจ้าจำไม่ได้ว่ามีพระไปกับพระเดชพระคุณหลวงพ่อกี่รูป มุ่งหน้าไปทิศใด ดูเหมือนจะไปนมัสการพระบาทที่ไหนสักแห่งหนึ่ง ซึ่งเรื่องราวรายละเอียดเหล่านี้ข้าพเจ้าขอผ่านไป

หลวงพ่อท่านเดินไปเรื่อย ๆ จนบรรลุถึงป่าใหญ่ก็ไปพบกับภิกษุเดินธุดงค์เช่นเดียวกันกลุ่มหนึ่ง หลังจากทักทายปราศัยไต่ถามซึ่งกันและกันแล้ว ก็ชวนกันพักเหนื่อยสักครู่ เพราะต่างก็เดินเหนื่อยมาด้วยกัน เมื่อหายเหนื่อยลงบ้างแล้ว ก็ตกลงเดินทางร่วมกันไป จึงรวมเป็นหลายรูปด้วยกัน พระเดชพระคุณหลวงพ่อเป็นผู้เดินนำหน้า พระนอกนั้นเดินตาม หลังจากเดินไปได้ไม่นานนัก ปรากฏว่าพระที่เดินตามหลังนั้นรีบเดินแซงขึ้นหน้า แต่ท่านก็มิได้เฉลียวใจว่าจะมีเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น จนกระทั่งพระที่เดินตามหลังได้แซงขึ้นหน้าไปจนหมดแล้ว และแสดงอาการหวาดกลัวสิ่งที่อยู่เบื้องหลัง ท่านนึกสงสัยว่าจะมีอะไรผิดปกติ จึงหันหลังไปดู ภาพที่ปรากฏแก่สายตาในขณะนั้น ถ้าเป็นคนธรรมดาคงตกใจอย่างสุดขีด เพราะควายป่ากำลังวิ่งตรงเข้ามารี่เข้าใส่หมายจะขวิดพระที่อยู่ขวางหน้า (ตามปกติควายไม่ชอบสีเหลืองของพระอยู่แล้ว) แต่พระเดชพระคุณหลวงพ่อมิได้คิดหวาดหวั่นแต่อย่างใด คงเดินภาวนาต่อไปเรื่อย ๆ จะเป็นด้วยบุญบารมีหรืออำนาจแห่งมนต์ที่ท่านภาวนาก็มิทราบ ทำให้

ควายป่าตัวนั้นหยุดชงักชั่วคราว เมื่อควายป่าเข้ามาใกล้ และหลวงพ่อก็หยุดเดินเหมือนกัน เพราะท่านชักใจไม่ค่อยดี เมื่อควายป่าเดินเข้ามาใกล้อีกเกือบจะถึงตัว แต่ปรากฏว่าเมื่อท่านหยุด ควายป่าก็หยุดบ้าง ถ้าท่านขยับจะเดิน ควายป่าก็ทำท่าจะกระโจนเข้าใส่หมายจะขวิด เป็นอยู่เช่นนี้หลายครั้ง จนกระทั่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อได้ใช้คาถาอาคมไปหลายบท แต่เหตุการณ์ก็ยังไม่ดีขึ้น ควายป่ายังคงยืนทำท่าจะไล่ขวิดอยู่อย่างเดิม คาถาอาคมและเวทมนต์ต่าง ๆ ที่ได้ร่ำเรียนมาจากครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ก็ถูกนำเอาไปใช้จนหมดสิ้นแล้ว แต่ควายป่าตัวนั้นก็หาไปไม่ เหตุการณ์ตอนนี้เริ่มเข้าตาจนมิรู้จะทำประการใดดีเพื่อให้ควายป่านั้นหนีไป พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้พยายามรวบรวมกำลังใจที่เสียขวัญไป ตั้งสมาธิให้แน่วแน่ ปล่อยใจให้เป็นปกติ ผลสุดท้ายคงเป็นด้วยอำนาจกุศลที่หลวงพ่อได้บำเพ็ญมาทำให้นึกถึงความเมตตาต่อสรรพสัตว์ทั้งปวง ท่านได้ยืนหลับตาภาวนาว่า "**อิมินาบทใหญ่**" แผ่ส่วนกุศลด้วยการกรวดน้ำไปให้ แล้วท่านได้ตั้งจิตอธิษฐานว่า หากข้าฯ และเจ้าไม่เคยมีเวรต่อกันมาก่อนแล้ว ขอจงหลีกทางกันเสีย ต่างคนต่างไปตามทางของกันและกัน เมื่อสิ้นคำอธิษฐาน หลวงพ่อได้ลืมตาขึ้นดูปรากฏว่าควายป่าตัวนั้นได้บ่ายหน้าเดินกลับไป พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้ยืนมองดูควายตัวนั้นอยู่อย่างแปลกใจและด้วยความปลื้มปีติ ว่าการแผ่เมตตากุศลนี้ได้ผลดีมาก แล้วท่านจึงออกเดินทางต่อไป

เหตุการณ์ที่ข้าพเจ้าได้เล่ามานี้ ข้าพเจ้าจำได้อย่างแม่นยำ เพราะเป็นเรื่องที่น่าหวาดกลัวมาก จึงทำให้ติดใจ ประสพการณ์ครั้งนี้คงจะเป็นด้วย เดชะ เมตตา บุญบารมี ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อได้สร้างสมมาในอดีตและปัจจุบัน จึงได้รอดพ้นจากอันตรายทั้งปวง..... ...

สจฺจวโร ภิกฺขุ

ความดีในการนำรูปภาพพระเครื่อง

พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

ผล คุตฺตจิตฺโต

พร้อมทั้งคำบรรยาย มาลงในหนังสือเล่มนี้

หากเป็นกุศลประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านแล้ว

ผู้จัดทำขอน้อมอุทิศถวาย

แด่

พระเดชพระคุณหลวงพ่อท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

ผล คุตฺตจิตฺโต

อดีตเจ้าอาวาสวัดหนังราชวรวิหาร

คำอาราธนาพระเครื่อง

ตั้งนะโม ๓ ครั้งว่า ไตรสรณคม จบแล้วจึงว่า

พุทธัง อาราธนานัง ธัมมัง อาราธนานัง สังฆัง อาราธนานัง อุกาสะข้าพเจ้าขออาราธนา คุณพระพุทธเจ้า คุณพระธรรมเจ้า คุณพระสงฆเจ้า คุณบิดามารดา คุณครูอาจาริยัง อาคัจฉันตุฯ

เหรียญ

๑ ด้านหน้า

๒ ด้านหลัง

๑ ๒ ๓ ๔ ๕

พระเนื้อสัมฤทธิ์

๑ ๒ ๓ ๔

พระรุ่นพิเศษ

ประวัติพระเครื่อง (โดยย่อ)

พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ผล คุตฺตจิตฺโต

เหรียญรูปใบพัทธสีมา

พระหมายเลข ๑ เป็นด้านหน้าและพระหมายเลข ๒ เป็นด้านหลังรูปเหรียญสีมาของพระสุนทรศีลสมาจาร (หลวงพ่อผล คุตฺตจิตฺโต) ได้จัดสร้างขึ้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ ในคราวทำบุญอายุครบ ๖ รอบ (๗๒ ปี) เพื่อแจกแก่ศิษยานุศิษย์และท่านที่เคารพนับถือผู้ที่มาร่วมทำบุญด้วย เหรียญนี้คณะกรรมการได้สั่งทำที่กองกระษาปณ์ สั่งทำครั้งแรกจำนวน ๕,๐๐๐ เหรียญ คือ:—

๑. เหรียญทองคำแท้ จำนวน ๒๐๐ เหรียญ โดยมีผู้สั่งจอง

๒. เหรียญเงินแท้ ,, ๑,๐๐๐ ,,

๓. เหรียญบรอนซ์ทอง ,, ๑,๐๐๐ ,,

๔. เหรียญนิเกิล ,, ๑,๐๐๐ ,,

๕. เหรียญทองแดง ,, ๒,๐๐๐ ,,

เหรียญนี้ด้านหน้าลงวัน ๒ เดือน ๙ ปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๓๙ เป็นวันเดือนปีเกิดของหลวงพ่อ ด้านหลัง ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นวันทำบุญอายุครบ ๖ รอบ

ในการสร้างเหรียญในงานทำบุญอายุครั้งนั้น มีเหตุขัดข้องหลายประการ จึงไม่สามารถที่จะนำเหรียญมาแจกให้ทันในวันงานนั้นได้ เพราะเป็นจังหวะที่ทางราชการได้สั่งสร้างเหรียญเอเชี่ยนเกม และสร้างพระ ภ.ป.ร. ขึ้น ซึ่งทางคณะกรรมการจัดงานทำบุญอายุครั้งนั้นได้ไปเร่งกองกระษาปณ์ ให้ช่วยทำให้แล้วเสร็จทันแจกในวันงาน เมื่อกองกระษาปณ์ลงมือทำ ได้เหรียญประมาณ ๑,๐๐๐ เหรียญเศษ ปรากฏว่าแม่พิมพ์แตก จึงไม่สามารถทำเหรียญให้เสร็จครบตามจำนวนที่ทางคณะกรรมการ ฯ สั่ง และได้นำเหรียญที่ทำแล้ว มาถวายหลวงพ่อประมาณ ๑,๐๐๐ เหรียญเศษ พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้ทำการปลุกเศกแล้ว ไม่สามารถที่จะนำเหรียญออกแจกได้ เพราะประชาชนมากมายเหลือเกิน ถ้าหากแจกไปจะไม่ทั่วถึงกันจึงเก็บเหรียญจำนวนนั้นไว้ก่อน ทางคณะกรรมการ ฯ จึงแก้ไขปัญหาด้วยการออกบัตรแก่ผู้ที่มาร่วมทำบุญด้วย คล้าย ๆ กับว่าจะต้องสั่งจองแต่ที่จริงแล้วไม่ใช่สั่งจอง เพราะการออกบัตรนี้ก็เพื่อเป็นความสะดวกในการมารับเหรียญในภายหลัง เพราะฉะนั้นเหรียญที่หลวงพ่อปลุกเศกแล้วก็อยู่ภายในวงสายสิญจน์ ในพิธีที่หลวงพ่อปลุกเศกนั่นเอง หลังจากเสร็จงานทำบุญแล้วหลายวัน กองกระษาปณ์จึงนำเหรียญมาถวายหลวงพ่อไม่ครบเต็มตามจำนวนที่คณะกรรมการ ฯ สั่ง แต่พอเห็นสมควรที่จะแจกจ่ายได้แล้ว ทางวัดก็ประกาศให้ผู้ที่มีบัตร

มารับเหรียญได้แล้ว ประชาชนรู้ข่าวว่าเหรียญมาแล้วและทางวัดได้เปิดให้นำบัตรมาขึ้นได้ ประชาชนจึงเอาบัตรมารับเหรียญไปเป็นจำนวนมาก ในตอนแรกทางวัดได้กันเหรียญไว้ เพราะเกรงว่าเหรียญที่จะแจกไม่พอให้กับผู้ถือบัตร ครั้นเมื่อผู้ที่ถือบัตรนำบัตรมารับเหรียญครบถ้วนแล้วปรากฏว่าเหรียญยังคงมีเหลืออยู่บ้างเล็กน้อย จึงเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่ว ๆ ไปมาเช่า ต่อมากองกระษาปณ์ได้นำเหรียญมาให้ครบตามจำนวน เหรียญก็ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน หลวงพ่อจึงสั่งทำเหรียญเพิ่มขึ้นอีกเท่าไรก็ไม่ทราบถ้าจะประมาณก็จำนวน ๖,๐๐๐ เหรียญเศษ เป็นครั้งที่ ๒ ครั้งนี้สั่งทำแต่เฉพาะเหรียญเงิน เหรียญบรอนซ์ และเหรียญทองแดง เฉพาะเหรียญบรอนซ์กับเหรียญทองแดงสั่งทำเป็นจำนวนมากกว่าเหรียญเงินทางกองกระษาปณ์ได้ส่งเหรียญมาถวายหลวงพ่อเรื่อย ๆ เพราะปั๊มไม่ทัน ต่อมาประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป และบรรดาทหารหาญที่จะไปปฏิบัติราชการ ณ สมรภูมิเวียตนามได้ทราบข่าว จึงพากันมาขอเช่าเพื่อนำติดตัวไปเป็นพลังใจในสมรภูมิ ฯ ดังนั้นเหรียญที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการ (เหรียญหมด) หลวงพ่อจึงสั่งทำเหรียญเพิ่มอีกเรื่อย ๆ จนเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ เหรียญเศษ เป็นครั้งที่ ๓ เหรียญที่สั่งทำเพิ่มครั้งสุดท้ายนี้มีเฉพาะเหรียญเงินและเหรียญทองแดง การสั่งทำครั้งนี้มีเหรียญทองแดงมากกว่าเหรียญเงินเช่นเคย ในการสั่ง

เหรียญเพิ่มครั้งที่ ๓ นี้ มีเหรียญที่พิมพ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ คละปะปนมาประมาณ ๔๐๐ เหรียญเศษ เป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนข้องใจคิดว่าเป็นเหรียญปลอมเกิดขึ้น แต่ความจริงแล้วไม่ปลอม ที่มีเหรียญลง พ.ศ. ๒๕๑๑ ปะปนมาในครั้งนี้ เพราะทางกองกระษาปณ์เข้าใจผิดคิดว่าหลวงพ่อสั่งให้ทำตามปี พ.ศ.ที่สั่งทางกองกระษาปณ์ จึง สร้างแม่พิมพ์ใหม่ พิมพ์ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ไป แทนที่จะพิมพ์เป็น พ.ศ. ๒๕๐๙ ตามแม่พิมพ์เดิมที่เคยสั่งมา เพราะหลวงพ่อสั่งเหรียญเพิ่มครั้งสุดท้ายนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ทางกองกระษาปณ์จึงเข้าใจอย่างนั้น การที่กองกระษาปณ์พิมพ์เหรียญที่มีเหรียญ พ.ศ. ๒๕๑๑ ปะปนมานั้น ไม่ตรงตามเจตนาของหลวงพ่อ ท่านจึงสั่งให้ทางกองกระษาปณ์เปลี่ยนจาก พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็น พ.ศ. ๒๕๐๙ ให้ติดต่อเป็นรุ่นเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าพิมพ์ทั้งสอง พ.ศ. เป็นรุ่นเดียวกัน

การที่หลวงพ่อสั่งเหรียญเพิ่มครั้งนี้ คล้าย ๆ กับว่าหลวงพ่อจะรู้ว่าเป็นการสั่งทำครั้งสุดท้าย ครั้นเมื่อหลวงพ่อมรณะภาพแล้วได้มีผู้มาขอเช่าเหรียญรุ่นนี้ แต่ละรายเป็นจำนวนมาก คนหนึ่ง ๆ ประมาณ ๓๐–๗๐ เหรียญ เมื่อมีประชาชนมาเช่ากันคนละมาก ๆ อย่างนี้ ทางวัดจึงตรวจดูปรากฏว่าเหรียญที่เปิดให้เช่ามีจำนวนที่เหลือน้อยจาก จึงงดไม่ให้เช่าอีกต่อไป เพราะทางวัดมีความประสงค์จะเก็บไว้แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ (หลวงพ่อ) เหรียญที่ทาง

วัดเก็บเอาไว้นี้มีเหลือประมาณ ๕๐๐ เหรียญเศษ เมื่อถึงกำหนดงานพระราชทานเพลิงศพเข้าจริง ทางวัดเกรงว่าเหรียญที่เหลือจะไม่พอแจกจ่ายแก่ศิษยานุศิษย์ที่มาในงาน ทางวัดได้ปรึกษาหารือและตกลงกันเห็นสมควรที่จะเก็บเหรียญจำนวนดังกล่าวนี้ไว้ก่อน จนกว่าทางวัดจะเห็นสมควร

เหรียญที่นำภาพมาลงในหนังสือฉบับนี้ เป็นของ นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระรุ่นเนื้อสัมฤทธิ์

พระหมายเลข ๑ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์ นิยมเรียกกันว่า พระสัมฤทธิ์ เป็นพระรุ่นที่ ๑ หรือรุ่นแรก ในบรรดาพระเนื้อสัมฤทธิ์ แต่เป็นรุ่นที่ ๒ พระเนื้อตะกั่วรุ่นอินโดจีน รูปร่างออกแบบฐานกว้างแบน ผิดกับพระของหลวงปู่เฒ่าทุก ๆ พิมพ์ แต่ส่วนผสมและพิธีกรรมในการสร้างได้เอาชนวนพระซึ่งเหลือจากการสร้างพระของหลวงปู่เฒ่ามาเป็นองค์ประกอบ หรือเรียกว่า เอาพระหลวงปู่เฒ่ามาเป็นเชื้อ โดยมีเนื้อทองเหลือง, ทองแดง ยืนพื้นอยู่แล้ว และมีเนื้อสัมฤทธิ์เจือปนบ้างตามสมควร เมื่อหล่อเป็นองค์พระแล้วเนื้อพระจึงออกสีค่อนข้างเหลืองเล็กน้อย ไม่ใคร่ออกสีดำเหมือนพระเนื้อสัมฤทธิ์ของหลวงปู่เฒ่า ส่วนการสร้างพระสัมฤทธิ์ของวัดหนังทุก ๆ

พิมพ์จะต้องเจาะฐาน คือเจาะใต้พื้นล่างของฐานพระเพื่อให้เป็นรูพอที่จะบรรจุผงลงพระคาถาอาคมบนกระดาษสาแล้วม้วนอุดทับผง ซึ่งบรรจุไว้ข้างในองค์พระนั้น แล้วก็เอาชันโรงใต้ดินอุดทับอีกชั้นหนึ่ง สำหรับชันโรงใต้ดินที่เอามาอุดนั้น จำเป็นต้องใช้ชันโรงใต้ดินจริง ๆ เพราะเป็นของที่หามาได้ยาก พระสัมฤทธิ์รุ่นที่ ๑ นี้ นายถมทองอู๋ได้เล่าให้ผู้เขียนฟังว่า มีผงของหลวงปู่เฒ่าซึ่งเขาได้เก็บไว้มาผสมกับผงของหลวงพ่อและได้บรรจุไว้ในพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ด้วย ช่างที่หล่อพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ คือ นายชื้น ปานศาตรา เมื่อหล่อได้เท่าไร ก็นำมาถวายกับหลวงพ่อ หลวงพ่อพอได้รับพระแล้วก็เริ่มบรรจุไปเรื่อยๆ พระสัมฤทธิ์รุ่นนี้มีประมาณ ๒๐๐ องค์เศษเห็นจะได้

พระสัมฤทธิ์พิมพ์พื้นเป็นของ นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๒ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์ เรียกว่าพระสัมฤทธิ์รุ่น ๒ หรือรุ่นงวทรงผอม รูปร่างสูงสมส่วน มีสีออกค่อนข้างดำมากกว่ารุ่นแรก ฐานสูง เหมือนพระของหลวงปู่เฒ่ามาก เพราะแกะเลียนแบบพิมพ์ของหลวงปู่เฒ่า ทั้งได้ชนวนพระที่เหลือจากการทำพระของหลวงปู่เฒ่ามาผสมไว้มาก พระรุ่นนี้จึงสวยงาม เนื้อพระก็ดีพระสัมฤทธิ์รุ่นที่ ๒ นี้ นายถึก (หน้าวัดหนัง) เป็นช่างหล่อ พิธีกรรมต่าง ๆ ในการสร้างก็คงจะเหมือนกันกับรุ่นก่อน ที่เรียกพระสัมฤทธิ์รุ่น ๒ เป็นรุ่นงวนั้น ผู้เขียนขอให้เหตุผลว่า เนื่องจากปี

ต่อ ๆ มาในงานประจำปีของวัดหนังได้มีงิ้วมาแสดงในงาน หลวงพ่อได้แจกพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้แก่พวกเถ้าแก่ที่นำงิ้วมาช่วย และประชาชนโดยเฉพาะเป็นคนจีนเสียส่วนมาก และเป็นรุ่นที่คนจีนเลื่อมใสมากนับถือกันมาก ถึงกับบางคนได้รับแจกแล้วยังไม่พอแก่ความต้องการได้มาติดต่อขอไปบูชาอีกคนละมาก ๆ ทำให้ประชาชนสนใจ ฉะนั้นพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ จึงนิยมเรียกกันว่า พระสัมฤทธิ์รุ่นงิ้ว หรือเรียกสั้น ๆ ว่ารุ่นงิ้ว

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๓ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์ เรียกว่ารุ่นที่ ๒ หรือรุ่น ๕๐๐ สร้างขึ้นก่อน พ.ศ. ๒๔๙๔ ความจริงแล้วพระสัมฤทธิ์พิมพ์นี้ ท่านได้สร้างมาก่อนพระสัมฤทธิ์หมายเลข ๒ (รุ่นงิ้ว) ท่านได้ทำมาเรื่อย ๆ ไม่มากนัก แต่ไม่ค่อยมีคนนิยมเท่าใด รูปร่างลักษณะเหมือนกันกับพระสัมฤทธิ์หมายเลข ๒ มาก แต่อ้วนกว่า สีออกเป็นสีเหลืองมาก (สงสัยจะไม่มีชนวนพระเดิมของหลวงปู่เฒ่าผสม และอีกประการหนึ่ง เนื้อสัมฤทธิ์ที่ผสมคงน้อยสีจึงออกเป็นสีเหลือง) พูดถึงความสวยงามกันแล้ว ก็ไม่แพ้พระสัมฤทธิ์หมายเลข๒ (รุ่นงิ้ว) ทั้งพระหมายเลข ๒—๓ ก็แกะแบบมาจากพิมพ์พระสัมฤทธิ์ของหลวงปู่เฒ่าด้วยกันทั้งนั้น พระสัมฤทธิ์พิมพ์นี้ที่ทำมากคือประมาณปี พ.ศ. ๒๔๙๔ และในกาลต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ หลวงพ่อท่านได้รับพระราชทาน

สมณศักดิ์เป็นเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร จึงเอาพระสัมฤทธิ์พิมพ์นี้ออกแจกแก่ศิษยานุศิษย์และท่านที่เคารพนับถือ ซึ่งมาแสดงมุทิตาจิตในวันงานฉลองพัดยศ เพราะฉะนั้น พระรุ่นนี้จึงนิยมเรียกกันว่า รุ่น ๕๐๐

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๔ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์ เรียกว่า พระรุ่นที่ ๔ หรือรุ่นยกช่อฟ้า ศึกษาฯเจือ ดิษยบุตร ได้ร่วมกับบริษัทก่อสร้างที่มาทำการก่อสร้างโรงเรียนวัดหนัง สร้างพระสัมฤทธิ์พิมพ์นี้ถวายแก่หลวงพ่อ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นจำนวน ๑,๐๐๐ องค์ แต่ชักออกเสียหนึ่งองค์ เพื่อเอาเคล็ดความก้าวหน้า จึงเหลือ ๙๙๙ องค์ หลวงพ่อได้บรรจุผง ลงคาถาอาคม อุดด้วยชันโรงใต้ดินแล้วทำการปลุกเศกเป็นเวลาหลายวัน จวบกับปีนั้น คุณหญิงน้อย รุจิรวงศ์ ได้มาทำการทอดกฐินที่วัดหนังเพื่อซ่อมแซมพระอุโบสถ เมื่อทางวัดซ่อมเครื่องบนเปลี่ยนกระเบื้องมุงหลังคาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้เชิญคุณหญิงน้อย รุจิรวงศ์มาเป็นเจ้าภาพจัดงานยกช่อฟ้าฉลองพระอุโบสถ หลวงพ่อได้เอาพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ออกแจกแก่ประชาชนที่มาร่วมทำบุญงานยกช่อฟ้าครั้งนั้น มี ๓ วัน ๓ คืน หลวงพ่อแจกพระสัมฤทธิ์รุ่นนในเวลาสายมากแล้วของวันเปิดงาน พออย่างเข้าวันที่ ๒ ของงาน ในเวลากลางคืน ประมาณ ๒ทุ่มเศษ ๆ ปรากฏว่าพระสัมฤทธิ์นี้หมด

บรรดาท่านที่มาภายหลังต้องการอยากจะได้ถึงกับขึ้นค่าเช่ากันเอง บางท่านที่มาในงานคืนวันที่ ๓ ขอเช่าจากทางวัด โดยให้ราคาสูงมาก ก็ไม่ได้พระรุ่นนี้สมความต้องการ เพราะหมดจริงๆ ฉะนั้นพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ ประชาชนสนใจมีศรัทธานิยมกันมาก จนเป็นพลังดันให้ศิษยานุศิษย์อาราธนาหลวงพ่อสร้างขึ้นอีก สำหรับพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้เรียกว่า รุ่นยกช่อฟ้า บางท่านเรียกว่า รุ่นคุณหญิงน้อย

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๕ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์ เรียกว่าพระสัมฤทธิ์รุ่นสุดท้าย อันสืบเนื่องมาจากพระสัมฤทธิ์รุ่นยกช่อฟ้า เพราะความต้องการของประชาชน ได้เรียกร้องให้หลวงพ่อสร้างขึ้นอีกเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ องค์ โดยให้นายประมวล เจริญทรัพย์ ไปติดต่อทำการจัดสร้าง ด้วยการแกะเลียนแบบพิมพ์พระสัมฤทธิ์หมายเลข ๕ รุ่นยกช่อฟ้า รูปร่างจึงคล้ายคลึงกันมาก จะผิดกันก็ตรงที่ฐานของพระหมายเลข ๕ มีบัวปรากฏเด่นชัด และสวยงามกว่าพระหมายเลข ๔ การที่หลวงพ่อสั่งสร้างพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ขึ้นเป็นจำนวนหมื่น ก็คงเป็นเหมือนการสั่งทำเหรียญครั้งสุดท้าย ซึ่งมีเป็นจำนวนหมื่นเช่นกัน คล้ายกับว่าหลวงพ่อจะรู้ว่าเป็นการสั่งทำครั้งสุดท้าย เพราะฉะนั้นพระสัมฤทธิ์หมายเลข ๕ นี้ จึงเป็นพระสัมฤทธิ์รุ่นสุดท้าย ซึ่งทางวัดได้เก็บกันเอาไว้เพื่อแจกในงานพระราชทานเพลิงศพ

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระรุ่นพิเศษ

พระหมายเลข ๑ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์ไม่มีชันโรงอุด เป็นพระสัมฤทธิ์ที่ทางวัดโคกขาม จำลองแบบจากหลวงพ่อพระสัมฤทธิ์วัดโคกขาม สร้างขึ้นเพื่อแจกประชาชนที่มาทำบุญในการซ่อมแซมพระอุโบสถ ซึ่งทางวัดโคกขามได้เอามาถวายให้หลวงพ่อปลุกเศก เมื่อหลวงพ่อปลุกเศกแล้วก็นำไปแจกด้วยตนเอง ในงานยกช่อฟ้าวัดโคกขาม พระสัมฤทธิ์รุ่นนี้ ไม่มีแบบพิมพ์ของพระวัดหนังติดอยู่เลย โดยเฉพาะพระเนื้อสัมฤทธิ์ของวัดหนังแล้วจะต้องมีชันโรงอุดทุก ๆ รุ่น ฉะนั้น พระหมายเลข ๑ นี้ เป็นพิมพ์ที่พิเศษ เนื้อก็ออกเป็นสีเหลืองเลยทีเดียว ฐานก็กว้างใหญ่ พระสัมฤทธิ์พิมพ์นี้จึงเรียกว่า รุ่นวัดโคกขาม

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก พระฉลวย สจฺจวโร

พระหมายเลข ๒ เป็นพระเนื้องาช้าง แกะรูปองค์พระส่วนมากเลียนแบบพระเนื้อสัมฤทธิ์มีชันโรงอุด พระมหาทองเหมาะได้สร้างขึ้นเมื่อคราวหลวงพ่อเป็นประธานในการไปทอดกฐิน ที่จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจำนวน ๘๐ องค์ เพื่อแจกแก่กรรมการองค์กฐิน พระงาช้างรุ่นนี้มีกระดูกหลวงปู่เฒ่า ซึ่งพระมหาทองเหมาะได้ไปขอมาจากบ้าน นางพวง เบี้ยมสาลี บดรวมกับผงหลวงปู่เฒ่าซึ่งนายถม ทองอู๋ นำมาช่วยเพื่อเป็นการกุศลในการทอดกฐิน ฉะนั้นพระรุ่นนี้จึงมีทั้งกระดูกหลวงปู่เฒ่า, ผงหลวงปู่เฒ่า และผงของ

หลวงพ่อผลบรรจุรวมกันและหลวงพ่อเป็นผู้ปลุกเศกเอง ฉะนั้นจึงนิยมกันอยู่ในสมัยหนึ่ง ได้พากันไปแกะมาถวายให้หลวงพ่อปลุกเศกอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นพระงารุ่นนี้จึงมีรูปร่างไม่เหมือนกัน ซึ่งบางองค์ก็เหมือน บางองค์ก็ไม่เหมือนพระสัมฤทธิ์ เช่นองค์ที่นำภาพมาลงในหนังสือฉบับนี้มีรูปร่างไม่เหมือน คือไม่มีลูกประคำคอ เพราะเป็นฝีมือของนายช่างแกะแต่ละองค์ ดังนั้นพระงารุ่นนี้จึงเป็นรุ่นที่พิเศษจริง ๆ

พระงาช้างองค์นี้ ได้มาจาก พระฉลวย สจฺจวโร

พระหมายเลข ๓ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์องค์เล็ก เป็นพระสัมฤทธิ์รุ่นจิ๋วรุ่นจอมทอง ซึ่งศึกษาฯเจือ ดิษยบุตร ได้สร้างขึ้นในนามของวัดจอมทอง เพื่อแจกในงานหล่อเศียรพระวัดจอมทองที่ถูกโจรขโมยตัดพระเศียรไป ศึกษาเจือ ฯ ได้เอามาให้หลวงพ่ออุดชันโรงและปลุกเศก แล้วไปเข้าพิธีพุทธาภิเศกที่วัดจอมทองอีก และดูเหมือนว่าจะนิมนต์หลวงพ่อไปแจกพระรุ่นนี้ในงานนั้นด้วย ฉะนั้นพระสัมฤทธิ์รุ่นนี้จึง เรียกว่า รุ่นจอมทอง

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๔ เป็นพระเนื้อสัมฤทธิ์องค์ใหญ่ เป็นพระสัมฤทธิ์รุ่นใหญ่ ซึ่ง นายทศ กฤษณนนท์ ได้สร้างขึ้นจำนวน ๔๙ องค์ และได้เอามาให้หลวงพ่ออุดชันโรง และปลุกเศกแล้ว นายทศ ฯ

ได้มอบถวายหลวงพ่อไว้เป็นจำนวน ๒๕ องค์ พระสมฤทธิ์พิมพ์นี้ความจริงนายทศ ฯ ตั้งใจจะสร้างให้เหมือนพระสมฤทธิ์พิมพ์ใหญ่ของหลวงปู่เฒ่า แต่มองดูมีรูปร่างจะเอนไปทางพระกริ่ง คล้ายจะทดลองพิมพ์ว่าจะสวยงามดีหรือไม่ จึงได้สร้างขึ้นเป็นจำนวนน้อย สรุปได้ว่าเป็นรุ่นพิเศษ หรือเรียกว่า รุ่นนายทศ ฯ

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก พระฉลวย สจฺจวโร

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

พระเนื้อตะกั่ว

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

พระเนื้อผง

คำบรรยายประวัติพระเครื่อง

พระรุ่นเนื้อตะกั่ว

พระหมายเลข ๑ เป็นพระเนื้อตะกั่ว เรียกว่าพระปิดตา มีเชิงยื่นออกมาล้อมรอบองค์พระ ถ้ามีเชิงยื่นออกมามากเกินไป ส่วนมากจะตัดเจียนเชิงที่ยื่นออกมาล้นพิมพ์ คือยื่นออกมานอกขอบเส้นแนวที่เป็นวงตามองค์พระ ดังที่ท่านเห็นอยู่ในรูปภาพพระหมายเลข ๑ จะต้องตัดเจียนตามรูปองค์พระเพื่อให้เข้ารูปเข้าทรงสมสัดส่วน และสวยงาม แต่องค์ที่นำภาพมาลงในหนังสือนี้ ไม่ตัดเจียนเชิงคือปล่อยเชิงไว้หมดเลย ไม่มีการดัดแปลงตกแต่งพิมพ์ออกมาเป็นอย่างไรก็ปล่อยไว้อย่างนั้น ก็เลยแลดูไม่ค่อยจะสวยงาม มองดูแล้วใหญ่เกินไป ถ้าตัดเจียนเชิงที่ยื่นออกมาไปตามแนวขอบให้ดีแล้วจะได้รูปสวยมากกว่านี้ ทั้งเนื้อพระก็ออกสีค่อนข้างดำสักหน่อย เพราะในการสร้างพระปิดตารุ่นนี้ ได้เอาพิมพ์พระเครื่องของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระโกศลเถระ (เอี่ยม) หรือชาวบ้านใกล้วัดทั้งหลายขนานนามท่านว่า "หลวงปู่เฒ่า" มาเป็นแม่พิมพ์ จะแตกต่างกันก็ตรงที่มาดัดแปลงฐานให้มีเชิงยื่นออกมาเท่านั้น ส่วนผสมก็เอาเนื้อตะกั่วและเศษตะกั่วที่เหลือจากการทำพระของหลวงปู่เฒ่า มาเป็นเชื้อหรือจะเรียกว่าเอามาเป็นส่วนผสม กับตะกั่วสังขวานร ตะกั่ว

ดีบุก ปรอท เคี่ยวรวมกันแล้วหยอดลงในเบ้าแม่พิมพ์ ฉะนั้น พระรุ่นนี้ เนื้อจึงดำกว่าทุก ๆ รุ่น เท่าที่เคยพบเห็นมาอาจจะเป็นเพราะได้เนื้อตะกั่วพระของหลวงปู่เฒ่าผสมมาก

พระปิดตารุ่นนี้ เป็นพระรุ่นแรกหรือพระรุ่นที่ ๑ ในการสร้างพระเครื่องของหลวงพ่อผล นับตั้งแต่ท่านได้เล่าเรียนและถ่ายทอดวิชามาจากหลวงปู่เฒ่า หรือจะเรียกว่าเป็นการสร้างพระครั้งแรกในชีวิตของท่าน พระรุ่นนี้สร้างไม่มากเท่าไรนัก เพราะสมัยนั้นหาซื้อตะกั่วที่จะมาเป็นอุปกรณ์ในการสร้างพระได้ยาก ประมาณอายุในการสร้างพระปิดตานี้ อยู่ในราว ๓๐ ปี เศษ ๆ เห็นจะได้ ในการต่อมาลูกศิษย์และประชาชนมีความเลื่อมใสศรัทธามาขอเอาไปเป็นจำนวนมาก จนเป็นข่าวเล่าลือจวบกับสมัยนั้นทางบ้านเมืองเกิดสงครามอินโดจีน ประชาชนต้องการเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ อยากจะได้ติดเนื้อติดตัวไว้คุ้มครองป้องกันและเป็นกำลังใจ จึงเสาะแสวงหาตามข่าวที่เล่าลือ เพราะวัดหนังมีชื่อเสียงมาตั้งแต่ครั้งหลวงปู่เฒ่าแล้วจึงไม่เป็นการยากลำบากสำหรับผู้ต้องการ ต่อมาบรรดาทหารหาญและประชาชนทั้งหลาย ต่างก็พากันมาขอพระของท่านเป็นจำนวนมากมาย จนพระปิดตาพิมพ์นี้ไม่พอแจก หลวงพ่อจึงนำเอาพระเครื่องของหลวงปู่เฒ่าที่ นายถม ทองอู่ ลูกศิษย์หลวงปู่เฒ่านำมาถวายหลวงพ่อไว้หลวงพ่อก็นำพระนั้นออกแจกเป็นการช่วยแก้ปัญหาพระที่นำมาแจกนั้นเป็นจำนวน ๓ พิมพ์ คือ พระหมายเลข ๒ — ๓ (อีกพิมพ์หนึ่งไม่ได้นำเอาภาพมาลงไว้ เพราะต่อมาหลวงพ่อท่านไม่ได้เอาพิมพ์นั้นมาสร้างขึ้นอีก) บางท่านพอรู้ว่าเป็นพระของหลวงปู่เฒ่า

ยิ่งมีความเลื่อมใสศรัทธากันมาก ทั้งพระของหลวงปู่ที่นำมาช่วยมีจำนวนน้อย และพระของหลวงพ่อที่ท่านแจกก็ไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนที่สนใจ จึงเป็นพลังศรัทธาเรียกร้องให้หลวงพ่อจัดสร้างพระเครื่องขึ้นอีก

พระรุ่นนี้ ได้มาจาก นายเล็ก มั่นสุวรรณ

พระหมายเลข ๒ – ๓ เป็นพระเนื้อตะกั่วก็เกิดขึ้นโดยการสร้างของหลวงพ่อผล พระหมายเลข ๒ เรียกว่าพระปิดทวาร พระหมายเลข ๓ เรียกว่าพระปิดตารุ่นจิ๋ว สำหรับการสร้างพระในสมัยของท่าน พระทั้ง ๒ พิมพ์นี้สร้างขึ้นพร้อมกัน เพราะสืบเนื่องมาจากพระของหลวงปู่เฒ่าที่นำมาช่วยนั้นหมด ไม่พอแก่ความต้องการของประชาชน และประชาชนก็ชอบพระพิมพ์นี้ หลวงพ่อเห็นเป็นของอาจารย์ ท่านก็เลยเอาแบบพิมพ์ของหลวงปู่เฒ่า ซึ่งท่านได้รับอนุญาตแล้วมาเป็นแม่พิมพ์ พระที่เป็นแม่พิมพ์คือ พระหมายเลข ๒ – ๓ สร้างขึ้นอีก เพื่อช่วยชาติบ้านเมืองในยามคับขัน ถึงแม้จะพิมพ์พระถึง ๓ พิมพ์ ก็พิมพ์ไม่ได้เท่าไร เพราะหาตะกั่วที่เป็นอุปกรณ์ไม่ได้ จวบกับเกิดสงครามหาซื้อยาก ราคาก็แพง ต้องเที่ยวขอตะกั่วตามชายตีนแหของชาวบ้านตามแต่จะได้ ได้ตะกั่วมาเท่าไรก็ทำไปแจกไป พระของหลวงปู่เฒ่าที่เหลือหลงตาอยู่ก็แจกปะปนกันไป กับพระของหลวงพ่อที่ทำขึ้นใหม่ เลยเป็นเหตุให้บางท่านเข้าใจผิด คิดว่าพระพิมพ์นี้เป็นของหลวงพ่อทั้งนั้น แต่ที่แท้จริงแล้วหลวงพ่อได้เอาแม่พิมพ์ของหลวงปู่เฒ่ามาพิมพ์สร้างขึ้น เป็นพระ

หมายเลข ๒ – ๓ ดังที่ได้นำภาพมาลงไว้ พิธีกรรมในการสร้างก็เช่นเดียวกันกับพระหมายเลข ๑ ก็เป็นอันสรุปได้ว่า พระเครื่องที่หลวงพ่อสร้างขึ้นในครั้งนั้น หรือในสงครามอินโดจีนคราวนั้นสมัยนั้น มีพระตะกั่วออกแจกถึง ๓ พิมพ์ ๓ แบบ ถ้าจัดเป็นลำดับรุ่นก็คงเป็นรุ่นเดียวกัน คือเป็นรุ่นอินโดจีนเหมือนกัน ถ้าพูดถึงจัดอันดับในการสร้างกันแล้วพระหมายเลข ๑ เป็นหนึ่ง เพราะสร้างก่อน พระหมายเลข ๒ – ๓ เป็นอันดับรอง ทั้งนี้ผู้เขียนได้การรับรองมาจากผู้ที่คลุกคลีกับหลวงพ่อ และสนใจกับพระทุกรุ่นที่หลวงพ่อสร้าง

พระหมายเลข ๒ เป็นของ นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๓ เป็นของ นายถม ทองอู๋

พระหมายเลข ๔ เป็นพระเนื้อตะกั่ว เรียกว่าพระปิดทวาร เป็นการสร้างในรุ่นต่อ ๆ มา โดยเอาพิมพ์พระหมายเลข ๒ มาเป็นแม่พิมพ์ หากแต่มาทำให้คอดตรงกลางอีกนิดเท่านั้น ที่ทำให้คอดตรงกลางองค์พระนั้น ท่านให้เหตุผลว่า เอาอย่างรูปร่างลักษณะมาจากพระธาตุพระโมคคัลลานะ เพราะตามประวัติพระโมคคัลลานะท่านเป็นผู้มีฤทธิ์ พระที่สร้างขึ้นนี้ จะได้มีพลังแรง เข้มแข็ง อำนาจสูง การที่หลวงพ่อเอาพระพิมพ์นี้มาเป็นแม่พิมพ์ สร้างขึ้นเรื่อย ๆ เพราะท่านได้แบบอย่างที่ดีดังที่กล่าวแล้วอย่างหนึ่ง และเป็นแม่พิมพ์ที่มีลวดลายเด่นชัดเจนทั้งองค์ รูปร่างก็เหมาะสมดี คือไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป ส่วนผสมซึ่งได้มาจากการทำพระครั้งก่อน ๆ ก็มีน้อย ได้มาเพียงเศษตะกั่วให้มีเชื้อพระเครื่องของหลวงปู่ติดอยู่นิดหน่อยเท่า

นั้น ใช้ตะกั่วธรรมดาผสมกับปรอทเป็นส่วนมาก สีจึงออกขาวมาก ที่ท่านผสมปรอทลงไปด้วยนั้น ท่านบอกว่ากันไข้ป่าและผีป่าได้ดีนัก พระเครื่องพิมพ์นี้ท่านได้สร้างและแจกเรื่อย ๆ มา จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ในตอนนี้ชักจะเหลือน้อยองค์แล้ว ท่านได้สร้างเพิ่มเติมขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก เพราะในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้น ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ เป็นเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร วันงานฉลองตราตั้งพัดยศก็ใกล้เข้ามา พระพิมพ์นี้ก็พิมพ์อยู่เรื่อย ๆ หลวงพ่อก็นั่งลงอักขระคาถาภาวนาทั้งกลางวันกลางคืน แทบจะไม่มีเวลาพักผ่อนเลย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ของดีและให้แล้วเสร็จทันแจกในวันงาน เมื่อถึงวันงานท่านได้นำพระเครื่องพิมพ์นี้ออกแจกแก่ศิษยานุศิษย์ และท่านที่มาแสดงมุทิตาจิตไว้เป็นที่ระลึกโดยทั่วถึงกัน ฉะนั้น จึงเรียกได้อย่างแน่นอนว่า พระเครื่องรุ่นนี้เป็นรุ่น ๒๕๐๐ หรือ "รุ่น ๕๐๐"

พระรุ่นนี้ ได้มาจาก พระมหาทองเหมาะ อคฺคสุวณฺโณ

พระหมายเลข ๕ เป็นพระเนื้อตะกั่ว เรียกว่าพระปิดทวารพิมพ์ใหญ่ เป็นพระเครื่องที่พระปลัดช้วนสร้างขึ้น เอามาถวายหลวงพ่อปลุกเสก แล้วพระปลัดช้วนแจกในงานเผาศพโยมท่าน ฉะนั้น พระเครื่องรุ่นนี้ น่าจะเรียกว่า รุ่นพระปลัดช้วน เพราะท่านเป็นผู้จัดสร้าง

พระรุ่นนี้ ได้มาจาก พระมหาทองเหมาะ อคฺคสุวณฺโณ

พระหมายเลข ๖–๗ เป็นพระเนื้อตะกั่ว เรียกว่าพระปิดตา เป็นพระเครื่องที่ นายม้อย แกะแม่พิมพ์ โดยการเลียนแบบพิมพ์ของหลวงปู่เฒ่า พระหมายเลข ๖ รูปทรงสูงกว่าพระทรงเดิมของหลวงปู่เฒ่า แต่ชัดเจนกว่า อาจจะเป็นเพราะแกะพิมพ์ใหม่ก็เป็นได้ พระหมายเลข ๗ รูปทรงเล็กกว่าพระหมายเลข ๓ ระหว่างหน้าอกหรือระยะแขนที่ยกขึ้นไปปิดตานั้น ชิดกันมาก พิมพ์ของหลวงปู่เฒ่าคือพระหมายเลข ๓ ระยะแขนห่างกัน องค์พระอ้วน ลักษณะคล้ายคลึงกัน ถ้าดูกันคนละหน อาจคิดว่าเป็นพิมพ์เดียวกัน ส่วนมากท่านออกแจกในงานประจำปีถวายสักการะอนุสาวรีย์หลวงปู่เฒ่า ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ จะเรียกว่ารุ่นงานประจำปี ก็ไม่ถนัดนัก เพราะท่านแจกพระหลายพิมพ์ด้วยกัน

พระหมายเลข ๖ ได้มาจาก นายถม ทองอู่

พระหมายเลข ๗ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๘ เป็นพระเนื้อตะกั่ว เรียกว่าพระปิดทวารรุ่นเล็ก เป็นแบบพิมพ์ที่นายม้อย แกะเลียนแบบพิมพ์พระปิดทวารของหลวงปู่เฒ่า แต่องค์เล็กมาก และเป็นรุ่นสุดท้ายสำหรับพิมพ์เนื้อตะกั่ว พระตะกั่วปิดทวารรุ่นเล็กนี้ นายม้อยเล่าให้ผู้เขียนฟังว่า

หลวงพ่อบอกให้แกะพระพิมพ์เล็ก ๆ ให้สักพิมพ์ซิ เอาแบบพระปิดทวารแต่ให้ย่อมลงหน่อย เพราะพระปิดทวารมีแต่ใหญ่ ๆ ทั้งนั้น นายม้อยก็ตอบว่าดีเหมือนกัน ทำเป็นคะแนนเลย สำหรับพระปิดทวารพิมพ์นี้ ผู้เขียนขอตั้งชื่อว่า "รุ่นสุดท้าย" พิธีกรรมในการสร้างก็เช่นเดียวกันกับรุ่นก่อน ๆ

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระรุ่นเนื้อผง

พระหมายเลข ๑ เป็นพระเนื้อผง รูปหลวงปู่เฒ่า

พระหมายเลข ๒ เป็นพระเนื้อผงสร้างขึ้นคราวเดียวกันกับพระหมายเลข ๑ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ ในการซ่อมพระอุโบสถวัดหนัง นายช่างสวาท ถนัดเดินข่าว เป็นผู้แกะแม่พิมพ์ ซึ่งมีฝีมือในการแกะเป็นเยี่ยม จึงแกะรูปหลวงปู่เฒ่าได้คล้ายคลึงมาก พระพิชัยไชยยันต์บูรณ์ เป็นผู้ผสมเนื้อ ส่วนผสมเท่าที่ทราบ มีข้าวสุก, เปลือกมังคุด, และผงของหลวงพ่อ หรือจะมีอะไรเป็นส่วนผสมอีกก็ได้ จึงออกสีเป็นสีเปลือกมังคุดหรือสีน้ำตาล บางองค์ก็เล็ก, บางองค์ก็ใหญ่ ไม่ได้มาตรฐานตามแม่พิมพ์ ที่เป็นดังนี้อาจจะเป็นเพราะกดแม่พิมพ์ไม่แน่นอย่างหนึ่ง, ผสมข้าวสุกมากเกินไปอย่างหนึ่ง ที่มีเนื้อข้าวสุกมากจะทำให้ฟู และในเวลาพิมพ์กดไม่แน่น เมื่อ

องค์พระแห้งแล้ว ส่วนผสมนั้นจึงยุบและหดตัว ทำให้องค์พระเล็กได้ ฉะนั้นพระองค์เล็กหรือองค์ใหญ่ก็เป็นแม่พิมพ์พิมพ์เดียวกัน

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

พระหมายเลข ๓ เป็นพระเนื้อผง นายม้อย ชูวิเชียร แกะแม่พิมพ์ขึ้นเองเป็นพิมพ์ที่แปลก ไม่เหมือนพิมพ์พระวัดหนังที่เคยพบมา หากจะมีบ้างก็น้อย ผู้เขียนเคยเห็นมีเหมือนกันติดอยู่ในแผ่นแม่พิมพ์พระปิดทวาร มีรูปร่างเป็นรูปสามเหลี่ยม คล้ายรูปนางพญา นายม้อย ชูวิเชียร ก็คงจะเอาแม่พิมพ์อันนี้ไปเป็นแบบอย่างกระมัง จึงได้แกะเป็นรูปพระสามเหลี่ยม และได้พิมพ์มาถวายหลวงพ่อไม่มากนักก็มีสีออกเป็นสีขาว

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก พระฉลวย สจฺจวโร

พระหมายเลข ๔ เป็นพระเนื้อผง เรียกว่าพระผงปิดตา นายม้อย ชูวิเชียร ได้แกะเลียนตามแบบพิมพ์ของหลวงปู่เฒ่า แต่สูงกว่าพิมพ์พระหลวงปู่เฒ่านิดหน่อย ลวดลายหรือนิ้วมือที่ปิดตา ชัดเจนดี อาจจะเป็นเพราะแม่พิมพ์ใหม่ ยังใช้พิมพ์ไม่เท่าไร นายถม ทองอู๋ ผสมเนื้อ พิมพ์ถวายหลวงพ่อ ออกสีเป็นสีน้ำตาลอมเขียวน้อย ๆ นายม้อย ชูวิเชียร ผสมเนื้อพิมพ์ถวายหลวงพ่อ ออกสีเป็นสีเทาอมแดงคล้ายดินใหม่ แต่พิมพ์ไม่มากนัก

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายถม ทองอู๋

พระหมายเลข ๕ เป็นพระเนื้อผง เรียกว่าพระผงปิดตา แต่เล็กกว่าพระหมายเลข ๔ จะเป็นพิมพ์เล็กหรือพิมพ์ใหญ่ก็ตาม ได้แกะเลียนตามแบบพิมพ์ของหลวงปู่เฒ่าทั้งนั้น นายถม ทองอู๋ ผสมเนื้อพิมพ์ถวายหลวงพ่อ ออกสีเป็นสีขาว รูปร่างอ้วนป้อม พระผงพิมพ์นี้ ดูเหมือนจะออกแจกในงานประจำปีวัดหนัง ประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๘

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

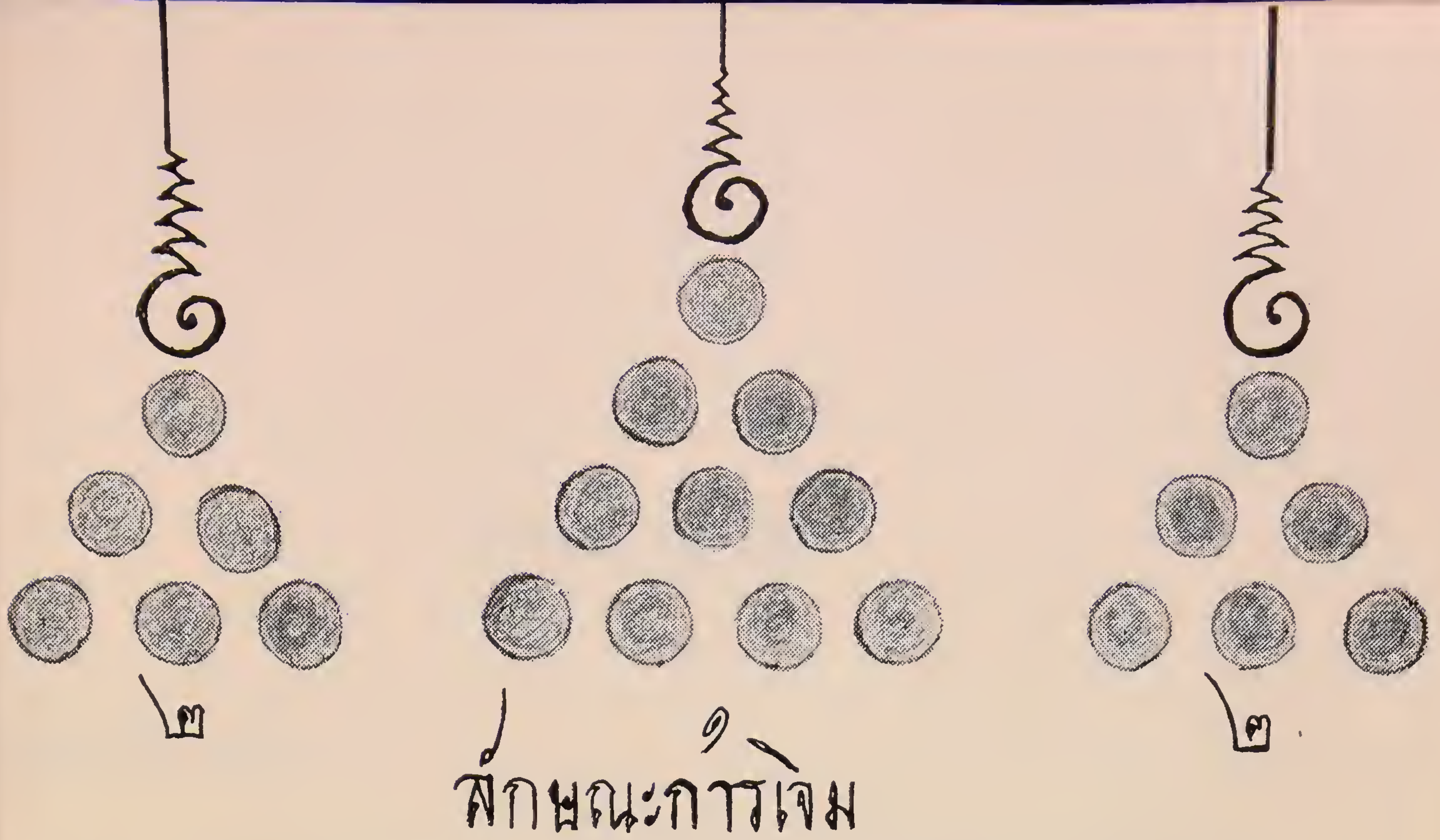
พระหมายเลข ๖ เป็นพระเนื้อผง เรียกว่าพระสีวลีอุ้มบาตร พิมพ์เล็ก เป็นพิมพ์ที่นายม้อย แกะแล้วไม่ชอบใจ เพราะบาตรลูกเล็กจึงแกะพิมพ์ขึ้นใหม่อีก (คือพระหมายเลย ๗) แล้วนำมาถวายให้หลวงพ่อชมดูหลวงพ่อบอกว่าก็ดีนี่ แต่นายม้อยไม่ชอบใจพร้อมกับเรียนท่านว่าจะแกะมาถวายใหม่ หลวงพ่อก็บอกว่าแกะใหม่ก็ได้ลองดู แม่พิมพ์พิมพ์นี้ นายถมได้นำไปทดลองพิมพ์แต่ไม่ได้นำพระมาถวายหลวงพ่อ โดยจริงจัง หากจะมีแจกบ้างก็คงหลงปะปนมากับพระพิมพ์อื่น ๆ พระพิมพ์นี้ออกสีเป็นสีน้ำตาล เนื้อพระก็ไม่ใคร่ละเอียดดูคล้าย ๆ จะไม่แน่น

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายถม ทองอู๋

พระหมายเลข ๗ เป็นพระเนื้อผง เรียกว่าสีวลีอุ้มบาตร พิมพ์ใหญ่ เป็นพิมพ์ที่สืบเนื่องมาจากพระหมายเลข ๖ ที่นายม้อย

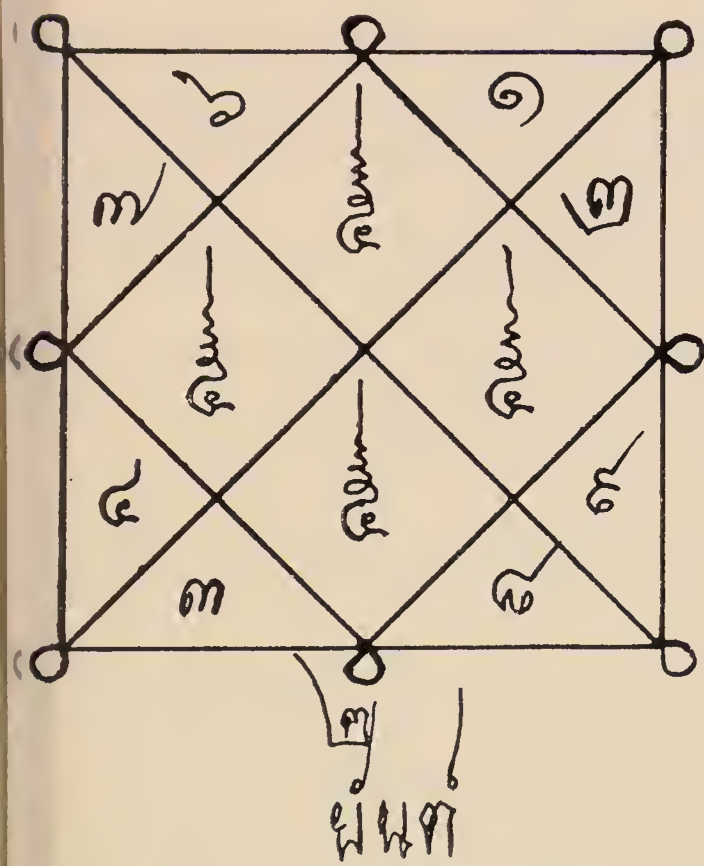
แกะพิมพ์แล้วไม่ชอบใจ จึงแกะพิมพ์นี้ขึ้นเพื่อเป็นการแก้ฝีมือ และนายม้อย ชูวิเชียร ผสมเนื้อสร้างถวายหลวงพ่อไว้ไม่มากนัก ออกสีเป็น ๒ สี คือด้านหลังและขอบพระเป็นสีน้ำตาล ด้านหน้าพระออกสีเป็นสีขาวที่ออกเป็นสีเดียวก็มีบ้าง

พระพิมพ์นี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

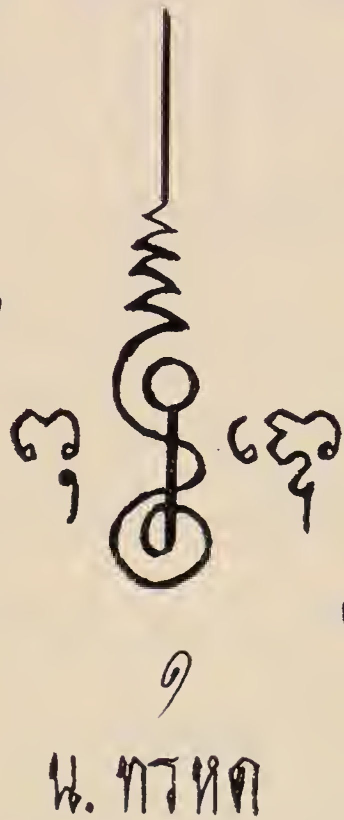
๒ ๑ ๒

ลักษณะการเจิม

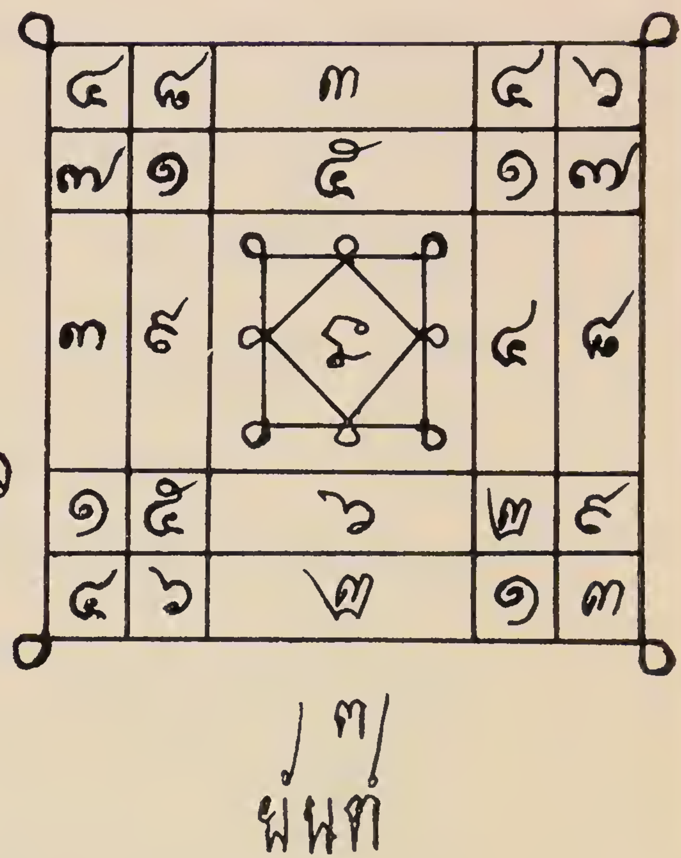
๓

ยันต์

๑

น. ทรหด

๓

ยันต์

๑

ลูกหมากทุย

๒

เชือกผูกคอเด็ก

๓

ลูกคม

คำบรรยาย

ลักษณะการเจิม

ดวงเจิมหมายเลข ๑ เป็นลักษณะการเจิมของหลวงพ่อ ส่วนมากท่านมักจะใช้เจิมบ้านเรือน รถยนต์ หรือในที่ทั่วๆไป ในเมื่อเนื้อที่ที่จะทำการเจิมนั้นกว้างใหญ่ ท่านจะใช้ดวงเจิมหมายเลข ๑ ถ้าเนื้อที่นั้นเล็ก เช่นเจิมป้ายเล็ก แผ่นป้ายเล็ก ท่านจะใช้การเจิมลักษณะการเจิมหมายเลข ๒ ถ้าแผ่นป้ายใหญ่ ท่านใช้ลักษณะการเจิมหมายเลข ๑ อยู่ตรงกลางป้าย ใช้ลักษณะการเจิมหมายเลข ๒–๒ อยู่ริมป้าย ดังรูปดวงเจิมที่นำภาพมาลงไว้ในหนังสือฉบับนี้ ถ้าเจิมลงบนใบหน้าบุคคล ท่านใช้ นะ อุณาโลม คือ (ยอดดวงเจิมที่เป็นรูปอุณาโลม) วิธีทำ เอาแป้งดินสอพองหรือแป้งผัดหน้าก็ได้ ใส่น้ำอบหรือน้ำหอมลงไปในแป้ง ผสมด้วยน้ำพุทธมนต์นิดหน่อยตามสมควรแล้วทำการเศก เสร็จแล้วจึงนำเอาไปเจิม การเจิมนี้พระมหาทองเหมาะไม่ได้เรียนมากับหลวงพ่อโดยตรง เป็นแต่สมัยหนึ่งหลวงพ่อป่วยเป็นโรคคันตามตัวออกจากกุฏิไม่ได้ เพราะถูกลมแล้วเป็นพิษ ท่านได้นอนรักษาตัวอยู่ในห้องเป็นเวลาหลายวัน มีคนนำรถยนต์มาให้เจิมหลวงพ่อออกไปเจิมให้เขาไม่ได้ จึงใช้พระมหาทองเหมาะไปเจิมแทนพระมหาทองเหมาะก็เรียนหลวงพ่อว่าเจิมไม่ได้ หลวงพ่อได้ว่าให้ฟัง

แต่ท่าว่าเร็วจำไม่ได้ จึงคว้าเศษกระดาษมาจดตามคำบอกของท่านดังนี้คือ นะ มะ พะ ทะ นะ โม พุท ธา ยะ นะ ต่อตรงอุณาโลมว่า สิทธิกัมมัง สิทธิลาภัง สิทธิการะยะ ตะถาคะโต พระมหาทองเหมาะฉวยภาชนะแป้งที่ท่านเศกแล้วไป ก่อนออกจากกุฏิหลวงพ่อยังบอกว่า ตั้งนะโม ไตรสรณคม ก่อนนะ หลายวันต่อมามีคนนำรถยนต์มาให้หลวงพ่อเจิมอีก หลวงพ่อได้ก็เรียกใช้ให้ไปเจิมอีก และก็ต้องให้หลวงพ่อว่าให้ฟังใหม่ เพราะนานวันจำไม่ได้ จวบกับไม่ได้สนใจและกระดาษที่จดไว้คราวก่อนนั้นก็ไม่รู้ว่าเอาไปไว้ที่ไหน จึงลืมตัวคาถาหลวงพ่อต้องว่าให้ฟังถึง ๒ หน คราวนี้เลยต้องจดจำเอาไว้อย่างแม่นยำหากขืนลืมบ่อย ๆ ถ้ามีใครมาทำการเจิมอะไรอีกคงถูกดุแน่ ๆ เมื่อหลวงพ่อหายจากการป่วยเป็นปกติดีแล้ว จึงแอบขึ้นไปคุยกับท่านเรียนถามถึงการเศกแป้งเจิม หลวงพ่อว่าให้ฟังยาว และเร็วจำไม่ได้ท่านยังว่า นะ มะ พะ ทะ นะ โม พุท ธา ยะ นะ สิทธิกัมมังสิทธิลาภัง สิทธิการะยะ ตะถาคะโต หรือจะว่าสั้น ๆ ว่า สิริโภคานะมาสะโย ก็ได้ พอได้จังหวะจึงเรียนถามต่อ ถ้าว่าไม่ได้จริง ๆ ทำอย่างไรหลวงพ่อท่านบอกว่า สัพพะพุทธา หรือมหากา ก็ใช้ได้ท่านยังบอกว่าใช้รดน้ำมนต์ก็ได้

ลักษณะการเจิมนี้ พระฉลวย สจฺจวโร เป็นผู้ขีดเขียน

ยันต์ตัวนะ

ตัว นะ หมายเลข ๑ เรียกว่า นะ ทรหด หลวงพ่อท่านใช้ลงหลังรูปภาพเล็ก ๆ หรือลงสิ่งของต่าง ๆ ตามแต่คนจะอาราธนา

ให้ท่านลง นายถม ทองอู่ บอกว่าหลวงพ่อใช้ลงพระเครื่องด้วย เพราะตัว นะ ตัวนี้ เป็น นะ ใช้ได้ทั่ว ๆ ไป มีบางท่านบอกว่าการลงพระเครื่องหลวงพ่อใช้ นะ ปฐมัง เป็นส่วนมาก นะ ปฐมัง ไม่ได้นำภาพมาลงไว้ มาตอนหลัง ๆ ที่ผู้เขียนเห็นหลวงพ่อใช้ นะ ทรหด ตัวนี้ลงในกระดาษสา ดูเหมือนจะเพิ่มอักขระคาถา เพราะเห็นหนังสือขอมมากตัว ในคราวบรรจุพระเครื่องพระสัมฤทธิ์ รุ่นสุดท้าย ฉะนั้นจึงเป็นอันว่า การลง นะ บรรจุพระเครื่อง หลวงพ่อใช้ ๒ ตัว นะ ทรหด นี้ ได้มาจากหลังรูปถ่ายหลวงพ่อ ซึ่งได้มาจากพระประนต ได้มาแล้วยังไม่แน่ใจให้นายถม ทองอู่ เขียนให้ดูอีก

ตัว นะ ทรหดนี้ พระฉลวย สจฺจวโร เป็นผู้ขีดเขียน

ยันต์

ยันต์หมายเลข ๒ เรียกว่ายันต์ตรีนิกสิงเห ตีเส้นเป็นรูปสี่เหลี่ยม บนแผ่นผ้าสี่เหลี่ยมสีแดง ขีดเส้นผ่ากลาง ๔ มุม ตัดเส้นทะแยงมุมเป็นรูปข้าวหลามตัด ในช่องภายในยันต์ลงตัวเลข ดูรูปยันต์หมายเลข ๒ ยันต์ตรีนิกสิงเหนี้ เป็นยันต์ของหลวงปู่เฒ่า ซึ่งหลวงพ่อได้นำมาใช้ปลูกบ้านเรือนเป็นประจำ เพราะท่านบอกว่าเป็นของครู ของอาจารย์

ยันต์นี้ พระฉลวย สจฺจวโร เป็นผู้ขีดเขียน เพราะท่านเป็นผู้หนึ่งที่ทำอยู่เรื่อย ๆ ฉะนั้นท่านจึงชำนิชำนาญมาก

ยันต์หมายเลข ๓ เป็นยันต์สำหรับปลูกบ้าน ซึ่งหลวงพ่อดัดแปลงมาจากยันต์นกคุ้ม จะเรียกว่ายันต์นกคุ้มก็ไม่ถนัดนัก ผู้เขียนขอเรียกว่ายันต์ปลูกบ้าน ตีเส้นเป็นรูป ๔ เหลี่ยมลงบนแผ่นผ้าสี่เหลี่ยมสีขาว ขีดเส้นทำช่องด้านละ ๒ ช่อง ตรงกลางมีรูปยันต์ซ้อนอยู่ ดูรูปภาพยันต์หมายเลข ๓ ภายในยันต์ลงเลขตามช่อง ล้อมรอบตัว นะ เมื่อมีคนมาขอไปสร้างบ้าน หลวงพ่อให้ใช้ยันต์หมายเลข ๒ ยันต์หมายเลข ๓ ควบคู่กัน ปิดที่หัวเสา ฉะนั้น จึงมีคนนิยมมาขอกันมาก ส่วนมากมักจะไม่ทันความต้องการของประชาชน โดยมากหลวงพ่อก็ใช้ให้พระหรือศิษย์ช่วยทำอยู่แล้ว แต่ถึงกระนั้นบางครั้งก็ขาดระยะไปหลาย ๆ วัน

ยันต์นี้ พระฉลวย สจฺจวโร เป็นผู้ขีดเขียน

เครื่องรางของขลัง

เครื่องรางหมายเลข ๑ เรียกว่าลูกหมากทุย คือลูกหมากติดอยู่กับต้นที่ตายแล้ว ที่เขาเรียกกันว่าตายพลาย หรือตายคาต้น ต้องเป็นหมากทุยทั้งทะลาย ต้องขึ้นไปเอาบนต้นใช้ปากคาบเอามีดตัดกลั้นลมหายใจคาบลงมา ปอกเปลือกออกใช้แต่เนื้อหมาก ใช้ทั้งลูกไม่ฝานไม่ผ่า เจาะให้เป็นรูพอที่จะบรรจุผงได้ หลวงพ่อบรรจุผงลงอักขระคาถา ทารักลงแชล็คปิดทอง แจกศิษย์ยานุศิษย์ สำหรับประชาชนที่ไม่สนใจหรืออยู่ห่างไกลจะไม่ได้รับแจก เมื่อพบเห็นลูกหมากทุยนี้อาจจะไม่รู้จัก แม้ภาพที่นำมาลงในหนังสือนี้ ก็ไม่ชัดมองดูดำไปหมด บางลูกก็เล็ก บางลูกก็ใหญ่ ไม่เท่ากัน สีสันวรรณะ

ก็เหมือนลูกหมากธรรมดา (ดูรูปภาพหมายเลข ๑) มีไม่มากนัก เพราะหาได้ยาก ลูกหมากทุยนี้ ถ้าเห็นของจริงคงรู้จักเพราะหลวงพ่อสร้างตามแบบอย่างของหลวงปู่เฒ่า ซึ่งมีมาแต่ดั้งเดิมแล้ว

ลูกหมากทุยนี้ ได้มาจาก นายเสถียร แก้วเพ็ชร

เครื่องรางหมายเลข ๒ เรียกว่าเชือกผูกคอเด็ก หรือเชือกกันเด็กตกน้ำตาย ถ้าเผื่อว่าเด็กตกน้ำจะไม่จมลงไปในน้ำ คือต้องลอยขึ้นผิวน้ำ แต่ไม่ได้หมายความว่า เมื่อเด็กตกน้ำแล้วไม่ตาย ธรรมดาคนเราตกลงไปในน้ำแล้ว ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เมื่อตกน้ำแล้วจะต้องจมลงไปในน้ำก่อน เพราะแรงน้ำหนักถ่วงลง แล้วจะต้องทลึ่งโผล่ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งหรืออาจหลายครั้ง จนกว่าจะดื่มน้ำเข้าไปเต็มท้อง จมอยู่ในน้ำนานทีเดียว แล้วจึงจะลอยขึ้นบนผิวน้ำ แต่สำหรับเด็กที่มีเชือกผูกคอของหลวงพ่อแล้วจะไม่เป็นเช่นนั้น เมื่อตกจมลงไปทลึ่งโผล่ขึ้นมาแล้ว จะลอยอยู่อย่างนั้นไม่จมลงไปอีก จะเป็นเหมือนดำผลุดดำโผล่อยู่อย่างนั้น เว้นแต่ว่าจะติดขัดอยู่กับรากไม้หรือขั้นบันได ไม่สามารถจะโผล่ขึ้นมา ถ้าเป็นเช่นนั้นก็สุดวิสัย จะมีทางที่จะช่วยเหลือได้ก็คือเด็กนั้นจะลอยให้คนเห็น จะได้มีโอกาสที่จะช่วยชีวิตเด็กนั้นไว้ทัน ถ้าเด็กนั้นนอนหงายมีโอกาสที่จะหายใจได้มาก ถ้านอนคว่ำหน้ามีโอกาสหายใจได้น้อย แต่ถ้าไม่นานนัก เด็กนั้นก็ไม่ตาย ถึงตายแล้วก็ลอยอยู่อย่างนั้น ไม่ต้องลำบากแก่การตามหาศพ (ผู้เขียนได้รับความบอกเล่ามาจากคนอื่น)

วิธีทำเชือก ต้องทำด้วยด้ายดิบ คือเอาเส้นด้ายมารวมกันนับต้องให้ได้ ๓๒ เส้น รูดด้วยเทียนขี้ผึ้ง ขวั้นเส้นด้ายให้เขม็งแล้วถักให้เป็นสะดือทะเลเหมือนตัวหนอน ๒ ข้าง ๆ ละ ๑๖ ชั้น เมื่อนับรวมกัน ต้องให้ได้ ๓๒ ชั้น จะขาดหรือเกินไม่ได้ เมื่อถักนับได้ ๓๒ ชั้นแล้วขวั้นให้เป็นเกลียวขมวดปมปลายด้ายที่ขวั้นไว้เพื่อกันเกลียวคลายออก (ดูรูปภาพหมายเลข ๒) เสร็จแล้วหลวงพ่อปลุกเศก แต่ต้องปลุกเศกในพรรษา เมื่อออกแจกแล้ว จะแจกหมดไม่ได้ ต้องเหลือไว้สักเส้นสองเส้น เพื่อเป็นเชื้อ ถ้าแจกหมดต้องรอไปทำในพรรษา ถ้ามีคนมาขอจะบอกว่าหมดไม่ได้ ถ้าบอกว่าหมดทำไม่ขึ้นไม่ขลัง เพราะฉะนั้น เชือกผูกคอเด็กนี้ได้มีประชาชนมาขอหลวงพ่อไปฝากลูกหลานเป็นจำนวนหมื่น ๆ เส้น มีผู้ใหญ่บางท่านยังเอาติดเนื้อติดตัวไว้ใช้ ถ้าใช้ไปเชือกขาด ห้ามทิ้งลงน้ำโดยเด็ดขาด ต้องเผาไฟ

เชือกที่นำมาลงในหนังสือนี้ พระฉลวย สจฺจวโร เป็นผู้ถักทำเป็นตัวอย่าง

เครื่องรางหมายเลข ๓ เรียกว่าลูกอม ทำด้วยชานมาก คือหมากที่หลวงพ่อเคี้ยวจนละเอียด แล้วคายชานออกเก็บไว้ บางครั้งท่านเคี้ยวเพลินไป ไม่เหลือชานหมากไว้เลย กว่าจะรวบรวมชานหมากไว้ได้ต้องรอเวลานานทีเดียว เพราะโดยมากท่านมักจะลืม เมื่อรวบรวมชานหมากพอที่จะทำได้บ้างแล้ว บางท่านบอกว่าหลวงพ่อผสมผงด้วย แล้วปั้นเป็นลูกกลม ๆ ขนาดเมล็ดพุทรา ทาน้ำมัน

หรือแชล็คตากแดด ลงรักปิดทอง ลูกอมนี้ หลวงพ่อไม่ได้ออกแจกเหมือนของชนิดอื่น ๆ เพราะมีน้อย นอกจากบางคนที่ใกล้ชิด หรือรู้เรื่องมาขอเอาไปเท่านั้น ประชาชนที่ห่างไกลหรือไม่ใคร่สนใจคงจะไม่ได้รับแจก เมื่อพบเห็นเข้าแล้วอาจไม่รู้จัก หรือรูปภาพที่อยู่ในหนังสือฉบับนี้ ถ้าไม่มีตัวหนังสือกำกับบอกไว้ข้างใต้ คงไม่รู้จักแน่ ๆ เพราะภาพดำไปหมด แต่ถ้าดูของจริงแล้วอาจจะรู้จักก็ได้

ลูกอมที่นำมาทำภาพนี้ ได้มาจาก พระฉลวย สจฺจวโร

មិសិនសោ លទ្ធំ លត្តអ

มิ สิ นะ โส ๑ ลัท ธั้ง ลัต ตะ อะ ๘

คาถากันอหิวาตกโรค

អគ្គិកត្តមិ ๓ ๘

อัคคิกัตตะมิ

๒

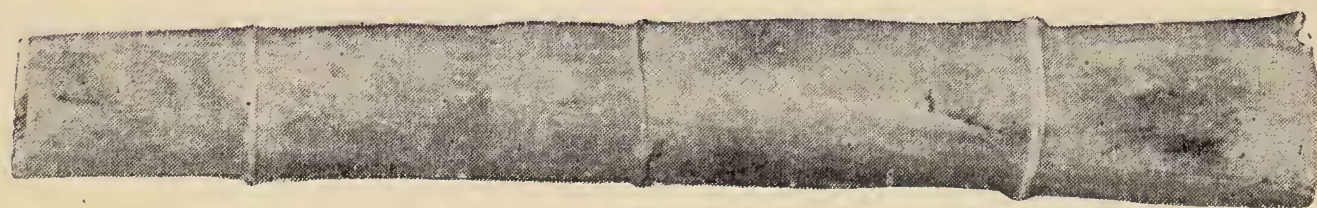
คาถาดับพิษไฟ

មំសំសុភោលោហិតំបត្តំសវាហ ๘

๓

มัง สัง สุ โภ โล หิ ตัง ปัต ตัง สวา หะ

คาถาคัดเลือด

๔

ยาเป่าฝี

คำบรรยาย

คาถาหมายเลข ๑ เป็นคาถากันโรคอหิวาตกโรค หลวงพ่อใช้เขียนหนังสือลงบนแผ่นกระดาษบางเล็กประมาณ ๑ นิ้ว เขียนเป็นหนังสือภาษาขอม ไม่มีหนังสือไทยกำกับ ดังภาพที่นำมาลงในหนังสือฉบับนี้ ในปีใดสมัยใด ประชาชนเกิดเป็นโรคอหิวาตกโรค หลวงพ่อได้เขียนอักขระภาษาขอมลงบนแผ่นกระดาษดังกล่าว เสกแล้วออกแจกแก่ประชาชน ผู้ได้รับความเดือดร้อน และประชาชนที่มีความเชื่อมั่นนับถือได้มาขอไปเป็นจำนวนมาก บางท่านใช้รับประทานทั้งแผ่นกระดาษ บางท่านที่ไม่กล้ารับประทาน ก็เอากระดาษไปแช่น้ำแล้วดื่ม บางท่านก็เอาไปติดไว้ที่ประตูบ้าน ความจริงท่านให้เคี้ยวรับประทาน ในปี พ.ศ. เท่าไรผู้เขียนจำไม่ได้ โรคอหิวาต์ระบาด ประชาชนได้มาขอคาถากันอหิวาต์จนหลวงพ่อเขียนให้ไม่ทัน ต้องแกะบล๊อกเป็นตัวขอม ๒ แถว เหมือนของเดิมที่ท่านเคยเขียน (แต่หนังสือขอมที่เขียนลงในหนังสือฉบับนี้ เขียนติดต่อเป็นแถวเดียวกัน เพราะประหยัดเนื้อที่) ให้ศิษย์พิมพ์ช่วย แล้วถวายให้หลวงพ่อเสก จึงจะพอกับความต้องการของประชาชน ตัวอย่างที่นำมาเขียนเป็นภาพนี้ ได้มาจากกระดาษที่พิมพ์ด้วยบล๊อก บนกุฏิหลวงพ่อ

คาถาหมายเลข ๒ เป็นคาถาดับพิษไฟ สำหรับคาถาดับพิษไฟนี้ หลวงพ่อท่านใช้หลายอย่างหลายคาถา ที่นำมาเขียนในหนังสือฉบับนี้ เพียงคาถาเดียว ก็เพราะเนื้อที่ไม่เพียงพอ ยังมีคาถาอื่นที่จะต้องลงอีก คาถาดับพิษไฟนี้ ได้มาจากพระทาม สนฺติกโร

คาถาหมายเลข ๓ เป็นคาถาคัดเลือด หรือทำให้เลือดหยุด คาถาคัดเลือดนี้ หลวงพ่อท่านก็ใช้หลายคาถา ที่นำมาเขียนในหนังสือฉบับนี้ เพียงแต่เล็กน้อยเท่านั้น คาถานี้ได้มาจาก นายถม ทองอู๋

ยาเป่าฝี รูปภาพสุดท้ายนี้ เป็นรูปภาพมวนยาสูบ เรียกว่ายาเป่าฝี มิใช่จะเป่าฝีได้อย่างเดียว ยังรักษาอะไร ๆ ได้อีกหลายชนิด เช่นสูบแก้ริดสีดวงจมูก ฯลฯ.เป็นต้น ยานี้ หลวงพ่อท่านใช้ขี้ฝิ่นกรอบ (ที่เขาสูบแล้ว) พอสมควร การะบูน พิมเสน อย่างละ ๑ กำมือ บดให้ละเอียดคลุกผสมกับยาสูบต่อ ๑ มวน ตัดใบตองแห้งยาวประมาณ ๔ – ๕ นิ้ว เสี้ยวปลายนิดหน่อย แล้วมวน (เหมือนมวนบุหรี่)คาดด้วยด้ายดิบ ๓ เปราะ กันใบตองที่มวนแล้วไม่ให้คลายออก เสร็จแล้วเศกคาถา เมื่อจะทำการเป่ายา ต้องจุดไฟเหมือนจุดบุหรี่ เป่าด้วยควันยาไม่ใช่ดูดเอาควันมาเป่า คืออมยาด้านที่มีไฟเป่าวนไปรอบๆ ฐานฝีก่อนแล้วจึงค่อยเป่าไปเรื่อยๆ ไปหยุดเป่าจี้อยู่ตรงหัวฝีสักครั้งสองครั้งฝีจะยุบทันที เว้นแต่ฝีงอมมากใกล้จะแตก กลัวเจ้าของฝีจะทนไม่ไหว โดยมากท่านจะไม่ค่อยเป่าให้ ถ้าเป่าไปจะระบมแตก ฉะนั้น จึงมีคนป่วยมาให้ท่านรักษาอยู่เนืองๆ หรือไม่ก็ขอยาไปเป่าเอง ยาเป่านี้ ตอนแรกๆ ท่านทำเอง เป่าด้วยตนเอง มาตอนหลังนี้ท่านใช้ให้ศิษย์ช่วยทำ ช่วยเป่า

ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐบาลห้ามสูบยาฝิ่น ยาเป่าฝีของหลวงพ่อ เริ่มหาอุปกรณ์ได้ยากมาก ชักขาดแคลนไม่ใคร่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน แทบจะสิ้นสุดลงเพียงแค่นั้น ด้วยแรงศรัทธาของประชาชนที่มาให้ท่านรักษา จึงทำให้ท่านเกิดเมตตาสงสารพยายามทำต่อไป ท่านใช้ฝิ่นละลายน้ำพรมเคล้าผสม แต่ถึงกระนั้นประชาชนยังนิยมอยู่มาก มีคนที่เคยเป็นหมอแผนโบราณเล่าให้ผู้เขียนฟังว่า เขาทำยาเป่าฝีเลียนแบบหลวงพ่อ เพราะรู้สูตรและส่วนผสม แต่ไม่ได้เรียนกับท่านโดยตรง เอาไปใช้ เป่ารักษาคนป่วย ได้ผลปรากฏว่าหมอเป่าปากบวม เลยเลิกล้มการทำยาเป่าฝีต้องมามวนยาเป่าที่วัดหนังแล้วให้หลวงพ่อเศก เอาไปทีละมาก ๆ ยาเป่าฝีที่นำภาพมาลงในหนังสือฉบับนี้ สั้นกว่าของเดิมเพราะตัดออกยาวเกินหนังสือ

ยาเป่าฝีนี้ ได้มาจาก พระปลัดช้วน ปาสาทิโก

สรุปประวัติพระเครื่อง

ก่อนอื่นข้าพเจ้าต้องขออภัยโทษ ต่อท่านผู้อ่าน ท่านผู้รู้ทั้งหลาย การที่ข้า ฯ ร่วมทำหนังสืออนุสรณ์ และได้นำรูปภาพต่าง ๆ เช่น พระเครื่องของพระเดชพระคุณหลวงพ่อเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร พร้อมทั้งได้บรรยายไว้ หากข้า ฯ อธิบายผิดพลาดประการใด ขอท่านผู้อ่านผู้รู้ทั้งหลายได้โปรดอภัยด้วย เพราะข้า ฯ มีความรู้ในทางนี้น้อย ไม่กว้างขวาง ทั้งไม่ถนัดในการเขียนหนังสือประเภทนี้ด้วย กว่าจะรวบรวม พระเครื่อง ยันต์ คาถา ตำรายา มาลงในหนังสือฉะบับนี้ได้ ต้องใช้เวลาหลายวัน เมื่อได้ของเหล่านี้มาแล้ว จะเขียนคำบรรยายประวัติ ก็ไม่แน่ใจ ต้องใช้เวลาไปค้นคว้า ศึกษากับท่านผู้รู้อีกหลายท่าน แล้วนำมาเทียบเคียงกันดู เห็นว่าพอจะลงเอยกันได้ จึงได้ลงมือเขียนคำบรรยายประวัติพระเครื่องไว้ เพื่อเป็นวิทยาทาน ด้วยเจตนาที่จะกระทำความดี น้อมอุทิศถวายพระเดชพระคุณหลวงพ่อเจ้าคุณ พระสุนทรศีลสมาจาร เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทีและคารวะ

ได้รับความช่วยเหลือจาก นายถม ทองอู่ ให้พระเครื่องทำภาพ

นายเสถียร แก้วเพ็ชร ,, ,,

นายเล็ก มั่นสุวรรณ์ ,, ,,

นายวีระ ขำหิรัญ ติดต่อทำภาพ

นายทวี จิ้นขจร ถ่ายทำภาพ

พระฉลวย สจฺจวโร เขียนยันต์

พระทาม สนฺติกโร เขียนภาษาขอม

ส.อ. กริมุข ทรงศิลป์ เขียนภาษาไทย

นายอุดม ลิ้มศิวรพัฒน์ ,, ,,

พระมหาทองเหมาะ อคฺคสุวณฺโณ เขียนและรวบรวม

สนั่น พิมพ์ร่าง

คาถาต่าง ๆ

คำภาวนาก่อนเวลาเดินทาง

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

นะโมพุทธายะ สารคุณพ่อ พระพุทธช่วยข้า ฯ บิดาอยู่หลัง พ่อช่วยข้า ฯ มารดาระวัง นะโมพุทธายะ นะมะพะทะ ฯ

ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

คำภาวนาเวลาเดินทาง

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

ภาวนาว่า สุคะโต หรือพุทโธ ท่านบอกว่า ขอให้เรามั่นใจภาวนาไว้

ได้มาจาก พระมหาทองเหมาะ อคฺคสุวณฺโณ

คำภาวนาเวลาก่อนนอน

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

พุทโธ พุทธัง นะกันตัง อะระหังพุทโธ คุ้มภัยอันตรายภูตผีปีศาจทั้งปวงแล

ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

คาถาเมตตามหานิยม

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

นะเมตตา โมกรุณา พุทธปราณี ทายินดี ยะเอ็นดู

ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

คาถาทางแคล้วคลาด

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

พุทธัง บังจักษุแคล้วคลาด ธัมมัง บังจักษุแคล้วคลาด สังฆัง บังจักษุแคล้วคลาด นะมะพะทะ นะโมพุทธายะ

ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

คาถาเหยียบสุนัข

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

สุนัขขัดตัง สุนัขกายัง สุนัขเทสัง ใช้เสกหมากพ่นตรงที่สุนัขกัด เพื่อกันการอักเสบ

ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

คาถาคุ้มครองเข้าของต่าง ๆ

ตั้งนะโม ๓ ครั้ง ว่า ไตรสรณคม

สัพเพเทวาปีศาเจวะ ปลายันติ ยักโขมหายักโข ปีศาเจวะ เปโต พระโมกขะลายันติ ฯ

ได้มาจาก พระทาม สนฺติกโร

ตำรายา

พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร ผล คุตฺตจิตฺโต

ประเภทยาต้ม

ยาต้มฤดูทับไข้

จันทั้งสอง ๑ บาท สมอทั้งสาม ๑ บาท ลูกมะขามป้อม ๑ ลูกกระดอม ๑ บรเพ็ด ๑ คณฑา ๑ ท้าวยายม่อม ๑ ชิงชี่ ๑ เถาหญ้านาง ๑ มะเดื่อชุมพร ๑ แฝกหอม ๑ หญ้าแพรก ๑ หญ้าปากควาย ๑ ใบมะกา ๑ สารส้ม ๑ แกแล ๑ ฝักราชพฤกษ์ ๓ ฝัก ต้มรับประทาน

ยาขนานนี้ได้มาจาก นายอินทร์ ยิ้มสัมฤทธิ์

ยาต้มไข้ทับฤดู

จันทั้งสอง ๑ บาท สมอทั้งสาม ๑ บาท ลูกมะขามป้อม ๑ ลูกกระดอม ๑ บรเพ็ด ๑ ดินประสิว ๑ สารส้ม ๑ แกแล ๑ ฝาง ๑ ดอกคำฝอย ๑ แฝกหอม ๑ คณฑา ๑ มะเดื่อชุมพร ๑ เถาหญ้านาง ๑ ท้าวยายม่อม ๑ ชิงชี่ ๑ หญ้าแพรก ๑ หญ้าปาก

ควาย ๑ ใบมะกา ๑ แก่นขี้เหล็ก ๑ ผักราชพฤกษ์ ๓ ผักต้มรับประทานดีนักแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก นายอินทร์ ยิ้มสัมฤทธิ์

ยาต้มสารพัดไข้

โกฐทั้ง ๕ เทียนทั้ง ๕ ขี้เหล็กทั้ง ๕ ลูกจัน ๑ ดอกจัน ๑ กระวาน ๑ กานพลู ๑ แก่นแสมทั้ง ๒ รากไม้รวก ๑ ต้นก้างปลาทั้ง ๒ พุมเรียงทั้ง ๒ รากมะเดื่อ ๑ มะแว้งทั้ง ๒ ท้าวยายม่อม ๑ หญ้านาง ๑ ฝาง ๑ แก่นขนุน ๑ ใบมะกา ๑ เบี้ยจั่น ๓ เบี้ยหญ้าแพรกขี้วัว ๑ หญ้าปากควาย ๑ กระดอม ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ เกษรบุนนาค ๑ สาระภี ๑ บัวหลวง ๑ สัตบุต ๑ สัตบัน ๑ จันทั้ง ๒ ขิงขี้ ๑ พุงดอ ๑ หัวคร้า ๑ คณฑา ๑ รากตาล ๑ ใบหมากผู้หมากเมีย ๑ มะคำไก่ทั้ง ๕ ต้มรับประทานดีแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระประชุม ปภสฺสโร

ยาต้มแก้บิดไข้

เปลือกพุทรา ๑ เปลือกทองหลางทั้ง ๒ เปลือกมังคุด ๑ สน ๑ เปลือกส้มจีน ๑ แกแล ๑ แก่นขนุน ๑ แก่นสะเดา ๑ จันทั้ง ๒ เถาวัลย์เปรียง ๑ แสมทั้ง ๒ เถาหญ้านาง ๑ ก้างปลาทั้ง ๒ สมอทั้ง ๓ ขมิ้นอ้อย ๑ บรเพ็ด ๑ ลูกกระดอม ๑ เปลือกมะคำไก่ ๑ หัวคร้า ๑ เปลือกสท้อน ๑ พญามือเหล็ก ๑ ต้มรับประทานหายแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระประชุม ปภสฺสโร

ยาหอมไข้

ใบเนียม ๑ ใบฝ้ายแดง ๑ ใบสันพร้า ๑ ใบทองพันชั่ง ๑ ใบเตยหอม ๑ ใบผักกะโฉม ๑ เปราะ ๑ ต้มรับประทานดีนักแล ถ้าจะทำเป็นผงให้แทรก พิมเสน การะบูน อย่างละ ๑ น้ำร้อนเป็นกระสาย

ยาขนานนี้ ได้มาจาก นายทวี จันกลัด

ยาต้มแก้ไข้ตาเหลือง

หัวแห้วหมู ๑ รากมะตูม ๑ รากสะเดา ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ รากคัดเค้า ๑ ขมิ้นเครือ ๑ รากหญ้านาง ๑ สมอทั้ง ๓ จันทั้ง ๒ ดีปลี ๑ กระวาน ๑ กระดอม ๑ ต้มรับประทานแก้ตาเหลืองได้ดีนักแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระประชุม ปภสฺสโร

ยาต้มไข้เหนือ

รากใต้ใบ ๑ รากสันพร้าหอม ๑ รากพิมเสน ๑ รากทองพันชั่ง ๑ จันทั้ง ๒ แก่นประดู่ ๑ รากหญ้าคา ๑ สารภี ๑ พิกุล ๑ บุนนาค ๑ มะลิ ๑ บัวหลวง ๑ ต้มรับประทานหายแล

ยาต้มไข้สันนิบาตทั้งปวง

แก่นสน ๑ สักขี ๑ ชะเอมเทศ ๑ จันทั้ง ๒ เถามวกทั้ง ๒ ดอกบุนนาค ๑ สาระภี ๑ พิกุน ๑ บัวหลวง ๑ เอาสิ่ง

ละ ๒ บาท ถ้าปวดมวน ให้แทรก สมอทั้ง ๓ สิ่งละ ๑ บาท ๒ สลึง ถ้าลง แทรกเปลือกมะเดื่อ ถ้าไข้บิดทำท้อง แทรกรากตองแตก ๑ กำมือ ถ้ากลุ้ม แทรกหอมแดง ๓ หัว ทั้งกินทั้งพ่น ได้ผจญมาแล้ว

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระประชุม ปภสฺสโร

ยาแก้ขี่ว่ง

ใช้หญ้าพันงู ๑ กำมือ เอาดอกผูก ๓ เปราะ ต้มรับประทานหนึ่งหน แก้ดอก ๑ เปราะ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก นายทวี จันกลัด

ยาต้มแก้เลือดพิการปวดสันหลัง

ฝาง ๑ บาท แกแล ๑ บาท แก่นขี้แหล็ก ๑ บาท เถาวัลย์เปรียง ๑ บาท เปลือกสะนุ่น ๑ บาท สารส้ม ๑ บาท ดินประสิว ๑ บาท พริกไทย ๑ บาท ขิงแห้ง ๑ บาท ขมิ้นอ้อย ๑ บาท กระทือ ๑ บาท ไพล ๑ บาท ดีปลี ๑ บาท คำฝอย ๑ บาท ฯลฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาแก้ไข้

จันทั้ง ๒ สิ่งละ ๑ บาท สมอทั้ง ๓ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท ลูกมะขามป้อม ๑ บาท ลูกกระดอม ๑ บาท มะเดื่อชุมพร ๑ บาท คนฑา ๑ บาท แฝกหอม ๑ บาท ดอกพิกุน ๑ บาท ฝักราชพฤกษ์ ๓ ฝัก

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาแก้ไข้รากสาด

จันทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท จันชะมด ๑ บาท จันคันนา ๑ บาท ฝาง ๑ บาท แกแล ๑ บาท แก่นขี้เหล็ก ๑ บาท ใบมะกา ๑ บาท เถาวัลย์เปรียง ๑ บาท สมอไทย ๓๒ ผล ดอกบุญนาก ๑ บาท สาระภี ๑ บาท เกษรบัวหลวง ๑ บาท ดอกพิกุน ๑ บาท เกษรทั้ง ๕ ๆ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาคุณพระ

จันทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท สมอทั้ง ๓ สิ่ง ๆ ละ ๗ ผล แสมทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท แก่นขี้เหล็ก ๑ บาท แก่นสน ๑ บาท ว่านกีบแรต ๑ บาท ว่านร่อนทอง ๑ บาท ขี้วัว ๑ บาท ยาดำ ๑ บาท ไม้สัก ๑ บาท สักขี ๑ บาท ข่า ๓๒ แว่น ขมิ้นอ้อย ๕ แว่น บรเพ็ด ๗ แว่น ผักราชพฤกษ์ ๗ ฝัก ฝักส้มป่อย ๗ ฝัก มะกรูด ๑ ผล ใบมะกากำมือ ตาไม้ไผ่ ๓ ตา ก้านสะเดา ๓๓ ก้าน ใบมะนาว ๑๐๘ ใบ เกษรบัวหลวง ๑ บาท ใบนาค ๗ ใบ ๆ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาคุณพระ (๒)

จันทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท สมอทั้ง ๓ สิ่ง ๆ ละ ๗ ผล ว่านกีบแรต ๑ บาท ว่านร่อนทอง ๑ บาท แก่นสน ๑ บาท สักขี

๑ บาท ไม้สัก ๑ บาท แก่นประดู่ ๑ บาท ยาดำ ๑ บาท โคกกระออม ๑ บาท แสมทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท แก่นขี้เหล็ก ๑ บาท มะกรูด ๑ ผล ขมิ้นอ้อย ๕ แว่น บรเพ็ด ๗ องคุลีข่า ๓๒ แว่น ฝักส้มป่อย ๗ ฝัก ฝักราชพฤกษ์ ๗ ฝัก ขี้วัว ๑ บาท ตาไม้ไผ่สีสุก ๓ ตา ว่านหางช้าง ๕ ใบหนาด ๕ ใบ มะกาก้ามือ ก้านสะเดา ๓๓ ก้าน เกษรบัวหลวง ๑ บาท ดอกพิกุน ๑ บาท ดอกบุญนาค ๑ บาท ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาต้มแก้คันเป็นเม็ด

ยาข้าวเย็นทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท แสมทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท กำมะถัน ๑ บาท แก่นขนุน ๑ บาท ผักเสี้ยนผี ๑ บาท ชุมเห็ดเทศ ๑ บาท รากข่อย ๑ บาท รากมะขามป้อม ๑ บาห แก่นขี้เหล็ก ๑ บาท ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาตัดรากลมสันดาน

ใบก้านเหลือง ๑ ข้าวเย็นเหนือข้าวเย็นใต้ สิ่งละ ๑ บาท ต้มรับประทาน หายแล ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก นายหมู จันกลัด

ยาต้มแก้ธาตุบำรุงธาตุ

จันทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท สมอไทย ๑ บาท ดีปลี ๑ บาท ขิงแห้ง ๑ บาท เจตมูลเพลิง ๑ บาท สะค้าน ๑ บาท ชะพลู ๑ บาท ลูกผักชี ๑ บาท แห้วหมู ๑ บาท เปลือกโมกมัน ๑ บาท ลูกกระดอม ๑ บาท บรเพ็ด ๑ บาท หญ้าตีนนก ๑ บาท แฝกหอม ๑ บาท สีเสียดเทศ ๑ บาท เกษรบัวหลวง ๑ บาท ดอกบุญนาค ๑ บาท ดอกพิกุน ๑ บาท ต้มรับประทาน หายแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

เบญกูลธาตุเจริญอาหาร

สะค้าน ๑ บาท ชะพลู ๑ บาท เจตมูลเพลิง ๑ บาท ขิงแห้ง ๑ บาท ดีปลี ๑ บาท จันแดง ๑ บาท จันขาว ๑ บาท ลูกผักชี ๑ บาท ลูกกระดอม ๑ บาท ลูกมะตูมอ่อน ๑ บาท สมอไทย ๑ บาท เกษรบัวหลวง ๑ บาท ดอกบุญนาค ๑ บาท แห้วหมู ๑ บาท รากแฝกหอม ๑ บาท หญ้าตีนนก ๑ บาท เปลือกโมกมัน ๑ บาท สมอไทย ๓๒ ผล จันทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท จันชะมด ๑ บาท จันคันนา ๑ บาท เถาวัลย์เปรียง ๑ บาท แก่นขี้เหล็ก ๑ บาท ฝาง ๑ บาท แกแล ๑ บาท ใบมะกา ๑ กำมือ เกษรทั้ง ๕ สิ่ง ๆ ละ ๑ บาท ฯ ดีนักแล ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาแก้มุตกิตฤดูขาว

เง่าสับปะรด ๒ บาท บานไม้รู้โรยขาว ๒ บาท หน่ออ้อ ๒ บาท รากลำเจียก ๒ บาท รากหญ้าคา ๒ บาท หัวหญ้าชันกาด ๒ บาท ยาข้าวเย็นทั้ง ๒ สิ่ง ๆ ละ ๕ บาท สารส้ม ๒ บาท ต้มรับประทานเช้าเย็น

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาต้มอาบแก้คัน

ใบเขยตาย เปลือกส้มโอ (ยาทาใบเขยตายกับเหล้า)

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาตำพอกเป็นหัวพิษต่าง ๆ

ใบเล็บครุฑ ๑ ดินสอพอง ๑ รวมเข้าด้วยกันตำให้เป็นผง แล้วผสมกับสุรา ถ้าเป็นเริม หรืองูสวัด ใช้ทาทั่วบริเวณตรงที่เป็นนั้น ทาแล้วรับประทานข้าวตอกน้ำกะทิ ให้อิ่มหายแล ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาพอกแผลผึ่

หญ้าใบไผ่ ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ข้าวสุก ๑ ตำให้เข้ากันพอกแผลผี่ ดีนักแล ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระหาม สนฺติกโร

ยาแก้ขี้เรื้อนกวาง

ปลาดุกด้าน ๕ ตัว กำมะถัน ๑ ตำลึง สองอย่างนี้ใส่หม้อสุมไฟ แล้วบดให้เป็นผง ผสมน้ำส้มสายชู ทาแล้วหายดีนักแล ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระหาม สนฺติกโร

ยาปิดปากแผลแก้พิษงู

สิงหะโมรา กับน้ำมะนาว ตำปิดปากแผล หายดีนักแล ฯ

ยาขนานนี้ ได้มาจาก คุณนายถนอมสิน รามนัฏ

ยาคลอดบุตรแล้วขนานที่ ๑

ดีปลี ๑ หอยสังข์ ๒ สลึง สารส้ม ๒ สลึง ดินประสิว ๒ สลึง ลูกจัน ๒ สลึง ดอกจัน ๒ สลึง เทียนดำ ๒ สลึง เทียนขาว ๒ สลึง หัวกระเทียมแห้ง ๒ สลึง หัวหอมแห้ง ๒ สลึง กระชาย ๒ สลึง ขิงแห้ง ๒ สลึง ขมิ้นอ้อย ๒ สลึง ไพล ๒ สลึง บดทำผง รับประทานกับสุราเป็นกระสาย ดีนักแล ฯ

ขนานที่ ๒

มหาหิง ๒ บาท เทียนดำ ๒ บาท ยาดำ ๒ บาท พริกหอม ๒ บาท เจตมูลเพลิง ๒ บาท ลูกจัน ๒ บาท ดอกจัน ๒ บาท บดทำผง รับประทานกับสุรา เป็นกระสาย ดีนักแล ฯ

ยาทั้ง ๒ ขนานนี้ ได้มาจาก นายอินทร์ ยิ้มสัมฤทธิ์

ยาทดลองงูพิษ

ถ้างูกัดอยากจะรู้ว่า งูตัวนั้นมีพิษหรือไม่ ท่านให้เคี้ยวพริกขี้หนูสัก ๗–๘ เม็ด ถ้ารู้สึกว่าเผ็ดงูนั้นไม่มีพิษ ถ้าไม่เผ็ด ให้รีบไปหาทางรักษาทันที

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระครูพิศาลสุตาคม

ยาแก้งูเขียวกัด

ถ้าถูกงูเขียวกัด ปวดมาก ท่านให้เอาสิงหะโมรา กับมะนาวตำพอก ถ้าบวมท่านให้รับประทานข้าวตอกน้ำกระทิ ให้อิ่มเต็มที่ ถ้าทั้งปวดทั้งบวมใช้ทั้ง ๒ อย่าง ดีนักแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก พระครูพิศาลสุตาคม

ยาผงแก้ลม

พริกไทย ๑ บาท ดีปลี ๑ บาท เปราะหอม ๑ บาท รากแฝกหอม ๑ บาท หัวแห้วหมู ๑ บาท ว่านน้ำ ๑ บาท รากกระเทียม ๑ บาท บดเป็นผงละลายน้ำผึ้ง หรือละลายน้ำร้อนรับประทานเช้าเย็น ขนาดรับประทานเท่าเม็ดพุทรา ได้ผลดีนักแล

ยาขนานนี้ ได้มาจาก นายช่วง นามศรี

ยาดีซ่าน

ขมิ้นอ้อย ๒ บาท ไพล ๒ บาท ข่า ๒ บาท กระชาย ๒ บาท หัวหอม ๒ บาท หัวกระเทียม ๒ บาท รากตองแตก ๒ บาท สมอทั้งสามสิ่งละ ๒ บาท รากกระตังใบ ๒ บาท เปลือกปรงแดง ๒ บาท ใบมะคำไก่ ๒ บาท ใบมะกา ๒ บาท รังมดลี่ ๑ บาท ผักคูน ๓ ผัก ต้มรับประทานหายแล ฯ

สรรพคุณต่าง ๆ

น้ำมันมนต์ ของหลวงพ่อ เป็นน้ำมันประสานกระดูก เช่นมีคนป่วยกระดูกหัก กระดูกแตก มาให้ท่านรักษา ก่อนอื่นถ้าน้ำมนต์ของหลวงพ่อท่านหมด ท่านจะใช้ให้ศิษย์หรือผู้มากับคนป่วย ไปหาซื้อน้ำมันงา หรือน้ำมันมะพร้าว (แต่ดีไม่เท่าน้ำมันงา) มาถวาย ในระยะนี้หลวงพ่อจะให้ศิษย์ผ่าไม้ไผ่เป็นซี่ ๆ แล้วถักด้วยเส้นหวาย ๓ เปราะทำเป็นเฝือกเมื่อได้น้ำมันมาแล้ว ทำการเสกและจะเอาหินหรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่าแร่ ซึ่งหลวงพ่อได้ลงอักขระคาถาแล้ว แช่ลงไปในน้ำมันมนต์นั้น เสร็จแล้วนำไม้สำหรับถาก (ไม้นี้ต้องเป็นไม้เนื้อแข็งถากให้กลมขนาดกำจดหรือกำตึงยาวประมาณหย่อนศอกสัก ๑ – ๒ องคุลี) ซึ่งหลวงพ่อท่านได้ลงคาถาอาคมเช่นเดียวกัน พร้อมทั้งมีดหมอ ๑ เล่ม ให้คนป่วยเข้าพิธีสับถาก นั่งบนกระดานแผ่นเดียวกันกับหลวงพ่อ หันหน้าเข้าหาหมอให้ศิษย์เอาน้ำมันมนต์ทาชะโลมบริเวณที่แตกหักนั้นจนทั่ว หลวงพ่อก็ลงมือสับถากไม้ร่ายเวทย์มนต์คาถาอาคม ขณะหลวงพ่อทำการสับถากขูดไม้อยู่นั้น คนนวดก็เอาน้ำมันทาไปนวดไป กว่าจะเสร็จพิธีการนี้เป็นเวลานานพอสมควรทีเดียว ถึงกับจนคนป่วยบางคนทนต่อความเจ็บปวดไม่ไหว ร้องเสียงลั่นเชียว เมื่อเสร็จจากพิธีสับถากแล้วจึงทำการเข้าเฝือก คนป่วยที่หนักบางรายก็อยู่กับหลวงพ่อ บางรายก็กลับบ้าน ขอน้ำมันมนต์ไป

ทาเอง เมื่อบริเวณที่แตกหักนั้นหายระบมแล้ว หลวงพ่อท่านสั่งให้นำคนป่วยมาเข้าพิธีสับถากอีกหลายครั้ง จนกว่ากระดูกที่แตกหักนั้นติดประสานกันแล้ว จึงให้แก้เฝือกออก ถ้ากระดูกยังไม่ประสานติดกันดี ท่านจะให้นำคนป่วยเข้าพิธีและสับถากอีก จนกว่าจะหายเป็นปรกติดี ถ้าพลัดตกหกล้มฟกช้ำดำเขียวหรือขัดยอกธรรมดา เป็นเล็ก ๆ น้อย ๆ หลวงพ่อให้เอาน้ำมันมนต์ไปทาเอง ถ้าขัดยอกตาเมสันหลังนั้นเอว หลวงพ่อจะให้เข้าพิธีสับถากเหมือนกัน น้ำมันมนต์นี้ ใช้ทาแผลสด แผลเรื้อรัง แผลฝี ก็ได้ แผลสดใช้สำลีชุบน้ำมันมนต์ปะไว้ ถ้าแผลฝี แผลเรื้อรัง หลวงพ่อให้เอาน้ำแช่เปลือกแคหรือน้ำอุ่นชะล้างก่อนแล้ว เช็ดให้แห้งสะอาดดีแล้ว เอาสำลีชุบน้ำมันมนต์ทาตามบริเวณแผลนั้น เวลาทาหลวงพ่อให้ว่า พระพุทธังรักษา พระธัมมังเป็นยา พระสังฆังทาแก้ปวด หายสวาหะ ฯ

แป้ง, ไพล, ของหลวงพ่อ ถ้ามีคนป่วยพวกถูกผีถูกคุณหรือเป็นลมเพลมพัด มาหาให้หลวงพ่อช่วย ท่านให้เล่าอาการให้ท่านฟัง ถ้าโรคแสดงอาการปวดหรือบวมตามที่ต่าง ๆ ของร่างกายทั่ว ๆ ไป ไม่ปวดประจำอยู่ที่เดียว เช่นแรกเริ่มปวดบวมตามหลังเท้า ต่อมาเลื่อนขึ้นไปปวดบวมที่หัวเข่า หรือเลื่อนลงมาปวดบวมที่หน้าขาท้องขา หลวงพ่อท่านว่าอาการอย่างนี้ ก็ไม่ใช่ปวดบวมตามธรรมดานะซิ ถ้าอย่างนั้นไปหาซื้อแป้งข้าวจ้าวกับไพลมา เริ่มแรกหลวงพ่อจะพ่นด้วยน้ำมนต์ก่อน เมื่อได้แป้ง, ไพล, มาแล้ว ให้เอาน้ำใส่ขวดทำน้ำมนต์เสกแป้งไพล เสร็จแล้วหลวงพ่อท่านบอกว่า เวลาปวด

เอาไพลฝนผสมกับน้ำมนต์ทาตามที่ปวดบวมนั้น ถ้ายังไม่ทุเลาให้เอาแป้งผสมกับน้ำมนต์ คลุกเคล้าให้เข้ากันให้ดี (พอไม่ให้ร่วน) เอาแป้งคลึงตามบริเวณที่ปวดบวมนั้น เวลาคลึงแป้งอย่าคลึงขึ้น เสร็จแล้วพอกแป้งไว้อย่าเอาแป้งที่พอกแล้วมาทำการพอกอีก

ถ้าเป็นโรคประเภทนี้ อย่าเอาน้ำมันมนต์ทารักษา จะกลายเป็นโรคอย่างอื่นไป

น้ำมนต์ ของหลวงพ่อ ท่านที่มีลาภน้อย โชคไม่ค่อยจะดีหรือเคราะห์ร้าย มาหาให้หลวงพ่อช่วย หลวงพ่อจะให้ตักน้ำใส่กระถางน้ำมนต์ซึ่งตั้งไว้ข้างล่างใต้ชายคา พร้อมทั้งตักน้ำมา ๑ ขันถวายหลวงพ่อ ท่านจะเริ่มพิธี จุดธูปบูชาพระ จุดเทียนทำน้ำมนต์เมื่อเสร็จแล้วหลวงพ่อจะถือขันน้ำมนต์ลงไปเทใส่กระถางน้ำที่ท่านให้ใส่ไว้ และจะเหลือน้ำมนต์ไว้ติดขันให้ดื่ม (จิบ) จะให้คนที่จะรับน้ำมนต์นั่งเหยียดเท้าพนมมือหันหน้าไปตามทิศทางที่หลวงพ่อบอก ต่อแต่นั้นหลวงพ่อจึงรดน้ำมนต์ลงบนศีรษะลาดไปตามปลายเท้า ส่วนท่านที่จะเข้าทำงาน ต้องการเลื่อนยศ เพิ่มเงินเดือน ถูกย้ายหน้าที่การงานไปอยู่ต่างจังหวัด หรืออยากจะเข้ากรุงเทพฯ การค้าไม่ค่อยเจริญ จะไปต่างประเทศ มาหาให้หลวงพ่อท่านช่วย หลวงพ่อจะเอาน้ำพุทธมนต์ซึ่งตั้งไว้หน้าโต๊ะบูชาพระมาประพรมและประสิทธิ์ประสาทพรให้ ถ้าพวกที่ถูกลมเพลมพัด ถูกผีถูกคุณ แต่ไม่ร้ายแรงนัก มาให้หลวงพ่อช่วย หลวงพ่อจะรดน้ำมนต์ให้เหมือนกัน แต่วิธีการรดน้ำมนต์ไล่ผีนี้ เท่าที่ผู้เขียนพบเห็นและสังเกตดู ก่อนที่

หลวงพ่อจะรดน้ำมนต์ท่านจะให้ดื่มน้ำมนต์ทุกครั้งทุกคน แต่บางคนไม่ยอมดื่ม แถมยังไม่ยอมนั่งอีกด้วย ต้องให้คนช่วยจับให้นั่ง หลวงพ่อจึงลาดน้ำมนต์ไปตามร่างกายเจ้าของร่างผีสิง ถ้าผีนั้นแข็งยังไม่ไป หลวงพ่อจะตักน้ำมนต์เต็มขันลาดตระหวัดเป็นลำยาวซัดไป จนกว่าเจ้าของร่างผีสิงจะร้องว่า หลวงพ่อ กลัวแล้ว ๆ และหลวงพ่อพูดว่า ถ้าเอ็งกลัวเอ็งก็ไปเสียซิ จะมาอยู่ทำไม เมื่อหลวงพ่อแน่ใจว่า ผีออกจากร่างแล้วจึงจะหยุดการลาดน้ำมนต์ ผู้เขียนเคยเห็นบ่อยครั้ง เช่นบางคนถูกน้ำมนต์ของหลวงพ่อแล้วร้องว่ากูไปแล้วโว้ย กูไม่อยู่แล้ว

ฉะนั้น น้ำมนต์ของหลวงพ่อ จึงเป็นภาพปรากฏแก่ศิษย์ทุกคนที่พบเห็น

ท.ท. ร่วมกันเขียน

รายนามผู้มีจิตศรัทธาเป็นเจ้าภาพ
สวดพระอภิธรรมบำเพ็ญกุศล
อุทิศถวาย
พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระสุนทรศีลสมาจาร

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๑๑ ก.พ. ๑๒	ทางวัด	สวดพระอภิธรรม	
๑๒ ก.พ. ๑๒	นางเชื่อม นางสีพอง จงสวัสดิ์	,, ถวายภัตตาหารเช้า ๑๐ รูป แล้วมาติกาบังสุกุล	
๑๓ ก.พ. ๑๒	นายคึม วัตถกิจจำเริญ ร่วมด้วย นางเนี๊ยะ สาครประสิทธิโชค	สวดพระอภิธรรม	
๑๔ ก.พ. ๑๒	นายดี เกตุก่อลาภ หลังวัดมงคลวราราม	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๖๕.— บาท
๑๕ ก.พ. ๑๒	ชาวตรอกนุชเนตร นายพักตร์ พัฒนลาภ จัดการ	สวดพระอภิธรรม	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๖๐๗.— บาท

หมายเหตุ นายคำ แสงศรี ร่วมด้วยคณะ นำปี่พาทย์มาช่วยตลอดรายการ

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๑๕ ก.พ. ๑๒	คุณนายแก้ว	ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระ ๑๐ รูป แล้วมาติกาบังสุกุล	
๑๖ ก.พ. ๑๒	คณะครูโรงเรียนวัดหนัง	สวดพระอภิธรรม	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๑๗๓.— บาท
๑๗ ก.พ. ๑๒	คณะเจ้าภาพบำเพ็ญกุศล	สวดมนต์ ๑๐ รูป มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ ถวายภัตตาหารเพล ๔๐ รูป พระสงฆ์ ๔๐ รูปสวดมาติกาบังสุกุล	สัตตมวาร
๑๗ ก.พ. ๑๒	คุณสุเทพ คุณสำรวย สุขสายชล	สวดพระอภิธรรม	มีภาพยนต์
๑๘ ก.พ. ๑๒	อดีตนายอำเภอผ่อง คุณนายถนอมสิน รามนัฏ	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๓๐๐.— บาท
๑๙ ก.พ. ๑๒	คณะศิษย์วัดหนัง โคกขาม บ้านขอม คอกกระบือ บางน้ำจืด	สวดพระอภิธรรม	มีลำตัด และมีเงินเหลือจ่ายถวายวัด ๓,๓๓๑.— บาท
๒๐ ก.พ. ๑๒	คณะบ้านนางนอง เรือโท ไพฑูรย์ ถนัดเดินข่าว	สวดพระอภิธรรม	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๘๘๘.— บาท

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๒๐ ก.พ. ๑๒	คุณนายแก้ว	ถวายสังฆทานอุทิศ ๕ รูป	
๒๑ ก.พ. ๑๒	ร.อ. ปรีชา ทองพูนกิจ และตระกูลทองอู่ พร้อมด้วยญาติ	สวดพระอภิธรรม ถวายภัตตาหารเพล ๑๕ รูป แล้วมาติกาบังสุกุล	มีรำมอญ
๒๒ ก.พ. ๑๒	คุณนายชิต นุชเนตร นายห้างอภินันท์ นุชเนตร	สวดพระอภิธรรม	
๒๓ ก.พ. ๑๒	นายเข่ง มะลิทอง คุณวิเชียร บริบูรณ์	,,	
๒๔ ก.พ. ๑๒	พ.อ. ประยูร น้อยเศรษฐ	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๖๐.— บาท
๒๕ ก.พ. ๑๒	นายย้อย นางถนอม	,,	
๒๖ ก.พ. ๑๒	ข้าราชการอำเภอบางขุนเทียน	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๑๖๐.— บาท
๒๗ ก.พ. ๑๒	นางเชื่อม น.ส. สาลี่ จงสวัสดิ์	สวดพระอภิธรรม เช้าเลี้ยงพระ	
๒๘ ก.พ. ๑๒	เถ้าแก่ฮง นางเพ็กเง็ก ห้างไทยพานิชย์ พาหุรัด	สวดพระอภิธรรม	

หมายเหตุ ครูใหญ่โรงเรียนวัดหนังนำคณะครู นักเรียน ภารโรง มาบริการตลอดรายการ

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๑ มี.ค. ๑๒	นายอาทิตย์ นิตยสุทธิ และคณะศิษย์หลวงปู่	สวดพระอภิธรรม	
๒ มี.ค. ๑๒	นายมัย สุขผล และภรรยา	,,	เงินเหลือจ่ายถวาย ๘๙.๒๕ บาท
๓ มี.ค. ๑๒	คณะวัดกก และวัดเลา	สวดพระอภิธรรม บังสุกุล ๓ รูป	เงินเหลือจ่ายถวาย ๖๒๐.— บาท
๔ มี.ค. ๑๒	อาจารย์พูล สวัสดิ์ใหม่	สวดพระอภิธรรม ถวายภัตตาหารเช้า ๕ รูป	
๕ มี.ค. ๑๒	จ.ส.ต. ประเสริฐ นางสวาท สุขกล่ำ	สวดพระอภิธรรม	
๖ มี.ค. ๑๒	คณะเตาปูนบางซื่อ รวมกับท่าลาน	,,	เงินเหลือจ่ายถวาย วัด๑,๔๐๕.–บาท
๗ มี.ค. ๑๒	พรรคประชาธิปัตย์ ธนบุรี	,,	มีภาพยนต์ และมี เงินเหลือจ่ายถวาย วัด ๖๕.๕๐ บาท
๘ มี.ค. ๑๒	คุณทรงฎิวุช จิตราคม คุณเสถียร คุณจิหะภัณซ์ แก้วเพ็ชร	สวดพระอภิธรรม ถวายภัตตาหารเพล ๔๐ รูปแล้วมาติกา บังสุกุล	มีภาพยนต์

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๙ มี.ค. ๑๒	นางกินจุ้ย เบญจานุวัตร์ พร้อมด้วยบุตรธิดา ร่วมด้วยนายพิศิษฐ์ เบญจานุวัตร์	สวดพระอภิธรรม	
๑๐ มี.ค. ๑๒	นายปฐม เถาอุบล	,,	
๑๑ มี.ค. ๑๒	คุณประเสริฐ ส่วนเศรษฐา และภรรยา	,,	
๑๒ มี.ค. ๑๒	นายมานะชัย เทียนแก้ว	,,	
๑๓ มี.ค. ๑๒	นายผล นางเจริญ ร้านมหาผล สุราษฎร์ธานี	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๑๗๐.– บาท
๑๔ มี.ค. ๑๒	คุณธีรพงษ์ ธีระประพงษ์ และภรรยา	,,	
๑๕ มี.ค. ๑๒	คุณจุมพล เกิดกรุง คุณไชยชาญ ปทุมานนท์	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๗๖.– บาท
๑๖ มี.ค. ๑๒	คณะ ช่างหวั่น วัดหนัง	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๑๖๕.– บาท
๑๗ มี.ค. ๑๒	คณะพรหมสุรินทร์การช่าง	,,	เงินเหลือจ่ายถวาย ๕๐.– บาท
๑๘ มี.ค. ๑๒	ชาวเรือถ่าน หน้าวัดหนัง	,,	มีภาพยนต์ และมีเงินเหลือจ่ายถวายวัด ๓๕๒.๕๐ บาท

หมายเหตุ สถานีดับเพลิงดาวคนอง ได้บรรทุกน้ำมาช่วย

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๑๙ มี.ค. ๑๒	นางสว่าง หุตะแพทย์	สวดพระอภิธรรม	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๑๘๐.— บาท
๒๐ มี.ค. ๑๒	นายทอง จานสุวรรณ	,,	มีภาพยนต์ ๑ จอ
๒๑ มี.ค. ๑๒	คณะบ้านต้นโพธิ์ หลังวัดหนัง	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๓๘๐.— บาท
๒๒ มี.ค. ๑๒	นายบุญเลิศ ศิลปเดช ส.ส. เทศบาลนครธนบุรี	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๓๑๗.๒๕ บาท
๒๓ มี.ค. ๑๒	คณะคลองตาแผลง	สวดพระอภิธรรม ถวายภัตตาหารเพลหมดทั้งวัด แล้วมาติกาบังสุกุล	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๓๐๐.— บาท
๒๔ มี.ค. ๑๒	นายกมล จันทร์แจ่ม คุณสุธีร์ คุณสยาม คุณบุญส่ง นายพลอย ร่วมด้วยนายพักตร์ หงษ์ทอง เทศมนตรีนครธนบุรี	สวดพระอภิธรรม	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๔๗๕.— บาท
๒๕ มี.ค. ๑๒	นายทองคำ นางทองคำ ปานขำ	สวดพระอภิธรรม ถวายภัตตาหารเพลหมดทั้งวัดแล้วมาติกาบังสุกุล	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๒๖๐.— บาท

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๒๖ มี.ค. ๑๒	ร้านไทยสงวน นายเป่งลิ้ม นางเฮียง แซ่โค้ว	สวดพระอภิธรรม	
๒๗ มี.ค. ๑๒	พระใบฎีกาบุญเย็น ร่วมกับ นายแสวง กลิ่นอุดม นางละออ กลิ่นอุดม	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๔๕๒.๗๕ บาท
๒๘ มี.ค. ๑๒	คณะศิษย์ปากคลองบางหว้า และซอยวัดหนัง	,,	เงินเหลือจ่ายถวายวัด๑,๑๙๕.๗๕บาท
๒๙ มี.ค. ๑๒	คุณสุนทร คุณสมบูรณ์ ภาคสุวรรณ	,,	
๓๐ มี.ค. ๑๒	คณะเจ้าภาพบำเพ็ญกุศล	สวดมนต์ ๑๐ รูป ถวายภัตตาหารเพล ๕๐ รูป พระสงฆ์ ๔๐ รูป สวดมาติกา บังสุกุล	ปัญญาสมวาร
๓๐ มี.ค. ๑๒	นายชาย สัจจะ ส.ส. ธนบุรี	สวดพระอภิธรรม	เงินเหลือจ่ายถวายวัด ๒๐๐.— บาท
๓๑ มี.ค. ๑๒	นายฮวด นางจำเริญ แซ่เชียว	,,	
๑ เม.ย. ๑๒	นายสวัสดิ์ ปานาผล คณะศิษย์หลวงพ่อ ร่วมด้วยคณะ ร.ย.ส. ๑	,,	มีลิเก

หมายเหตุ คุณไชยชาญ ปทุมานนท์ คุณจุมพล เกิดกรุง มีดนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๑๒ (ปัญญาสมวาร)

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
๒ เม.ย. ๑๒	นายเฉลิม นางทองดี ร่วมด้วย นายสำอางค์	สวดพระอภิธรรม	
๓ เม.ย. ๑๒	นายย้อย นางเอิบ เข็มการุณ	สวดพระอภิธรรม ๒ ชุด	
๔ เม.ย. ๑๒	พระมหาไชยวัฒน์ ชยวฑฺโฒ วัดราชสิทธาราม ร่วมกับ คุณโยมสังวาลย์ ทองเต็ม	สวดพระอภิธรรม	
๑๑ เม.ย. ๑๒	นายเสนาะ เปรมสำราญ ร่วมกับญาติสมุทรสาคร	,,	
๑๗ เม.ย. ๑๒	นายผัน หนูลอย ร่วมด้วย คณะโรงงานยาสูบ	,,	
๑๘ พ ค. ๑๒	คณะเจ้าภาพบำเพ็ญกุศล	สวดมนต์ ๑๐ รูป ถวายภัตตาหารเพล ๔๐ รูปเศษ แล้วมาติกาบังสุกุล สวดอภิธรรม	สตมวาร
๑๗ มิ.ย. ๑๒	พระไกรวัลย์ อภินนฺโท	สวดพระอภิธรรม	
	นายสุข โพธิ์รอด ร่วมด้วย นายไสว โพธิ์รอด	,,	
	นายทอง ทองพูนกิจ	,,	
	พระใบฎีกาบุญเย็น	,,	
	นายมี ทรัพย์เจริญ	,,	

วัน เดือน ปี	เจ้าภาพ	รายการ	หมายเหตุ
	นายเบญจพล คล้ายนาค	สวดพระอภิธรรม	
	นายทรัพย์ เกตุจันทร์	,,	
	นายสนิท ฤทธิ์เดช	,,	
	นายกลม อ่วมตานี	มาติกาบังสุกุล ๕ รูป	
	พระถวิล อิทฺธิโชโต	สวดพระอภิธรรม	
	พร้อมด้วยบุตร ธิดา	แล้วบังสุกุล ๕ รูป	

รายนามผู้มีจิตศรัทธา

บำเพ็ญกุศล ในวันพระราชทานเพลิงศพ

พระเดชพระคุณ พระสุนทรศีลสมาจาร

---

๑๐ ก.พ. ๑๓ คุณเสถียร คุณจิพะภัณฑ์ แก้วเพ็ชร สวดพระอภิธรรม ๘ ชุด ถวายภัตตาหารเพลหมดทั้งวัด แล้วมาติกาบังสุกุล

๑๒ ก.พ. ๑๓ คุณนายชิต นุชเนตร สวดพระอภิธรรม
นายประยูร คุณนายทรัพย์ สีทองดี ,,

รายนามผู้มีจิตศรัทธา

บริจาค จตุปัจจัย ช่วยในวันพระราชทานเพลิงศพ

พระเดชพระคุณ พระสุนทรศีลสมาจาร

---

๑. คุณเสถียร คุณจิพะภัณฑ์ แก้วเพ็ชร สร้างเก้าอี้ถวายในงาน จำนวน ๒๐๐ ตัว เป็นจำนวนเงิน ๘,๔๐๐ บาท

๒. คุณสุเทพ คุณสำรวย สุขสายชล ช่วยหนังสือแจกในงาน เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๓. นายชม ศุขปริมัตถ์ ช่วยหนังสือแจกในงาน
เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๔. นายบุญยืน พุ่มพิพัฒน์ เอื้อเฟื้อการ์ดทั้งหมด

๕. น.ต. ณัฐ เจริญพูล ร.น. บริจาคพัดรอง ๑ เล่ม
เป็นจำนวนเงิน ๑๔๐ บาท

๖. พระใบฎีกาบุญเย็น ปุญฺญสีโต วัดนางนอง ช่วยดอกไม้เพลิง
เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๗. อดีตนายอำเภอผ่อง คุณนายถนอมสิน รามนัฏ เป็นเจ้าภาพ
กัณฑ์เทศน์ ๑ กัณฑ์ เป็นจำนวนเงิน ๑,๑๕๐ บาท

๘. นายถมยา นุ้ยเผือก ช่วยดอกไม้เพลิง วันที่ ๑๔ ก.พ. ๑๓

รายการถวาย ปัจจัย ไทยทาน พระสงฆ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ

พระสุนทรศีลสมาจาร (ผล คุตฺตจิตฺโต)

ที่	รายการ	จำนวนพัด	จำนวนย่าม	ปัจจัย	ไทยทาน	ไตร	หมายเหตุ
	๑๔ ก.พ. ๑๓						
๑	พระสวดมนต์๑๐รูป	๑๐	๑๐	๒,๐๐๐	๗๐๐	๑,๘๐๐	
๒	พระเทศน์ ๑ กัณฑ์	๑	๑	๕๐๐	๒๕๐	๑๘๐	
๓	พระสวดอภิธรรม ๔ ชุด	—	๑๖	๑,๖๐๐	๑,๑๒๐	๔๐๐	สบง ๔๐๐ บาท
	๑๕ ก.พ. ๑๓						
๔	พระเทศน์ ๑ กัณฑ์	๑	๑	๕๐๐	๒๕๐	๑๘๐	
๕	สวดมาติกา ๑๐๐ รูป	—	๑๐๐	๑๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	—	
๖	พระเทศน์ ๑ กัณฑ์	๑	๑	๑,๐๐๐	๒๕๐	๑๘๐	
๗	พระสวด ๑๐ รูป	๑๐	๑๐	๓,๐๐๐	๗๐๐	๑,๘๐๐	
๘	พระ สวด หน้า ไฟ ๑๖ รูป	—	๑๖	๘๐๐	๓๒๐	—	
๙	พระ สวด หน้า ไฟ เผาจริง ๑๖ รูป	๔	—	๔๘๐	—	—	
	๑๖ ก.พ. ๑๓						
๑๐	สามหาบ	—	—	๙๐	๓๐๐	๕๕๐	
๑๑	เจริญพระพุทธมนต์ ๑๐ รูป	๑๐	๑๐	๒,๐๐๐	๗๐๐	๑,๘๐๐	
๑๒	บังสุกุลบรรจุอัฐิ ๕๐ รูป	—	๕๐	๕,๐๐๐	๑,๐๐๐	—	
		๓๗	๒๑๕	๒๖,๙๗๐	๗,๕๙๐	๖,๘๘๐	

หมายเหตุ ๑. พัด ๔๐ เล่ม ๒ ย่าม ๒๓๐ ย่าม ๓. หนังสืออนุสรณ์ ๔,๐๐๐ เล่ม

รายชื่อเจ้าภาพมหรสพที่นำมาช่วย

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

พระเดชพระคุณพระสุนทรศีลสมาจาร (ผล)

---

๑. คุณเสถียร คุณจิพะภัณข์ แก้วเพ็ชร ช่วยโขน จำนวนเงิน ๓,๕๐๐ บาท

๒. คุณไชยชาญ ปทุมานนท์ คุณจุมพล เกิดกรุง ช่วยดนตรี ๑ คณะ (คืนวันที่ ๑๔ ก.พ. ๑๓)

๓. คุณเสถียร คุณจิพะภัณข์ แก้วเพ็ชร ช่วยดนตรี ๑ คณะ นาฎดนตรี ๑ คณะ (คืนวันที่ ๑๕ ก.พ. ๑๓)

๔. คุณประมินทร์ จารุจาริต ช่วยภาพยนตร์ไทย ๑ จอ (คืนวันที่ ๑๖ ก.พ. ๑๓)

๕. นายย้อย นางหนอม ช่วยลคร ๑ โรง (กลางวัน วันที่ ๑๖ ก.พ. ๑๓)

๖. นายสวัสดิ์ ปานาผล ช่วยลำตัด ๑ คณะ (คืนวันที่ ๑๖ ก.พ. ๑๓)

พิมพ์ที่: บริษัทชุมนุมช่าง จำกัด (แผนกการพิมพ์) ๒๓๑ หลังอาคาร ๑๐
ถนนราชดำเนินกลาง พระนคร โทร. ๘๑๖๙๕๓—๖๑๘๑๐
นายชม ศุขปริมัตถ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

โปรดแก้คำผิด

เรื่อง	หน้า	บรรทัด	คำเดิม	คำใหม่
ประวัติพระสุนทรศีลสมาจาร	๑	๓	จ้าคุณ	เจ้าคุณ
,,	๑	๑๔	๑๓ สิงหาคม	๖ สิงหาคม
,,	๑	๑๕	ขึ้น ๑๒ ค่ำ	ขึ้น ๕ ค่ำ
,,	๒	๑๑	,, (นายผัน แก้วเพชร)	ยังมีชีวิตอยู่
,,	๑๑	๕	๒๘ วัน	๔ วัน
ระลึกถึงคุณธรรม	๒	๕	คุณธรรณ	คุณธรรม
แด่หลวงพ่อ	๑	๑๗	พ.ศ. ๒๕๐๑	พ.ศ. ๒๕๐๐
,,	๒	๑	๕ เดือน ๒๗ วัน	๖ เดือน ๔ วัน
,,	๒	๒	๕๓ พรรษา	๕๔ พรรษา
,,	๘	๓	หากญาณ	หากวิญญาณ
เนื้อเรื่อง	๔	๓	ในห้อง	ในท้อง
,,	๒๖	๑๘	น้อยจาก	น้อยมาก
,,	๕๙	๑	คาถาต่าง ๆ	คาถาต่าง ๆ ของหลวงพ่อผล
,,	๘๗	๔	๑๒ ก.พ. ๑๓	๑๓ ก.พ. ๑๓
,,	๘๘	๙	เงิน ๑,๑๕๐ บาท	๑,๖๕๐ บาท